

د هجرت کتاب

سریزه

د هجرت کتاب د تورات دوهم کتاب دی. په دې کتاب کې یوه ډېره مهمه پېښه چې د اسراییلو په تاریخ کې رامنځته شوې وه بیانېږي. دا کتاب مونږ ته د مصر د غلامۍ څخه د اسراییلو د ازادۍ په باره کې خبرې کوي.

دا کتاب څلور مهمې برخې لري: (۱) د غلامۍ څخه د عبرانیانو ازادېدل (۲) د سینا غره ته د هغوی سفر (۳) د خدای پاک لوظ د خپل قوم سره د سینا په غره کې او هغوی ته د ځینو قوانینو ورکول چې د هغو له مخې ژوند وکړي (۴) د اسراییلو دپاره د عبادتخاني جوړول او د کاهنانو او د خدای پاک د عبادت په باره کې قوانین.

برسېره پردې دا کتاب دا بیانوي چې کله چې خدای پاک خپل خلک د غلامۍ څخه خلاص کړل او د هغوی څخه یې یو قوم جوړ کړ، نو د هغوی دپاره یې کوم کارونه وکړل.

په دې کتاب کې مرکزي شخصیت حضرت موسیٰ دی چې خدای پاک هغه انتخاب کړی ؤ چې د هغه قوم د مصر څخه راوباسي. د هجرت د کتاب اولني دولس فصلونه مونږ ته د اسراییلو د تکلیف او عذاب حالت بیانوي چې په مصر کې یې په مهاجرت او غلامۍ کې ژوند تېراوه. مطلق قادر خدای چې پرېکړه یې کړې وه هغوی ته خلاصون ورکړي، نو په مصریانو باندې د ډول ډول بلاګانو په نازلولو سره یې فرعون دې ته مجبور کړ چې هغوی ته د وتلو اجازه ورکړي.

د مصر څخه د اسراييلو د وتلو څخه وروسته په داسې حال کې چې د فرعون لښکرو هغوی تعقيبول، خدای پاک هغوی په معجزانه ډول د سرې بحيرې څخه تېر کړل. خو سره له دې چې اسراييلو څو څو ځلې وليدل چې خدای پاک هغوی په معجزو باندې ساتي او مرسته ورسره کوي، بياهم هغوی د هغه په مقابل کې نافرمانې وکړه. د نافرمانۍ په نتيجه کې هغوی وعده شوي وطن يعنې کنعان ته ونه رسېدل او څلورېشت کاله په دښته کې سرگردانه شول. په دې موده کې هغه نافرمانه نسل مړ شو او يو نوی نسل چې غوښتل يې د خدای پاک د حکمونو څخه اطاعت وکړي راپيدا شو.

کله چې هغوی د سينا د غره لمنو ته ورسېدل، خدای پاک په غره باندې د حضرت موسی سره خبرې وکړې او هغوی ته يې لس حکمونه چې د حضرت موسی د شريعت اساس جوړوي ورکړل. د دې شريعت ډېره مهمه برخه د هغوی د گناهونو دپاره د کفارې ادا کولو په خاطر د حيواناتو د قرباني کولو په باره کې وه. که څه هم دې قربانيو نه شو کولی چې د هغوی د بدنونو څخه د همپشه دپاره گناه لېرې کړي، خو دا د يوې داسې کاملې قرباني نمونه وه چې خدای پاک د ټولو انسانانو دپاره د گناه څخه د خلاصون په خاطر برابره کړې وه. دا کامله قرباني په آينده کې د راتلو په حال کې وه.

د موضوعگانو فهرست

د مصر څخه د اسراييليانو ازادېدل ۱: ۱ - ۱۵: ۲۱

الف: په مصر کې غلامان ۱: ۱ - ۲۲

ب: د حضرت موسی زېږېدنه او د هغه د ژوند اولني کلونه ۲: ۱ - ۴: ۳۱

ت: حضرت موسی او حضرت هارون د فرعون سره مخالفت کوي ۵: ۱ - ۱۱: ۱۰

ث: د فسحې اختر او د مصر څخه وتل ۱۲: ۱ - ۱۵: ۲۱

د سرې بحيرې څخه د سينا تر غره پورې ۱۵: ۲۲ - ۱۸: ۲۷

قانون او لوظ ۱۹: ۱ - ۲۴: ۱۸

مقدسه خېمه او د عبادت دپاره لارښوونې ۱:۲۵ - ۳۸:۴۰

په اسراييليانو باندې په مصر کې ظلم کيږي

١-٥) کله چې حضرت يعقوب مصر ته لاړ، د هغه زوی حضرت يوسف له پخوا نه هلته ؤ. نو حضرت يعقوب خپل نور زامن د هغوی د کورنيو سره بوتلل. د هغوی نومونه دا دي: روبين، شمعون، لوي، يهودا، يساکار، زبولون، بنيامين، دان، نفتالي، جاد او اشير. د حضرت يعقوب د ټولو زامنو، لمسيو او کړوسيو شمېر اويا تنو ته رسېده او هغوی ټول د هغه سره لاړل. ٦) د وخت په تېرېدو سره حضرت يوسف، د هغه وروڼه او د هغې زمانې ټول خلک مړه شول، ٧) خو د هغوی اولاده يعنې اسراييليان د زياتو اولادونو خاوندان شول او هغوی دومره زيات شول چې مصر ورڅخه ډک شو.

٨) له ډېرو کلونو وروسته په مصر کې يو نوي پادشاه قدرت ترلاسه کړ چې هغه د حضرت يوسف په باره کې هيڅ معلومات نه درلود. ٩) هغه مصريانو ته وويل: <د اسراييلو شمېر زموږ په خاوره کې ډېر شوی دی او هغوی زموږ نه ډېر قوي دي. ١٠) که چېرې جنگ وشي نو کېدای شي چې هغوی زموږ د دښمنانو سره يوځای شي او زموږ په مقابل کې وجنگيږي او د دې وطن څخه وتبتي. نو موږ بايد کومه لاره چاره وسنجوو او پرېږدو چې د هغوی شمېر له دې څخه هم زيات شي.> ١١) نو مصريانو هغوی د کار مشرانو ته وروسپارل ترڅو هغوی اسراييليان په سخت کار کمزوري کړي. هغوی د فیتوم او رعسيس ښارونه چې فرعون په کې خپل گودامونه ساتل جوړ کړل. ١٢) که څه هم د اسراييليانو سره بده رویه کېدله، خو د هغوی شمېر زياتېده او نوره ځمکه يې هم ونيوله. له دې کبله مصريانو له هغوی څخه وېره درلودله ١٣-١٤) او سخت ظلم يې ورباندې کاوه چې ژوند يې تريخ شي. هغوی به يې مجبورول چې خښتې جوړې کړي، خټې وکړي او په پټيو کې کار وکړي او هيڅ رحم يې ورباندې نه کاوه.

١٥) په آخر کې فرعون دوه دايې گانې راوغوښتې چې شفره او فوعه نومېدلې او هغوی د عبراني ښځو سره د اولاد د زېږولو په وخت کې مرسته کوله. ١٦) هغوی ته يې وويل: <که چېرې يوه عبراني ښځه نجلی وزېږوي، هغه ژوندی پرېږدئ او که چېرې هلک وي نو ويې وژنئ!> ١٧) که څه هم فرعون ورته ويلي وو، مگر دا ښځې د خدای پاک څخه وېرېدلې او هلکان يې نه وژل. ١٨) فرعون يو ځل بيا دا دوه دايې گانې راوغوښتې او پوښتنې يې ورڅخه وکړه: <تاسو ولې هغه هلکان

ژوندي پرېردی؟>

١٩ هغوی په ځواب کې وویل: <عبرانی بنځې د مصریو بنځو په پرتله ژر ماشوم زېږوي او زمونږ له رسېدلو څخه مخکې د هغوی ماشوم پیدا کېږي.> ٢٠-٢١ خدای پاک له هغو دوو بنځو سره ښه وکړل ځکه چې هغوی په رښتیا سره له خدایه وپېرېدلې او هغوی دواړو ته یې اولادونه ورکړل. عبرانیان به زیاتېدل او قوی کېدل. ٢٢ بالاخره فرعون ټول قوم ته امر وکړ: <څنگه چې عبرانی هلک پیدا کېږي، تاسو به هغه د نیل په سیند کې غورزوئ. مگر ټولې انجونې ژوندی پرېردئ.>

د حضرت موسیٰ زېږېدنه

٢ ١ په همدې وخت کې یو سړي چې د لاوي د قبیلې څخه ؤ د خپلې قبیلې د یوې بنځې سره واده وکړ. ٢ هغه بنځه امیدواره شوه او زوی یې پیدا شو. کله چې هغې ولیدل چې ماشوم یې ښکلی دی نو هغه یې د دریو میاشتو دپاره پټ وساته. ٣ کله چې هغې نور نه شو کولی چې هغه ماشوم پټ وساتي، نو د لوڅو څخه یې یوه ټوکرۍ جوړه کړه او د قیرو پوښ یې ورته ورکړ. هغې ماشوم په ټوکرۍ کې واچاوه او د نیل د سیند په غاړه یې د لوڅو په منځ کې لاهو کړ. ٤ د ماشوم خور لږه لږې ودرېدله چې وگوري په ماشوم باندې څه کېږي.

٥ په دې وخت کې د فرعون لور د لمبلو دپاره سیند ته راغله او د هغې وینځې د سیند په غاړه گرځېدلې. په دې وخت کې هغې د لوڅو په منځ کې هغه ټوکرۍ ولیدله او یوه بنځه یې وروپلېرله چې هغه له اوبو څخه راوباسي. ٦ کله چې د فرعون لور ټوکرۍ پرانیستله هغې ماشوم ولید او ورباندې خفه شوه ځکه چې هغه ژړل. هغې وویل: <دا یو عبرانی ماشوم دی.>

٧ یوناخاپه د ماشوم خور راغله او پوښتنه یې وکړه: <آیا ته غواړې چې زه لاړه شم او دغه ماشوم ته یوه عبرانی بنځه راولم چې تې ورکړي؟>

٨ د فرعون لور په ځواب کې وویل: <هو، لاړه شه.> نو نجلی لاړه او د ماشوم خپله مور یې راوستله. ٩ د فرعون لور هغې بنځې ته وویل: <دا ماشوم واخله او زما دپاره شیدې ورکوه او

پالنه يې كوه. زه به تاته پيسې دركوم. < هغې ماشوم يووړ او د هغه پالنه يې كوله. (۱۰) > كله چې دا ماشوم لوی شو، نو هغه يې د فرعون لور ته يووړ او هغې لكه د خپل زوی په شان وساته. هغې په دې ماشوم باندې د موسى^۱ نوم كېښود، ځكه چې هغې د ځان سره وويل: <ما هغه له اوبو څخه راوويست.>

حضرت موسى^۱ مديان ته تښتي

(۱۱) كله چې حضرت موسى^۱ لوی شو، هغه د خپل قوم سره د ليدنې كتنې دپاره لاړ. هغه وليدل چې د هغه قوم څومره سخت كار كاوه. هغه يو مصری وليد چې يو عبرانی ورور يې واهه. (۱۲) حضرت موسى^۱ يو خوا بل خوا وكتل كله چې پوه شو څوك يې نه ويني، نو هغه مصری يې وواژه او په شگه كې يې پټ كړ. (۱۳) كله چې حضرت موسى^۱ بله ورځ ووت، هغه دوه عبرانيان وليدل چې يو د بل سره يې جگړه كوله. نو حضرت موسى^۱ له هغه يو څخه چې ملامت و پوښتنه وكړه: <ته ولې خپل عبرانی وطندار وهي؟>

(۱۴) هغه سړي په ځواب كې وويل: <ته چا زمونږ قاضي او حاكم ټاكلی يې؟ ته غواړې چې ما هم ووژنې لكه څنگه چې دې هغه مصری وواژه؟> حضرت موسى^۱ د دې خبرې په اورېدلو ووېرېده او د ځان سره يې وويل: <خلک پوه شوي دي چې ما څه كړي دي.> (۱۵) كله چې فرعون د حضرت موسى^۱ د كار څخه خبر شو، هغه د حضرت موسى^۱ د وژلو هڅه وكړه. مگر هغه د مديان خاورې ته وتښتېده.

يوه ورځ حضرت موسى^۱ د كوهي په غاړه ناست و، (۱۶) چې د مديان كاهن يترون اووه لورگانې راغلې چې اوبه راوباسي او د خپلې رمې دپاره اخورونه ډك كړي. (۱۷) مگر څو شپڼو د يترون لورگانې وشړلې. بيا حضرت موسى^۱ د هغوی سره د مرستې كولو دپاره ورغی او رمې ته يې اوبه وركړې. (۱۸) كله چې د يترون لورگانې خپل كور ته راستنې شوې، نو پلار يې پوښتنه وړڅخه وكړه: <تاسو نن دومره وختي ولې راغلې؟>

(۱۹) هغوی په ځواب كې وويل: <يو مصري د شپڼو څخه وژغورلو او زمونږ دپاره يې اوبه

راوويستلې او رمې ته يې ورکړې.>

٢٠) يترون پوښتنه وکړه: >هغه چېرته دی؟ تاسو ولې هغه هلته پرېښود؟ هغه ته بلنه ورکړئ چې زموږ سره ډوډۍ وڅوري.<

٢١) نو حضرت موسیٰ موافقه وکړه چې د يترون سره پاتې شي او هغه خپله لور صفوره حضرت موسیٰ ته په نکاح ورکړه. ٢٢) کله چې د هغې زوی پیدا شو، حضرت موسیٰ وفرمايل: >زه به د هغه نوم جرشون کېږدم ځکه چې زه په دې خاوره کې بېگانه یم.<

٢٣) وروسته له ډېرو کلونو د مصر پادشاه مړ شو. اسراييليانو لا د غلامۍ له کبله فريادونه کول او د خدای پاک څخه يې مرسته غوښتله. ٢٤) خدای پاک د دوی فرياد واورېده او هغه لوظ يې را په ياد کړ چې د حضرت ابراهيم، حضرت اسحاق او حضرت يعقوب سره يې کړی ؤ، ٢٥) ځکه چې خدای پاک وليدل چې د هغه په قوم باندې څه تېرېږي. نو هغه ورباندې ډېر اندېښمن شو.

خدای پاک د حضرت موسیٰ سره خبرې کوي

٣ ١) يوه ورځ حضرت موسیٰ د خپل خسر يعنې د مديان کاهن يترون رمه خړوله او حضرت موسیٰ د رمې سره د دښتې په لار د سينا مقدس غره ته راغی. ٢) هلته هغه ته د يو سوزېدونکي بوتې څخه د څښتن فرښته ورنښکاره شوه. حضرت موسیٰ وليدل چې بوتې اور اخیستی ؤ، مگر نه سوزېده. ٣) هغه د ځان سره وويل: >دا عجيبه خبره ده! زه ځم وگورم چې دا بوتې ولې نه سوزي.<

٤) کله چې څښتن وليدل چې حضرت موسیٰ بوتې ته ورنژدې کېږي، هغه غږ ورته وکړ: >ای موسیٰ، ای موسیٰ!<

حضرت موسیٰ په ځواب کې وفرمايل: >زه حاضر یم.<

٥) خدای پاک ورته وفرمايل: >نژدې مه راځه، خپلې خپلې وباسه. په کومه ځمکه باندې چې ته

ولاړ يې هغه ځمکه مقدسه ده. (۶) زه ستا د نيکونو ابراهيم، اسحاق او يعقوب خدای يم. < حضرت موسیٰ خپل منځ پټ کړ ځکه چې هغه وېرېده چې خدای پاک ته وگوري.

(۷) څښتن وفرمايل: < ما وليدل چې زما د قوم سره په مصر کې څومره ظالمانه رویه کېږي. ما اورېدلي چې هغوی ماته زاری کوي چې د خپلو مسئلانو څخه خلاص شي. زه د هغوی د ټولو تکليفونو څخه خبر يم. (۸) نو زه رابښکته شوی يم چې هغوی د مصريانو څخه وژغورم. زه به خپل قوم له مصر څخه داسې هېواد ته بوځم چې پراخ وي او ښه حاصلخېزه ځمکه په کې وي. زه به هغوی ته هغه ځمکه ورکړم چې کنعانيان، حيتيان، اموريان، فرزيان، حويان او يېوسيان اوسېږي. (۹) زما قوم ماته د مرستې دپاره زاری کولې او ما ليدلي دي چې مصريان په هغوی باندې څومره ظلم کوي. (۱۰) اوس فرعون ته ورشه! زه تا هلته لېږم ترڅو زما قوم يعنې اسراييليان له هغې خاورې څخه راوباسي. <

(۱۱) مگر حضرت موسیٰ خدای پاک ته وفرمايل: <زه څوک يم چې فرعون ته ورشم او اسراييليان له مصر څخه وباسم؟>

(۱۲) خدای پاک په ځواب کې وفرمايل: <زه به ستا سره مل يم. او دا به تاته يوه ښه وي چې دا زه يم چې ته مې ولېږلې: کله چې ته قوم له مصر څخه راوباسې، تاسو به په دې غره باندې د خدای عبادت وکړئ.>

(۱۳) حضرت موسیٰ په ځواب کې وفرمايل: <کله چې زه اسراييليانو ته ورشم او هغوی ته ووايم چې زه ستاسو د نيکونو خدای رالېږلی يم، هغوی به زما څخه ستا د نوم پوښتنه وکړي، نو زه هغوی ته څه ځواب ورکړم؟>

(۱۴) - (۱۵) خدای پاک حضرت موسیٰ ته په ځواب کې وفرمايل: <زه هغه څوک يم چې يم. هغوی ته ووايه چې هغه چا زه رالېږلی يم چې خپل ځان ته وايي چې <زه يم>. اسراييليانو ته ووايه چې زه څښتن ستاسو د نيکونو يعنې ابراهيم، اسحاق او د يعقوب خدای رالېږلی يم او دا به تر ابده پورې زما نوم وي او راتلونکي نسلونه به هم په دې نوم ما يادوي. (۱۶) لاړ شه او د اسراييلو مشران سره

راغونډ کړه او ورته ووايه چې څښتن ستاسو د نيکونو يعنې ابراهيم، اسحاق او د يعقوب خدای ماته رابنکاره شو. هغوی ته ووايه چې زه تاسو ته راغلی يم او ليدلي مې دي چې مصريان ستاسو سره څومره بد چلند کوي. (١٧) زه دا وعده کوم چې تاسو به د مصر له تکليفونو څخه خلاص کړم. او زه به تاسو ته غني او حاصلخېزه ځمکه درکړم چې کنعانيان، حيتيان، اموريان، فرزيان، حويان او ييوسيان اوسېږي.

(١٨) د اسراييلو مشران به ستا خبرو ته غوږ کېږدي. بيا هغوی د مصر پادشاه ته وروله او ورته ووايي: د عبرانيانو څښتن خدای مونږ ته رابنکاره شوی دی. مونږ پرېږده چې په دښته کې درې ورځې سفر وکړو چې هغه ته قرباني وړاندې کړو. (١٩) زه پوهېږم چې د مصر پادشاه به تاسو پرېږدي چې لاړ شئ که چېرې هغه مجبور نه شي. (٢٠) نو زه به د خپل قدرت څخه کار واخلم او مصريانو ته به په هر ډول معجزو باندې سزا ورکړم. له هغې وروسته به هغه تاسو پرېږدي چې لاړ شئ.

(٢١) زه به مصريان دې ته مجبور کړم چې ستاسو عزت وکړي، نو کله چې زما قوم ځي هغوی به خالي لاس نه ځي. (٢٢) هره اسراييلي ښځه به خپلې مصري گاونډۍ يا بلې مصري ښځې ته چې د هغې په کور کې اوسېږي ورشي او د هغې څخه به د سرو او سپينو زرو زېورات او کالي واخلي او خپلو لورگانو او زامنو ته به يې واغوندي. کله چې د مصر څخه وزی نو د مصريانو شتمني به د ځان سره يوسئ.

خدای پاک حضرت موسیٰ ته د معجزو د ښودلو قدرت ورکوي

٤ (١) حضرت موسیٰ په ځواب کې وفرمايل: <فرض کړه که چېرې اسراييليان زما په خبرو باندې باور ونه کړي او ماته غوږ ونه نيسي او ووايي چې څښتن تاته نه دی ښکاره شوی، نو بيا څه وکړم؟>

(٢) څښتن له حضرت موسیٰ څخه پوښتنه وکړه: <ستا په لاس کې څه دي؟>

حضرت موسیٰ په ځواب کې وفرمایل: <امسا.>

۳) خدای پاک وفرمایل: <هغه په ځمکه باندې وغورزوه.> کله چې هغه دا امسا په ځمکه وغورزوله، نو امسا په مار بدله شوه او هغه ورڅخه منډه کړه. ۴) بیا څښتن ورته وفرمایل: <هغه د لکۍ څخه ونیسه.> نو حضرت موسیٰ هغه راوښووه او مار بېرته په امسا بدل شو. ۵) څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: <داسې کار وکړه. بیا به اسرایلیان باور وکړي چې زه تا لیدلی یم چې ستاسو د نیکونو ابراهیم، اسحاق او یعقوب خدای یم.>

۶) خدای پاک حضرت موسیٰ ته بیا وفرمایل: <خپل لاس دې په گربوان کې نښاسه.> هغه همداسې وکړل او کله چې هغه خپل لاس له گربوان څخه راوویسته هغه ولیدل چې لاس یې د پوستکي په ناروغۍ باندې اخته شوی ؤ او لکه د اوورې په شان سپین شوی ؤ. ۷) خدای پاک بیا ورته وفرمایل: <لاس دې بېرته په گربوان کې نښاسه.> حضرت موسیٰ هماغه شان وکړل. کله چې هغه خپل لاس بېرته راوویسته، د هغه لاس د هغه د نور بدن په شان روغ ؤ. ۸) څښتن وفرمایل: <که چېرې هغوی ستا په خبره باور ونه کړي یا په اولنۍ معجزې باندې قانع نه شي، نو بیا به په دې معجزې باندې قانع شي. ۹) که چېرې د دغو دوو معجزو سره سره بیا هم هغوی ستا په خبره باور ونه کړي او ستا خبرو ته غوږ ونه نیسي، نو د نیل د سیند څخه لږې اوبه راواخله او په ځمکه باندې یې توی کړه. هغه اوبه به په وینه بدلې شي.>

۱۰) مگر حضرت موسیٰ وفرمایل: <څښتنه، ما مه لېره. زه هیڅکله هم ښه ویاند نه وم. د اول نه هم نه وم او نه له هغه وخت څخه چې تا زما سره خبرې وکړې. زه په خبرو کولو کې کمزوری یم او ژبه مې نښلې.>

۱۱) څښتن هغه ته وفرمایل: <هغه څوک دی چې انسان ته یې ژبه ورکړې ده؟ چا چې کاڼه، گنګیان، بېنا او پانده پیدا کړل؟ زه څښتن یم او دا هرڅه کوم. ۱۲) اوس لاړ شه! زه به ستا سره په خبرو کولو کې مرسته وکړم او درته وبه وایم چې څه ووايي.>

۱۳) مگر حضرت موسیٰ وفرمایل: <څښتنه، ته بل څوک ولېره چې دا کار وکړي.>

١٤) څښتن په حضرت موسیٰ باندې په قهر شو او وېې فرمايل: <آيا ستا ورور لاوي هارون نشته؟ هغه ښې خبرې کولی شي. هغه ستا د ليدنې کتنې دپاره راځي او ستا په ليدلو به خوشاله شي. > ١٥)-

١٦) زه به د خبرو کولو په وخت کې ستاسو دواړو سره يم او تاسو دواړو ته به ووايم چې څه وکړئ. هغه به ستا وياند وي او ستا په ځای به خلکو ته خبرې کوي او ته به د هغه دپاره د خدای په شان يې او هغه ته به وايي چې داسې وايه. ١٧) اوس دا امسا واخله او په هغې باندې معجزې ښکاره کوه.<

حضرت موسیٰ مصر ته ستنېږي

١٨) حضرت موسیٰ خپل خسر يعنې يترون ته ورغی او هغه ته يې وفرمايل: <ما پرېږده چې مصر ته لاړ شم چې وگورم زما خپلوان لا ژوندي دي او که نه.>

يترون هغه ته وويل: <څه په خير لاړ شې.>

١٩) حضرت موسیٰ لا د مديان په خاوره کې ؤ چې څښتن هغه ته وفرمايل: <مصر ته ستون شه. چا چې غوښتل تا ووژني هغوی اوس مړه دي.> ٢٠) نو حضرت موسیٰ خپله ښځه او زامن په خره باندې سپاره کړل او د مصر په لور روان شو. حضرت موسیٰ هغه امسا هم له ځان سره يووړه د کومې په هکله چې خدای پاک ورته فرمايلي وو.

٢١) څښتن بيا حضرت موسیٰ ته وفرمايل: <اوس چې ته بېرته مصر ته روان يې، فرعون ته هغه معجزې وښايه چې تاته مې د هغو د ښودلو قدرت درکړی دی. مگر زه به د فرعون زړه سخت کړم او هغه به قوم پرېږدي چې لاړ شي. > ٢٢) بيا فرعون ته ووايه چې څښتن فرمايي: اسراييل زما دپاره لکه د مشر زوی په شان دي. ٢٣) ما تاته امر وکړ چې هغوی پرېږده چې د مصر څخه ووزي او زما عبادت وکړي، مگر تا انکار وکړ. نو اوس به زه ستا مشر زوی ووژنم.<

٢٤) د مصر په لاره کې چېرته چې هغوی شپه تېروله، څښتن د حضرت موسیٰ سره مخامخ شو او نژدې ؤ چې هغه ووژني. ٢٥)- ٢٦) خو صفوري خپل زوی په تېره تېره باندې سنت کړ او د سنتېدو پوستکی يې د هغه په پښو باندې وواهه او د سنت گيری د رواج له مخې يې وويل: <زما گرانه زويه،

دا وینه به ستا ساتنه وکړي. < نو څښتن حضرت موسیٰ ته زیان ونه رساوه.

٢٧ څښتن حضرت هارون ته وفرمایل: <د موسیٰ د لیدلو دپاره دښتې ته لاړ شه. > نو حضرت هارون د حضرت موسیٰ د لیدلو دپاره مقدس غره ته لاړ او کله چې ورسره مخامخ شو هغه یې ښکل کړ. ٢٨ بیا حضرت موسیٰ هغه ټول شیان چې څښتن ورته فرمایلي وو او همدارنگه د هغو معجزو په هکله چې هغه ته یې د هغو د ښودلو حکم ورکړی ؤ حضرت هارون ته وفرمایل. ٢٩ نو حضرت موسیٰ او حضرت هارون مصر ته لاړل او د اسراییلو ټول مشران یې راغونډ کړل. ٣٠ هغه ټول شیان چې څښتن حضرت موسیٰ ته فرمایلي وو حضرت هارون هغوی ته بیان کړل او بیا حضرت موسیٰ خلکو ته هغه معجزې وروښودلې. ٣١ مشران ژر په دې باندې قانع شول چې حضرت موسیٰ او حضرت هارون د څښتن له خوا رالېږل شوي دي. کله چې هغوی پوه شول چې څښتن د هغوی بدبختي لیدلې ده او د هغوی دپاره زیات اندېښمن دی، نو ټول په سجده پرېوتل او عبادت یې وکړ.

حضرت موسیٰ او حضرت هارون د فرعون په حضور کې

٥ ١ بیا حضرت موسیٰ او حضرت هارون فرعون ته ورغلل او ورته ویې فرمایل: <د اسراییلو څښتن خدای فرمایي: زما قوم پرېږده چې دښتې ته لاړ شي او هلته زما د احترام په خاطر اختر ولمانځي.>

٢ فرعون وویل: <څښتن څوک دی؟ زه ولې د هغه خبرو ته غور و نیسم او اسراییلیان پرېږدم چې لاړ شي؟ زه څښتن نه پېژنم او نه به اسراییلو ته د تگ اجازه ورکړم.>

٣ هغوی په ځواب کې وفرمایل: <د عبرانیانو خدای مونږ ته رابښکاره شوی دی. مونږ پرېږده چې د دريو ورځو دپاره په دښتې کې سفر وکړو ترڅو خپل څښتن خدای ته قرباني وړاندې کړو. که نه، نو هغه به مونږ د ناروغیو او جگړې په وسیله ووژني.>

٤ فرعون حضرت موسیٰ او حضرت هارون ته وویل: <تاسو ولې خلک له کاره وباسئ؟ هر یو

بهرته په خپل کار پسې لار شئ! (۵) ستاسو شمېر له مصريانو څخه زیات شوی دی. او اوس غواړئ چې کار بس کړئ!<

(۶) په هماغه ورځ فرعون د غلامانو په مصري مسئولانو او د کارگرانو په اسرایلی مشرانو امر وکړ: (۷) <نور خلکو ته د خښتو جوړولو دپاره بوس مه ورکوئ. هغوی ته ووايئ چې لار شي او په خپله یې د ځانونو دپاره پیدا کړي. (۸) مگر هغوی باید دومره خښتې جوړې کړي خومره یې چې پخوا جوړولې. هغوی تنبلان دي، ځکه ماته زاری کوي چې هغوی پرېږدم چې لار شي او خپل خدای ته قرباني وړاندې کړي! (۹) په هغوی باندې سخت کار وکړئ او مصروف یې وساتئ چې داسې درواغو ته بیا غور ونه نیسي.<

(۱۰) نو د غلامانو مسوولان او د کارگرانو مشران راغلل او ویې ویل: <فرعون وايي: زه به نور تاسو ته بوس درنه کړم. (۱۱) لار شئ او هرچېرته چې کولی شئ د ځانونو دپاره بوس پیدا کړئ، خو بیا به هم دومره خښتې جوړوئ خومره چې مو مخکې جوړولې.< (۱۲) نو خلک په ټول مصر کې وگرځېدل ترڅو د ځانونو دپاره بوس پیدا کړي. (۱۳) د غلامانو مسئولانو به په هغوی فشار اچاوه او هغوی ته به یې ویل: <تاسو باید هره ورځ دومره خښتې جوړې کړئ خومره چې تاسو هغه وخت جوړولې چې بوس درته درکول کېدل.< (۱۴) د غلامانو مصري مسئولانو به هغه اسرایلی مشران وهل چې په دوی باندې یې مقرر کړي وو او ورته ویل به یې: <تاسو نن سبا دا غلامان ولې نه مجبوروئ چې دومره خښتې جوړې کړي خومره چې هغوی مخکې جوړولې؟<

(۱۵) په آخر کې د کارگرانو مشران فرعون ته ورغلل او ورته ویې ویل: <تاسو ولې زمونږ سره داسې چلند کوئ؟ (۱۶) مونږ ته هیڅوک بوس نه راوړي، مگر بیا هم امر راته کېږي چې هماغومره خښتې جوړې کړو. هغوی مونږ وهي، حال دا چې ستاسو خپل خلک ملامت دي.<

(۱۷) فرعون په ځواب کې وویل: <تاسو تنبلان یئ او نه غواړئ چې کار وکړئ. په دې خاطر ماته وایئ چې تاسو پرېږدم چې لار شئ او خښتن ته قرباني وړاندې کړئ. (۱۸) اوس خپل کار پسې لار شئ! تاسو ته به بوس نه درکول کېږي، مگر بیا هم په هماغه اندازه خښتې جوړې کړئ.< (۱۹) د کارگرانو مشران پوه شول چې د هغوی حال نور هم خراب شو کله چې فرعون په هغوی امر وکړ

چې تاسو به هغومره خښتې جوړوئ لکه مخکې به چې تاسو جوړولې.

②٠ څنگه چې هغوی د فرعون له دربار څخه ووتل، د حضرت موسیٰ او حضرت هارون لیدلو ته چې ورته په انتظار وو لارل. ②١ هغوی حضرت موسیٰ او حضرت هارون ته وویل: >تاسو چې څه کړي دي هغه خښتن لیدلي دي او تاسو دواړو ته به سزا درکړي ځکه چې ستاسو د لاسه فرعون او د هغه درباریان زموږ څخه کرکه کوي. تاسو هغوی ته بهانه په لاس ورکړه چې مونږ ووژني.<

حضرت موسیٰ خښتن ته شکایت کوي

②٢ حضرت موسیٰ بېرته خښتن ته ورغی او وېې فرمایل: >ای خښتنه، ولې دې خپل قوم د بدبختیو سره مخامخ کړی دی؟ آیا زه دې د همدې دپاره رالېږلی يم؟ ②٣ له هغه وخت څخه چې تا ماته وویل چې د فرعون سره خبرې وکړه، هغه ورباندې ظلم کوي او تا د هغوی سره هېڅ مرسته ونه کړه.<

②٤ خښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: >اوس به ته وگورې چې زه د فرعون سره څه کوم. زه به هغه دومره مجبور کړم چې زما قوم پرېږدي چې لار شي او هغوی به په زوره د خپلې خاورې څخه وباسي.<

خدای پاک حضرت موسیٰ راغواړي

②٥ خدای پاک د حضرت موسیٰ سره خبرې وکړې او وېې فرمایل: >زه خښتن يم. ③ مگر کله چې زه ابراهیم، اسحاق او یعقوب ته وربنکاره شوم، زه د مطلق قادر خدای په توگه راغلم او ما هغوی ته داسې ځان ور ونه پېژانده چې زما نوم خښتن دی. ④ ما د هغوی سره دا لوظ هم وکړ چې زه به د کنعان ځمکه چې هغوی په کې د بېگانه خلکو په توگه اوسېدل دوی ته ورکوم. ⑤ اوس ما د اسرایلیانو فریاد چې د مصریانو غلامان دي اورېدلی دی او ماته خپل لوظ په یاد دی. ⑥ اسرایلیانو ته ووايه چې زه هغوی ته وایم: زه خښتن يم! زه به تاسو وژغورم او په خپل لوی قدرت سره به مصریانو ته سزا ورکړم او د غلامی څخه به مو ازاد کړم. ⑦ زه به ستاسو څخه خپل

قوم جوړ کړم او ستاسو خدای به یم. کله چې زه تاسو د مصریانو د غلامی څخه ازاد کړم، بیا به پوه شئ چې زه ستاسو څښتن خدای یم. (۸) زه به تاسو هغه وطن ته راوړم چې د هغه د ورکولو ټینګه وعده مې د ابراهیم، اسحاق او یعقوب سره کړې وه. زه به دا وطن تاسو ته درکړم چې ستاسو شي. زه څښتن یم! (۹) حضرت موسیٰ اسرایلیانو ته دا خبرې وکړې، خو هغوی د هغه خبرو ته غوږ ونه نیوه ځکه چې د هغوی زړونه د بې رحمانه غلامی په سبب مات شوي وو.

(۱۰) بیا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: (۱۱) >لاړ شه او د مصر پادشاه فرعون ته ووايه چې اسرایلیان پرېږدي چې د مصر څخه ووزي.<

(۱۲) حضرت موسیٰ په ځواب کې وفرمایل: >اسرایلیان چې زما خبره نه اوري نو فرعون به یې څنګه واورې، ځکه چې زه ښې خبرې نه شم کولی.<

(۱۳) څښتن په حضرت موسیٰ او حضرت هارون باندې امر وکړ چې اسرایلیانو او د مصر پادشاه ته ووايي: >څښتن مونږ ته حکم کړی دی چې اسرایلیان د مصر څخه راوباسئ.<

د حضرت موسیٰ او حضرت هارون د کورنی نسب نامه

(۱۴) روښن د حضرت یعقوب مشر زوی څلور زامن درلودل چې حنوک، فلو، حصرون او کرمي نومېدل. هغوی د هغو طایفو نیکونه وو چې د هغوی په نوم یادېږي. (۱۵) شمعون شپږ زامن درلودل: یموئیل، یامین، اوهد، یاکین، صوحر او شائول چې د یوې کنعانی ښځې زوی ؤ. هغوی د هغو طایفو نیکونه وو چې د هغوی په نوم یادېږي. (۱۶) لایي درې زامن درلودل چې جرشون، قهات او مراري نومېدل. هغوی د هغو طایفو نیکونه وو چې د هغوی په نوم یادېږي. لایي یوسلو اووه دېرش کاله ژوند وکړ. (۱۷) جرشون دوه زامن درلودل چې لښي او شمعي نومېدل چې هغوی د خپلو طایفو نیکونه شول. (۱۸) قهات څلور زامن درلودل چې عمرام، یصهار، حبرون او عزیزیل نومېدل. قهات یوسلو درې دېرش کاله ژوند وکړ. (۱۹) مراري دوه زامن درلودل چې محلي او موشي نومېدل. دا د لایي طایفې وې د هغوی د اولادې په مطابق.

٢٠) عمرام د خپل پلار د خور يوکابد سره واده وکړ چې د هغې نه حضرت موسیٰ او حضرت هارون پيدا شول. عمرام يوسلو اووه دېرش کاله ژوند وکړ. (٢١) يسهار درې زامن درلودل چې قورح، نافح او زکري نومېدل. (٢٢) عزيزيل هم درې زامن درلودل چې ميشائيل، ايلصافان او ستري نومېدل.

٢٣) حضرت هارون د الیشایع سره چې د عمیناداب لور او د نشحون خور وه واده وکړ او د هغې څخه ناداب، ابیهو، العازار او ایتامار پيدا شول. (٢٤) قورح درې زامن درلودل چې اسیر، القانه او اییاساف نومېدل. دوی د قورح د طایفو نیکونه وو. (٢٥) العازار د حضرت هارون زوی د فوتییل د یوې لور سره واده وکړ او د هغې نه فینحاس پيدا شو. دا طایفه په طایفه د لاوي د کورنیو مشران وو.

٢٤) حضرت هارون او حضرت موسیٰ هماغه خلک وو چې څښتن ورته وفرمایل: <د اسراییلو قبیلې د مصر څخه راوباسئ.> (٢٧) دا هغه خلک وو چې فرعون سره یې د مصر څخه د اسراییلیانو د ویستلو په هکله خبرې کړې وې.

حضرت موسیٰ او حضرت هارون ته د څښتن امر

٢٨) کله چې څښتن د حضرت موسیٰ سره د مصر په خاوره کې خبرې وکړې، (٢٩) هغه حضرت موسیٰ ته وفرمایل: <زه څښتن یم. زه چې هرڅه تاته وایم هغه د مصر پادشاه ته ووايه.>

٣٠) مگر حضرت موسیٰ څښتن ته وفرمایل: <دا چې زه ښې خبرې نه شم کولی نو څنگه به فرعون راته غوږ ونیسي؟>

٧) څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: <زه به تا فرعون ته لکه د خدای په شان کړم او ستا ورور هارون به ستا د پیغمبر په توگه د هغه سره خبرې کوي. (٣١) زه چې تاته د هر شي په باره کې حکم کوم، هغه هارون ته ووايه او هغه به فرعون ته ووايي چې اسراییلیان پرېږدي چې د مصر د خاورې څخه لاړ شي. (٣٢) - (٣٤) مگر زه به د فرعون زړه سخت کړم او هغه به ستا خبرو ته غوږ نه نیسي. حتی که زه ډېرې وپروونکې معجزې هم هغه او مصریانو ته وروښایم هغه به درته غوږ ونه

نيسي. بيا به زه په مصر باندې سخت عذاب نازل كړم او د خپل قوم قبيلې به له هغه ځای څخه وباسم. (٥) كله چې زه مصريانو ته خپل قدرت وښاييم او اسراييليان د هغوی له وطنه وباسم، بيا به هغوی پوه شي چې زه څښتن يم. < (٦) څنگه چې څښتن په حضرت موسیٰ او حضرت هارون باندې امر كړی ؤ، هغوی هماغسې وكړل. (٧) هغه وخت چې هغوی د فرعون سره خبرې وكړې، حضرت موسیٰ د اتيا كالو او حضرت هارون د دري اتيا كالو په عمر ؤ.

د حضرت هارون امسا په مار بدلېږي

(٨) څښتن حضرت موسیٰ او حضرت هارون ته وفرمايل: (٩) <كه چېرې فرعون تاسو ته ووايي چې ماته يوه معجزه وښايئ، بيا هارون ته ووايه چې خپله امسا راواخله او د فرعون په مخكې يې وغورزوه او هغه به په مار بدله شي.> (١٠) نو حضرت موسیٰ او حضرت هارون فرعون ته ورغلل او هماغسې يې وكړل څنگه چې څښتن ورباندې امر كړی ؤ. حضرت هارون خپله امسا د فرعون او د هغه د درباريانو په مخكې وغورزوله او هغه په مار بدله شوه. (١١) بيا فرعون خپل حكيمان او جادوگران راوغوښتل. هغوی هم د خپلې جادو په وسيله دا كار وكړ. (١٢) هغوی هر يو خپلې امساگانې په ځمكه وغورزولې او هغه امساگانې په مارانو بدلې شوې. مگر د حضرت هارون مار هغه نور ماران روغ تېر كړل. (١٣) بياهم د فرعون زړه سخت پاتې شو او څنگه چې څښتن فرمايلي وو، فرعون حضرت موسیٰ او حضرت هارون ته غوږ ونه نيوه.

د وينې بلا

(١٤) بيا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: <د فرعون زړه ډېر سخت دی او د اسراييلو قوم نه پرېږدي چې لاړ شي. (١٥) سهار كله چې فرعون د نيل سيند ته ځي خپله امسا چې په مار بدله شوې وه هغه هم د ځان سره يوسه او د سيند په غاړه هغه ته انتظار وكړه. (١٦) بيا هغه ته ووايه: څښتن د عبرانيانو خدای زه رالېږلی يم چې تاته داسې ووايم: زما قوم پرېږده چې دښتې ته لاړ شي او هلته زما عبادت وكړي. مگر تر اوسه پورې دې ورته توجه نه ده كړې. (١٧) اعليحضرته، څښتن داسې فرمايي: زه به داسې كار وكړم چې ته پوه شې چې زه څښتن يم. اوس گوره، دا امسا چې زما په لاس كې ده، په دې به د نيل د سيند اوبه ووهم او هغه به په وينه بدلې شي. (١٨) د سيند ماهيان

به مړه شي او د نیل سیند به بد بوی کوي. مصریان به نه شي کولی چې له هغه څخه اوبه وڅښي. <

١٩ خښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: <هارون ته ووايه چې خپله امسا د ځان سره یوسي او د مصر د اوبو یعنې ویالو، نهرونو او ډنډونو خواته یې ونیسي چې هغه به په وینه بدلې شي. د مصر په هرځای کې به اوبه په وینه باندې بدلې شي، حتی د خلکو په کورونو کې به هم د لرگیو په لوبنو او د تیرو په منگیو کې وینه وي.>

٢٠ بیا حضرت موسیٰ او حضرت هارون د خښتن په امر باندې عمل وکړ. د فرعون او د هغه د درباریانو په حضور کې حضرت هارون خپله امسا پورته کړه او د سیند اوبه یې په هغې ووهلې او ټولې اوبه چې په کې وې په وینه بدلې شوې. ٢١ د سیند ماهیان مړه شول او سیند دومره ډېر بد بوی کاوه چې مصریانو نه شو کولی چې له هغه څخه اوبه وڅښي. د مصر په هر ګوټ کې وینه وه. ٢٢ بیا د فرعون جادوګرانو هم د خپلې جادو په وسیله همداسې عمل سرته ورساوه او د فرعون زړه د مخکې په شان سخت پاتې شو. لکه څنګه چې خښتن فرمایلي وو، فرعون د حضرت موسیٰ او حضرت هارون خبرو ته غوږ ونه نیوه. ٢٣ د دې په ځای چې هغه دې خبرې ته پام وکړي، هغه تاو شو او بیرته خپلې مانی ته لاړ. ٢٤ ټولو مصریانو د نیل د سیند غاړه وکیندله چې د خښلو اوبه راپیدا کړي، ځکه چې هغوی نه شو کولی د سیند اوبه وڅښي.

٢٥ د هغه وخت څخه چې خښتن د نیل د سیند اوبه په وینه باندې بدلې کړې پوره اووه ورځې تېرې شوې.

د چونګښو بلا

٨ بیا خښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: <فرعون ته ورشه او هغه ته ووايه چې خښتن فرمایي: زما قوم پرېږده چې لاړ شي او زما عبادت وکړي. ١ که چېرې ته د هغوی د پرېښودلو څخه انکار وکړې، زه به ستا په ټول هېواد باندې د چونګښو بلا نازله کړم. ٢ د نیل سیند به د چونګښو څخه ډک شي. هغوی به ستا مانی او ستا د خوب کوتې ته درننوزي او ستا کټ ته به دروخېږي. حتی ستا د قوم او د درباریانو کورونو او ستا تنورونو او د خمیره کولو لګنونو ته به هم

ورننوزي. ﴿٤﴾ چونگنې به ستا، ستا د قوم او ستا د ټولو درباريانو سرونو ته ټوپونه وهي.

﴿٥﴾ خښتن حضرت موسى^۱ ته وفرمايل: <هارون ته ووايه: خپله امسا د ويالو، نهرونو او ډنډونو خواته ونيسه ترڅو چونگنې بيرون ووزي او د مصر ځمکه په هغو پټه شي.﴾ ﴿٦﴾ نو حضرت هارون خپله امسا د اوبو په سر ونيوله او چونگنې راووتلې او ځمکه ورباندې پټه شوه. ﴿٧﴾ مگر جادوگرانو هم همداسې کار وکړ. هغوی هم د جادو په وسيله چونگنې ځمکې ته راوويستلې.

﴿٨﴾ فرعون حضرت موسى^۱ او حضرت هارون راوغوښتل او ورته ويې ويل: <تاسو خښتن ته دعا وکړئ چې زمونږ څخه دا چونگنې لهرې لهرې کړي نو زه به ستاسو قوم پرېږدم چې لاړ شي او خښتن ته قرباني وړاندې کړي.﴾

﴿٩﴾ حضرت موسى^۱ په ځواب کې وفرمايل: <زه به ستا دپاره دعا وکړم. ماته وخت وټاکه چې زه کله ستا، ستا د درباريانو او ستا د قوم دپاره دعا وکړم. بيا به تاسو او ستاسو کورونه د چونگنې څخه خلاص شي او يوازې د نيل په سيند کې به چونگنې پاتې شي.﴾

﴿١٠﴾ فرعون په ځواب کې وويل: <سبا زما دپاره دعا وکړه.﴾

حضرت موسى^۱ وفرمايل: <څنگه چې ستا خوښه وي زه به هماغسې وکړم. بيا به ته پوه شي چې زمونږ د خښتن خدای په شان بل خدای نشته.﴾ ﴿١١﴾ ته، ستا درباريان او ستا خلک به له چونگنې څخه خلاص شي او چونگنې به بغير د نيل د سيند څخه په بل ځای کې پاتې نه شي.﴾ ﴿١٢﴾ بيا حضرت موسى^۱ او حضرت هارون له فرعون څخه لاړل او حضرت موسى^۱ خښتن ته سوال وکړ چې هغه چونگنې له منځه يوسي چې خښتن په فرعون باندې نازلې کړې وې. ﴿١٣﴾ خښتن د حضرت موسى^۱ سوال قبول کړ او هغه چونگنې چې په کورونو، حويليو او پټيو کې وې مړې شوې. ﴿١٤﴾ مصريانو هغه ډېرې کړې او ټوله ځمکه خوسا بوی ونيوله. ﴿١٥﴾ کله چې فرعون وليدل چې چونگنې مړې شوې، هغه بيا خپل زړه سخت کړ او لکه څنگه چې خښتن فرمايلي وو هغه د حضرت موسى^۱ او حضرت هارون خبرو ته غوږ ونه نيوه.

د ورېو بلا

١٦) بيا خبنتن حضرت موسى^۱ ته وفرمايل: <هارون ته ووايه چې په خپله امسا باندي ځمکه ووهي چې د مصر ټولې خاورې په ورېو بدلې شي.> ١٧) نو حضرت هارون ځمکه په امسا باندي ووهله او د مصر ټولې خاورې په ورېو بدلې شوې او ټول انسانان او حيوانات په کې پټ شول. ١٨) جادوگرانو هڅه وکړه چې د جادو په وسيله ورېو پيدا کړي، مگر هغوی ونه شو کولی. په انسانانو او حيواناتو باندي ورېو وې. ١٩) جادوگرانو فرعون ته وويل: <دا کار خدای کړی دی!> مگر د فرعون زړه سخت ؤ او څنگه چې خبنتن فرمايلي وو، فرعون د حضرت موسى^۱ او حضرت هارون خبرو ته غوږ ونه نيوه.

د مچانو بلا

٢٠) خبنتن حضرت موسى^۱ ته وفرمايل: <سبا سهار وختي پاڅه او کله چې فرعون سيند ته ځي، ورشه او ورسره وگوره او هغه ته ووايه چې خبنتن داسې فرمايي: زما قوم پر پرده چې لار شي او زما عبادت وکړي.> ٢١) که ته زما قوم پرېږدي چې لار شي، زه به په تا، ستا په درباريانو او ستا په قوم او په کورونو باندي مچان نازل کړم. د مصريانو کورونه به د مچانو څخه ډک شي او ځمکه به ورباندي پټه شي. ٢٢) مگر زه به د جوشن سيمه چې زما قوم په کې اوسي، بچ کړم چې هلته هيڅ مچان نه وي. دا کار د دې دپاره کوم ترڅو تاسو پوه شئ چې زه حتی^۱ په دې خاوره باندي هم اختيار لرم. ٢٣) زه به ستا او د خپل قوم ترمنځ بنکاره فرق وکړم. دا معجزه به سبا پېښېږي.> ٢٤) نو خبنتن د فرعون په ماني او د هغه د درباريانو په کورونو باندي ډېر زيات مچان نازل کړل. مچانو د مصر ټول هېواد وران کړ.

٢٥) بيا فرعون حضرت موسى^۱ او حضرت هارون راوغوښتل او هغوی ته يې وويل: <لار شئ او په همدې هېواد کې خپل خدای ته قرباني وړاندي کړئ.>

٢٦) حضرت موسى^۱ په ځواب کې وفرمايل: <دا ښه کار نه دی. ځکه مصريان به زمونږ څخه خفه شي چې مونږ خپل خبنتن خدای ته حيوانات قرباني کړو. که چېرې دا حيوانات په داسې ځای کې

قرباني کړو چې مصريان مو وويني، نو هغوی به مونږ سنگسار کړي. (٢٧) لکه څنگه چې زمونږ څښتن خدای امر کړی دی، مونږ بايد هغه ته د قرباني وړاندې کولو په خاطر درې ورځې په دښته کې سفر وکړو. <

(٢٨) فرعون وويل: <زه به تاسو پرېږدم چې لاړ شئ او خپل څښتن خدای ته په دښته کې قرباني وړاندې کړئ. مگر ډېر لېرې لاړ نه شئ او زما دپاره دعا وکړئ.>

(٢٩) حضرت موسیٰ په ځواب کې وفرمايل: <څنگه چې زه لاړ شم نو ستا دپاره به دعا وکړم چې څښتن ستا، ستا له درباريانو او ستا له قوم څخه مچان لېرې کړي. مگر ته به بيا مونږ نه غولوې او د قوم مخنيوی به نه کوې چې هغوی څښتن ته قرباني وړاندې کړي.>

(٣٠) حضرت موسیٰ د فرعون څخه لاړ او څښتن ته يې دعا وکړه. (٣١) څښتن د حضرت موسیٰ دعا قبوله کړه. مچانو فرعون، د هغه درباريان او د هغه قوم پرېښودل. يو مچ هم پاتې نه شو. (٣٢) مگر دا ځل هم فرعون خپل زړه سخت کړ او د اسراييلو قوم يې پرېښود چې لاړ شي.

په حيواناتو باندې بلا

٩ (١) بيا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: <فرعون ته ورشه او ورته ووايه چې د عبرانيانو څښتن خدای داسې فرمايي: زما قوم پرېږده چې لاړ شي او زما عبادت وکړي. (٢) که چېرې ته بيا د هغوی د پرېښودلو څخه انکار وکړې، (٣) زه به تاته سزا درکړم او ستا حيوانات يعنې اسونه، خره، اوبنان، رمې او پادې به په خطرناکه ناروغۍ باندې اخته کړم. (٤) زه به د اسراييليانو او مصريانو د حيواناتو ترمنځ فرق وکړم او د اسراييليانو يو حيوان به هم مړ نه شي. (٥) ما څښتن سبا ورځ د دې کار دپاره ټاکلې ده.>

(٦) په راتلونکې ورځ څښتن په خپلې خبرې باندې عمل وکړ. د مصريانو ټول حيوانات مړه شول، مگر د اسراييليانو يو حيوان هم مړ نه شو. (٧) فرعون د دې خبرې د څېړنې دپاره نفر ولېږل او معلومه شوه چې د اسراييليانو يو حيوان هم مړ شوی نه ؤ. بياهم د هغه زړه سخت ؤ او د اسراييلو

قوم يې تگ ته نه پرېښوده.

د دانو بلا

۸) بيا څښتن حضرت موسى^۱ او حضرت هارون ته وفرمايل: >له تنور څخه يو څو لپې ايرې راواخلي چې موسى^۱ يې د فرعون په مخکې په هوا کې وشيندي. ۹) هغه به د مصر په ټول هېواد کې لکه د دورې په شان خپره شي او په هرځای کې به په خلکو او حيواناتو باندې دانې وڅپري چې زخموه به ورڅخه پيدا شي. < ۱۰) نو هغوی لږه ايره د ځانه سره واخيستله او د فرعون په مخکې ودرېدل. حضرت موسى^۱ هغه په هوا کې وشيندله او له هغې څخه دانې پيدا شوې او په خلکو او حيواناتو باندې يې زخموه جوړ کړل. ۱۱) جادوگران د حضرت موسى^۱ په مقابل کې نه شول درېدلی ځکه چې د هغوی بدنونه هم لکه د نورو مصريانو په شان د دانو څخه ډک وو. ۱۲) مگر څښتن د فرعون زړه سخت کړ او لکه څنگه چې هغه حضرت موسى^۱ ته فرمايلي وو، فرعون د حضرت موسى^۱ او حضرت هارون خبرو ته غوږ ونه نيوه.

د برلی بلا

۱۳) څښتن حضرت موسى^۱ ته وفرمايل: >سبا سهار وختي پاڅه او د فرعون سره ووينه او هغه ته ووايه چې د عبرانيانو څښتن خدای داسې فرمايي: زما قوم پرېږده چې لاړ شي او زما عبادت وکړي. ۱۴) زه به دا ځل يوازې ستا درباريانو او ستا خلکو ته سزا نه ورکوم بلکه تاته به هم سزا درکړم، ترڅو پوه شي چې په ټوله دنيا کې زما په شان بل خدای نشته. ۱۵) که چېرې ما ته او ستا قوم په ناروغۍ باندې اخته کړي وای، اوس به تاسو د ځمکې له مخ څخه ورک شوي وای. ۱۶) مگر د دې دپاره مې ژوندی ساتلی يې چې تاته خپل قدرت وښاييم او زما نوم په ټوله دنيا کې مشهور شي. ۱۷) بياهم په خپل ځان باندې غره يې او زما قوم ته د تگ اجازه نه ورکوي. ۱۸) سبا دا وخت به زه داسې سخته برلی واوروم چې هيڅکله د مصر په تاريخ کې نه وي شوې. ۱۹) اوس حکم ورکړه چې ستا ټول حيوانات او هرڅه چې په پټيو کې دي يو پناه ځای ته راوړي. ځکه هغه خلک او حيوانات چې په پټيو کې دي په هغوی باندې به برلی واورېږي او ټول به مړه شي. < ۲۰) د فرعون ځينې درباريان د څښتن د دې خبرې څخه ووېرېدل او په چټکۍ سره يې خپل غلامان او حيوانات دننه

راوستل. (۲۱) نورو د څښتن خبرداري ته غوږ ونه نیوه او خپل غلامان او حیوانات یې په پټیو کې پرېښودل.

(۲۲) بیا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: <خپل لاس د اسمان خواته اوږد کړه نو په ټول مصر، په خلکو، په حیواناتو او هرڅه چې د مصر په ځمکه کې شنه کیږي په هغوی باندې به ږلی واورېږي.> (۲۳) کله چې حضرت موسیٰ خپله امسا د اسمان خواته اوږده کړه، څښتن تندر او ږلی نازله کړه او برېښنا په ځمکه باندې پرکېدله. (۲۴) ږلی واورېدله او برېښنا پرله پسې پرکېدله. دا د مصر په تاریخ کې ترټولو بد طوفان ؤ. (۲۵) په ټول مصر کې هرڅه چې په پټیو کې وو، د ټولو خلکو او حیواناتو سره ږلی له منځه یوړل. ږلی د پټیو بوتی هم له منځه یوړل او ټولې ونې یې ماتې کړې. (۲۶) یوازې په جوشن کې چې اسرائیلیان په کې اوسېدل ږلی ونه اورېدله.

(۲۷) فرعون حضرت موسیٰ او حضرت هارون راوغوښتل او ورته ویې ویل: <دا ځل گناه زما ده. څښتن په حقه دی او زه او زما قوم ملامت یو. (۲۸) څښتن ته دعا وکړه چې مونږ د دې تندر او ږلی څخه تنگ شوي یو. زه به تاسو پرېږدم چې لاړ شی. تاسو نور مجبور نه یئ چې دلته پاتې شی.>

(۲۹) حضرت موسیٰ هغه ته په ځواب کې وفرمایل: <کله چې زه د ښار څخه ووزم، زه به څښتن ته په دعا کې لاسونه پورته کړم. تندر به ودرېږي او ږلی به نوره ونه اورېږي، نو ته به پوه شې چې څښتن د ټولې دنیا خاوند دی. (۳۰) مگر زه پوهېږم چې ته او ستا درباریان لا تر اوسه پورې د څښتن خدای څخه نه وپرېږئ.>

(۳۱) د کتان بوتی او اوربشې له منځه لاړل، ځکه چې اوربشې پخې وې او د کتان بوتو غوټې کړې وې. (۳۲) مگر د غنمو فصلونه له منځه نه وو تللي ځکه چې هغه وروسته پخېږي.

(۳۳) بیا حضرت موسیٰ د فرعون څخه لاړ او له ښار څخه ووت. هغه څښتن ته خپل لاسونه پورته کړل او تندر او ږلی ودرېدل او په ځمکه باندې نور باران ونه اورېده. (۳۴) کله چې فرعون ولیدل چې باران، ږلی او تندر ودرېدل هغه بیا گناه وکړه. هغه او درباریانو یې خپل زړونه سخت کړل. (۳۵) نو لکه څنګه چې څښتن د حضرت موسیٰ په وسیله فرمایلي وو، فرعون اسرائیلیان پرېښودل چې

لاړ شي.

د ملخانو بلا

۱۰ ﴿۱﴾ بيا خښتن حضرت موسى^۱ ته وفرمايل: <فرعون ته ورشه، ځكه چې ما د هغه او د هغه درباريانو زړونه سخت كړي دي ترڅو هغوى ته خپلې معجزې وښاييم ﴿۲﴾ او د دې دپاره چې تاسو وكولى شئ خپلو اولادونو او لمسيو ته ووايئ چې څنگه مې د معجزو په ښودلو سره د مصريانو څخه احمقان جوړ كړل. بيا به تاسو ټول پوه شئ چې زه خښتن يم.>

﴿۳﴾ نو حضرت موسى^۱ او حضرت هارون فرعون ته ورغلل او ورته وپې فرمايل: <د عبرانيانو خښتن خداى داسې فرمايي: ترڅو پورې به ماته نه تسليمېږي؟ زما قوم پرېږده چې لاړ شي او زما عبادت وكړي. ﴿۴﴾ كه چېرې ته د هغوى د پرېښودلو څخه انكار وكړي، زه به سبا ستا په هېواد باندې ملخان نازل كړم. ﴿۵﴾ هغوى به د ځمكې مخ پټ كړي او ځمكه به نه ښكاري. او هرڅه چې د رلى څخه پاتې شوي دي هغه به وخوري، حتى هغه ونې چې پاتې شوي دي هغه به هم وخوري. ﴿۶﴾ ستا كورونه، ستا د ټولو درباريانو او ستا د ټول قوم كورونه به د ملخانو څخه ډك شي. دا به د هغو شيانو څخه بدتر وي كوم چې ستاسو نيكونو د دې وطن په تاريخ كې ليدلي دي.> بيا حضرت موسى^۱ د فرعون څخه لاړ.

﴿۷﴾ فرعون ته خپلو درباريانو وويل: <ترڅه وخته پورې به دا سړى مونږ ته تكليف راكوي؟ د اسراييلو خلك پرېږده چې لاړ شي ترڅو وكولى شي د خښتن خپل خداى عبادت وكړي. ته خبر نه يې چې مصر وران شوى دى؟>

﴿۸﴾ حضرت موسى^۱ او حضرت هارون يې بېرته فرعون ته راوستل او فرعون هغوى ته وويل: <تاسو لاړ شئ او د خپل خښتن خداى عبادت وكړئ. مگر څوك څوك به لاړ شي؟>

﴿۹﴾ حضرت موسى^۱ په ځواب كې وفرمايل: <مونږ ټول به د ځوانانو او سپين ږيرو سره لاړ شو. مونږ به خپل زامن، لورگانې، رمې او يادې هم د ځان سره بوځو، ځكه مونږ غواړو چې خښتن ته د

احترام په خاطر جشن ونيسو.

۱۰ فرعون وويل: <زه په څښتن باندې قسم خورم چې تاسو به هيڅکله پرېنږدم چې خپلې ښځې او اولادونه له ځانه سره بوځئ! دا ښکاره خبره ده چې تاسو کوم بد نيت لرئ. > ۱۱ نه! يوازې سړي دې لار شي او د څښتن عبادت دې وکړي ځکه چې دا ستا غوښتنه ده. > بيا حضرت موسیٰ او حضرت هارون د فرعون د حضور څخه وشړل شول.

۱۲ څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: <خپل لاس دې د مصر په خاوره باندې پورته کړه چې د ملخانو بلا راشي او هرڅه چې د ږلې څخه شنه پاتې شوي دي هغه وخوري. > ۱۳ نو حضرت موسیٰ خپله امسا پورته کړه او څښتن له ختيځ له لوري په مصر باندې د يوې شپې او ورځې دپاره باد راوولواوه او د سهار په وخت کې يې ملخان له ځانه سره راوړي وو. ۱۴ دې ملخانو د مصر ټول وطن ونيوه او دومره زيات وو چې داسې بلا نه چا ليدلې وه او نه به يې کله وويني. ۱۵ ځمکه په ملخانو باندې داسې پټه شوه چې توره ښکارېدل. هرڅه چې د ږلې څخه پاتې شوي وو هغه يې وخورل چې په هغو کې د ونو مېوې هم شاملې وې. يو شين بوټی او يا ونه هم د مصر په ځمکه کې پاتې نشوه.

۱۶ فرعون ژر حضرت موسیٰ او حضرت هارون راوغوښتل او ورته وپې ويل: <ما ستاسو د څښتن خدای او ستاسو په مقابل کې گناه کړې ده. > ۱۷ اوس يو ځل بيا زما گناه وبخښئ او خپل څښتن خدای ته دعا وکړئ چې زما څخه دا وژونکې بلا لېرې کړي. > ۱۸ حضرت موسیٰ له فرعون څخه لار او څښتن ته يې دعا وکړه. ۱۹ څښتن د ختيځ باد په يو سخت لوېديځ باد باندې بدل کړ او دغه باد ملخان سړې بحيرې ته يوړل. او په ټول مصر کې يو ملخ هم پاتې نه شو. ۲۰ مگر څښتن د فرعون زړه سخت کړ او هغه اسراييليان پرېښودل چې لار شي.

د تيارې بلا

۲۱ بيا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: <خپل لاس د اسمان خواته پورته کړه ترڅو د مصر په خاوره باندې توره تياره راشي. > ۲۲ نو حضرت موسیٰ خپل لاس د اسمان خواته پورته کړ او په

مصر باندې د دريو ورځو دپاره بېخي تياره راغله. (۲۳) مصريانو نه شو کولی چې يو بل وويني او هيڅوک هم په هغه وخت کې د خپل کور څخه ونه وت. مگر چېرته چې اسراييليان اوسېدل هلته رڼا وه.

(۲۴) بيا فرعون حضرت موسیٰ راوغوښت او ورته ويلي ويل: <لار شئ او د څښتن عبادت وکړئ. حتی ستاسو ښځې او ماشومان هم ستاسو سره تللي شي. مگر يوازې خپلې رمې او پادې پرېږدئ.>

(۲۵) حضرت موسیٰ وفرمايل: <ته بايد مونږ ته د دې اجازه راکړې چې د ځان سره خپل حيوانات بوځو چې خپل څښتن خدای ته قربانۍ گانې او سوزېدونکې نذرانې وړاندې کړو. (۲۶) نه، مونږ د ځان سره به خپل حيوانات بوځو او يو حيوان به هم پاتې نه شي. مونږ به په خپله هغه انتخابوو چې له هغو څخه د خدای پاک په عبادت کې کار واخلو. ترڅو پورې چې هلته نه يو رسېدلي مونږ نه پوهېږو چې کوم حيوانات هغه ته قرباني کړو.>

(۲۷) مگر څښتن د فرعون زړه سخت کړ او هغه راضي نه ؤ چې هغوی تگ ته پرېږدي. (۲۸) فرعون حضرت موسیٰ ته وويل: <زما له مخې څخه لېرې شه! بيا زما د ليدلو هڅه ونه کړې! که چېرې بيا زما سره مخامخ شوې نو په هماغه ورځ به ووژل شې!>

(۲۹) حضرت موسیٰ په ځواب کې وفرمايل: <ته رښتيا وايې، زه به بيا هيڅکله تا ونه وينم.>

د اخرنی بلا خبرداری

۱۱ (۱) څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: <زه به په فرعون او د هغه په خلکو باندې اخرنی بلا نازله کړم. د هغې څخه وروسته به هغه تاسو پرېږدي چې له دې ځای څخه لار شئ او تاسو ټول به له دې ځایه وشړي. (۲) د اسراييلو خلکو ته ووايه چې نارينه او ښځې دې د خپلو گاونډيانو څخه د سرو زرو او سپينو زرو گانې وغواړي.> (۳) څښتن اسراييليان د مصريانو په نظر کې عزتمن کړل او په خپله حضرت موسیٰ په مصر کې د فرعون د درباريانو او د قوم په نظر کې ډېر لوی سړی وگڼل شو.

٤) بيا حضرت موسى^۱ وفرمايل: >خښتن فرمايي چې زه به په نيمه شپه کې له مصر څخه تېر شم
 ٥) او هر مشر زوی به په مصر کې مړ شي، د فرعون د زوی څخه نيولې چې د تخت وارث دی د
 هغې وينځې د مشر زوی پورې څوک چې په مېچن کې غلې دانې میده کوي او د حيواناتو اولني
 زېږېدلي بچي به هم مړه شي. ٦) په ټول مصر کې به داسې ژړا او واويلا وي چې هلته هيڅ کله نه
 وه او نه به وي. ٧) مگر په اسراييليانو کې به داسې ارامي وي چې حتی^۱ د سپي غيا به هم نه وي.
 بيا به تاسو وپوهېږئ چې خښتن د مصريانو او اسراييليانو ترمنځ فرق کوي. < ٨) حضرت موسى^۱
 خپله وينا پای ته ورسوله او ويې فرمايل: >ستا ټول درباريان به ماته راشي او ماته به سجده وکړي
 او زاری به راته وکړي چې زه خپل ټول قوم له ځان سره واخلم او لېرې لاړ شم. < بيا حضرت
 موسى^۱ ډېر په قهر سره د فرعون څخه لاړ.

٩) خښتن حضرت موسى^۱ ته فرمايلي وو: >فرعون به ستا خبرې ته غوږ ونه نيسي، خو په دې
 کار سره به ماته موقعه په لاس راشي چې په مصر کې به نورې معجزې هم وښاييم. < ١٠) حضرت
 موسى^۱ او حضرت هارون فرعون ته دا ټولې معجزې وروښودلې، مگر خښتن د فرعون زړه سخت کړ
 او هغه اسراييليان پرېښودل چې د هغه له هېواد څخه لاړ شي.

د فسحي اختر

١٢) ١) خښتن په مصر کې حضرت موسى^۱ او حضرت هارون ته وفرمايل: ٢) >له دې
 وروسته به دا مياشت ستاسو دپاره د کال اوله مياشت وي. ٣) د اسراييلو ټول قوم ته دا لارښودنې
 ورکړه: د دې مياشتې په لسمه ورځ بايد هر سړی د خپلې کورنۍ دپاره يو يو وری يا سپرلی واخلي.
 ٤) که چېرې يوه کورنۍ دومره کوچنۍ وي چې ټول حيوان نه شي خوړلی، نو د خپل نژدې
 گاونډي سره دې هغه ووېشي او د خلکو شمېر دې په نظر کې ونيسي. د هر نفر دپاره دې دومره
 وټاکل شي څومره چې خوړلی شي. ٥) تاسو کولی شئ چې پسه او يا وز انتخاب کړئ. مگر هغه
 بايد يو کلن وي او نر وي او کوم عيب هم ونلري. ٦) تاسو بايد د دې مياشتې تر څوارلسمې
 ورځې پورې هغه وساتئ، بيا به ټول قوم هغه په ماښام کې حلال کړي. ٧) خلک دې لږه وينه
 واخلي او د دروازې په چوکاټ او د کورونو د دروازو په سرونو باندې دې چې د دې حيواناتو غوښه

په کې خوړل کيږي و شيندي. (۸) په هماغه شپه دې هغوی غوښه په اور باندې کباب کړي او د ترخو بوټو او فطيرې ډوډۍ سره دې و خوري. (۹) تاسو هغه غوښه خامه او يا خوتول شوې مه خورئ. هغه د سر، پښو او د نس د دننيو برخو سره په اور باندې کباب کړئ. (۱۰) د هغې غوښې څخه تر سهار پورې لږه هم مه پرېږدئ. که چېرې لږه ورڅخه پاتې شي نو هغه وسوزوئ. (۱۱) تاسو به هغه ژر ژر خورئ، ځکه چې د سفر دپاره به ملا تړئ. خپلې خپلې به په پښو کړئ او امساگانې به مو په لاسونو کې ونيسئ. دا د فسحې اختر دی چې زما يعنې څښتن د احترام په خاطر لمانځل کيږي.

(۱۲) په هغه شپه به زه په مصر باندې تېرېږم او هر اولنی زېږېدلی انسان او حيوان به ووژنم او د مصر ټولو خدايانو ته به سزا ورکړم. زه څښتن يم. (۱۳) هغه وينه چې ستاسو د کورونو د دروازو په سرونو او دواړو چوکاټونو باندې وي، هغه به ستاسو د کورونو نښې وي او کله چې زه هغه ووينم نو ستاسو د کورونو څخه به تېرېږم او يوازې مصريان به وژنم او تاسو ته به هيڅ زيان نه رسوم. (۱۴) تاسو بايد دا ورځ د يو مذهبي اختر په توگه ولمانځئ ترڅو دا تاسو ته در په ياد کړي چې ما يعنې څښتن ستاسو دپاره کوم کارونه کړي دي. دا به د ټولو راتلونکو وختونو دپاره لمانځئ.

د فطيرې ډوډۍ اختر

(۱۵) څښتن وفرمايل: >تاسو بايد اووه ورځې فطيره ډوډۍ و خورئ. په اوله ورځ ټوله خميره له خپلو کورونو څخه لېرې کړئ، ځکه چې که چېرې څوک په هغو اووه ورځو کې خميره ډوډۍ و خوري هغه به زما له قوم څخه وشړل شي. (۱۶) په اوله او اوومه ورځ تاسو د عبادت دپاره سره راغونډ شئ. په هغو ورځو کې د ډوډۍ تيارولو څخه پرته بل کار مه کوئ. (۱۷) دا اختر ولمانځئ، ځکه چې دا هماغه ورځ ده چې ما ستاسو قبيلې له مصر څخه راوويستلې. تاسو بايد دا ورځ د يو اختر په توگه د همېش دپاره ولمانځئ. (۱۸) د اولې مياشتې د څوارلسم مانېام څخه نيولې د يوويشتمې ورځې تر مانېامه پورې بايد تاسو فطيره ډوډۍ و خورئ. (۱۹) اووه ورځې بايد ستاسو په کورونو کې خميره پيدا نه شي. ځکه که چېرې څوک که هغه بېگانه وي او يا اسراييلي وي خميره ډوډۍ و خوري، هغه به د اسراييلو د قوم څخه وشړل شي. (۲۰) هيڅ داسې شی مه خورئ چې له

خميرې څخه تيار شوی وي. هرچېرته چې تاسو اوسپړئ بايد فطيره پوډی وخورئ. <

د فسحې اولنی اختر

٢١) بيا حضرت موسیٰ د اسراييلو ټول مشران راوغوښتل او ورته ويې فرمايل: <لاړ شی او د خپلو کورنيو دپاره د رمو څخه وري او وزې واخلي او د فسحې د اختر دپاره يې حلال کړئ. ٢٢) د وېلنيو د بوټو يوه غنچه واخلي او په هغې وينه کې يې غوټه کړئ چې په لوبني کې ده او د چوکاټ په دواړو څنگونو او د دروازې په پورتنۍ برخه يې ووهئ. هيڅوک به د خپل کور څخه تر سهار پورې نه وزی. ٢٣) کله چې څښتن د مصريانو د وژلو دپاره د مصر څخه تېرېږي، هغه به د دروازو په چوکاټونو او د دروازو په پورتنیو برخو وينه وويني او د مرگ فرېښته به پرېږدي چې ستاسو کورونو ته ستاسو د وژلو دپاره ورننوزي. ٢٤) تاسو او ستاسو اولادونه بايد د تل دپاره په دې اصولو باندې عمل وکړي. ٢٥) کله چې تاسو هغې ځمکې ته چې څښتن يې د ورکولو وعده ستاسو سره کړې ده ور داخل شئ، بايد دا مراسم هلته سرته ورسوئ. ٢٦) کله چې ستاسو ماشومان له تاسو څخه پوښتنه وکړي چې د دې مراسمو معنی څه ده؟ ٢٧) تاسو به په ځواب کې ووايئ: دا د فسحې د اختر قرباني ده چې د څښتن د احترام دپاره يې کوو، ځکه چې هغه شپه چې څښتن په مصر کې د اسراييليانو د کورونو دپاسه تېر شو. هغه مصريان ووژل، مگر مونږ يې ژوندي پرېښودلو. < بيا قوم په سجده شو او عبادت يې وکړ. ٢٨) بيا هغوی لاړل او څنگه چې څښتن په حضرت موسیٰ او حضرت هارون باندې امر کړی ؤ، هماغسې يې وکړل.

د مشرانو اولادونو مړينه

٢٩) په نيمه شپه کې څښتن په مصر کې ټول مشران زامن ووژل. د فرعون د زوی څخه چې د تخت وارث ؤ نيولې د بندي تر مشر زوی پورې چې په زندان کې ؤ او د ټولو حيواناتو اولني بچيان يې هم ووژل. ٣٠) فرعون، د هغه ټول درباريان او مصريان د شپې راويښ شول او په مصر کې سخته ژړا او واويلا وه، ځکه چې هلته داسې کور نه ؤ چې مړی په کې نه ؤ شوی. ٣١) په هماغه شپه فرعون حضرت موسیٰ او حضرت هارون راوغوښتل او ورته ويې ويل: <د خپلو خلکو سره ووزئ! زما خاوره پرېږدئ. لاړ شی او لکه څرنگه چې تاسو غوښتل د څښتن عبادت وکړئ. ٣٢) خپلې رمې

او پادې هم د ځان سره بوځي او لاړ شي. او ماته هم برکت راکړي. <

۳۳) مصريانو د اسراييلو قوم وهڅاوه چې د هغه هېواد څخه ژر لاړ شي. هغوی وويل: ځکه چېرې تاسو لاړ نه شئ نو مونږ ټول به مړه شو. < ۳۴) نو خلکو يې خميرې اوږه په لگنونو کې واچول، په ټوکرونو کې يې تاو کړل او په خپلو اوږو يې کېښودل. ۳۵) اسراييليانو د حضرت موسیٰ په لارښودنې عمل وکړ او د مصريانو څخه يې د سرو او سپينو زرو شيان او کالي وغوښتل. ۳۶) څښتن اسراييليان د مصريانو په نظر کې عزتمن کړل او هرڅه يې چې له مصريانو څخه غوښتل هغوی ته يې ورکول. په دې ډول اسراييليانو د مصريانو شتمني له ځانه سره يووړه.

اسراييليان له مصر څخه وزي

۳۷) اسراييليانو له رعسيس څخه سوکوت ته په پښو سفر وکړ. له بنځو او ماشومانو څخه پرته د سړيو شمېر نژدې شپږو لکو تنو ته رسېده. ۳۸) ډېر نور خلک هم د هغوی سره لاړل او هغوی سره خپلې رمې او پادې هم وې. ۳۹) هغوی له هغو اوږو څخه فطيره ډوډۍ پخه کړه چې له مصر څخه يې راوړي وو او هغوی وخت نه درلود چې د ځان دپاره خميره ډوډۍ يا نور خواړه تيار کړي، ځکه چې يوناخاپه له مصر څخه شړل شوي وو.

۴۰) اسراييليان څلورسوه دېرش کاله په مصر کې اوسېدلي وو. ۴۱) په هماغه ورځ چې څلورسوه دېرش کاله پوره شول، د څښتن د قوم ټولې قبيلې له مصر څخه ووتلې. ۴۲) دا هغه شپه وه چې څښتن په هغوی باندې پام کاوه چې هغوی له مصر څخه راوباسي. همدا شپه د څښتن دپاره وقف شوه، په دې خاطر بايد د اسراييلو راتلونکي نسلونه د تل دپاره دا شپه د څښتن دپاره د یادگار په توگه ولمانځي.

د فسحې د اختر مقررات

۴۳) څښتن حضرت موسیٰ او حضرت هارون ته وفرمايل: >دا د فسحې د اختر مقررات دي: هيڅ بېگانه سړی بايد د فسحې د اختر خواړه ونه خوري. ۴۴) مگر کوم غلام چې تاسو په بيه اخیستی

وي او سنت شوی وي هغه کولی شي چې دا خواړه وځوري. (٤٥) هېڅ موقتي اوسېدونکی يا مزدور دې هغه ونه ځوري. (٤٦) ټول خواړه بايد په يو کور کې دننه وځورل شي او غوښه د کور څخه دباندې مه راوباسئ. يو هډوکى هم مات نه کړئ. (٤٧) د اسراييلو ټول قوم بايد دا اختر ولمانځي. (٤٨) کوم سړى چې سنت شوى نه وي هغه دې دا ونه ځوري. که چېرې کوم بېگانه سړى په تاسو کې اوسېږي او غواړي چې د څښتن د احترام دپاره د فسحې اختر ولمانځي، تاسو بايد اول د هغه د کورنۍ ټول تران سنت کړئ. بيا به د هغه سره لکه د يو اصلي اسراييلي په شان چلند کيږي او کولى شي چې په دې اختر کې برخه واخلي. (٤٩) په اصلي اسراييلي او هغو بېگانه خلکو باندې چې ستاسو په منځ کې اوسېږي بايد يوشان مقررات عملي شي. < (٥٠) ټولو اسراييليانو د څښتن په امر باندې چې په حضرت موسى او حضرت هارون باندې يې کړى و عمل وکړ. (٥١) په هماغه ورځ څښتن د اسراييلو قبيلې د مصر څخه راوويستلې.

د اولنيو زېږېدل شويو وقفول

١٣ (١) څښتن حضرت موسى ته وفرمايل: (٢) > د اسراييليانو ټول اولني زېږېدل شوي زامن او هر اولنى زېږېدلى نر حيوان ماته وقف کړه. هغه زما دي.<

د فطيرې ډوډۍ اختر

(٣) حضرت موسى قوم ته وفرمايل: > دا ورځ په ياد ساتئ، يعنې هغه ورځ چې تاسو له مصر څخه چې په کې غلامان وئ ووتلئ. دا هغه ورځ ده چې څښتن د خپل لوى قدرت په وسيله تاسو له مصر څخه راوويستلئ. تاسو خميره ډوډۍ مه ځورئ. (٤) نن تاسو په اوله مياشت چې د اييب مياشت ده د مصر څخه روان يئ. (٥) کله چې څښتن تاسو د کنعانيانو، حيتيانو، اموريانو، حويانو او يېوسيانو بڼې او حاصلخېزې ځمکې ته چې د هغې وعده يې ستاسو نيکونو سره کړې ده راوړي، تاسو بايد دا اختر د هر کال په اوله مياشت ولمانځئ. (٦) اووه ورځې فطيره ډوډۍ وځورئ او په اوومه ورځ د څښتن د احترام دپاره جشن ونيسئ. (٧) اووه ورځې بايد فطيره ډوډۍ وځورئ، ستاسو د هېواد په هېڅ ځاى کې دې خميره نه وي او نه دې خميره ډوډۍ وي. (٨) د اختر په پيل کې خپلو

زامنو ته داسې ووايئ چې مونږ دا هرڅه د هغه څه له کبله کوو چې څښتن زموږ دپاره د مصر څخه د راوتلو په وخت کې وکړل. (۹) دا مراسم به لکه د یوې نښې په شان چې تاسو یې په خپل لاس یا تندي باندې ترئ، یو یادگار وي. دا به تاسو ته د څښتن د شریعت دوامداره تلاوت کول در په یادوي، ځکه چې څښتن په خپل لوی قدرت تاسو له مصر څخه راوویستلی. (۱۰) تاسو باید دا اختر د هر کال په ټاکل شوي وخت کې ولمانځئ.

اولني زېږېدلي

(۱۱) څښتن به تاسو د هغې وعدې سره سم چې تاسو او ستاسو د نیکونو سره یې کړې ده د کنعانیانو وطن ته راولي. کله چې هغه وطن تاسو ته درکړي، (۱۲) باید ټول اولني زېږېدل شوي نارینه څښتن ته وقف کړئ. هر اولني زېږېدلی نر حیوان د څښتن دی. (۱۳) تاسو باید هر نر خر بېرته په بیه واخلي او د هغه په ځای یو وری قرباني کړئ. که چېرې تاسو نه غواړئ چې هغه خر بېرته په بیه واخلي، نو د هغه اورمېر مات کړئ. تاسو باید خپل ټول مشران زامن بېرته په بیه واخلي. (۱۴) کله چې په راتلونکي کې ستاسو څخه خپل زامن پوښتنه وکړي چې دا مراسم څه معنی لري؟ تاسو به هغوی ته په ځواب کې ووايئ چې څښتن په خپل لوی قدرت سره له مصر څخه چې مونږ په کې غلامان وو راوویستلو. (۱۵) هغه وخت چې د فرعون زړه سخت ؤ او مونږ یې نه پرېښودلو چې له مصر څخه لاړ شو، نو څښتن په مصر کې هر اولني زېږېدلی نر حیوان او انسان وواژه. ځکه مونږ څښتن ته هر اولني زېږېدلی نر حیوان قرباني کوو او خپل ټول اولني زامن بېرته په بیه اخلو. (۱۶) دا مراسم به لکه د یوې نښې په شان چې مونږ یې په لاسونو یا په خپلو تنديو باندې وټرو، یو یادگار وي. دا به مونږ ته دا خبره را په یادوي چې څښتن په خپل قدرت مونږ له مصر څخه راوویستلو.

اور او ورېځ

(۱۷) کله چې فرعون قوم پرېښود چې لاړ شي، خدای پاک هغوی پرېښودل چې د فلسطین په لارې باندې لاړ شي، که څه هم هغه لاره لنډه وه. ځکه چې خدای پاک وفرمایل: <که چېرې هغوی د جگړې سره مخامخ شي، کېدای شي چې خپله پرېکړه بدله کړي او بېرته مصر ته راستانه شي.> (۱۸) د هغې په ځای یې هغوی د دښتې په لاره چې کږه وږه لار وه، د سرې بحیرې خواته بوتلل.

اسراييليان د جگړې دپاره په وسلو سمبال وو.

١٩ حضرت موسیٰ د حضرت يوسف هډوکي د ځان سره يوړل، ځکه چې حضرت يوسف اسراييليانو ته قسم ورکړی ؤ. هغه فرمايلي وو: <خدای پاک به په رښتيا سره ستاسو مرستې ته راشي، بيا تاسو زما هډوکي د دې ځای څخه يوسي.>

٢٠ اسراييليان د سوکوت څخه لاړل او په ايتام کې يې د دښتې په يوه گوښه کې خپمې ودرولې.
٢١ د ورځې له خوا به څښتن په ورپځو کې د هغوی په منځ کې روان ؤ چې هغوی ته لاره وروښايي او د شپې له خوا به په اور کې روان ؤ ترڅو هغوی ته رڼا وکړي. نو هغوی کولی شول چې شپه او ورځ سفر وکړي. ٢٢ ورپځ به په ورځ کې او اور به په شپه کې د هغوی د مخې څخه نه لهرې کېده.

له سرې بحيرې څخه تېرېدل

١٤ بيا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: ٢٣ <اسراييليانو ته ووايه چې بېرته راوگرځي او فم الحیروت ته مخامخ چې د مجدل او د سرې بحيرې ترمنځ او بل صفون ته نژدې دی خپمې ودروي. ٢٤ فرعون به دا فکر وکړي چې اسراييليان به په وطن کې سرگردانه گرځي او د وارخطايی په حالت کې په دښته کې بند پاتې دي. ٢٥ زه به د فرعون زړه سخت کړم او هغه به دوی تعقيب کړي. مگر د فرعون او د هغه په لښکرو باندې به زما کاميابي زما د جلال سبب شي. بيا به مصریان يوه شي چې زه څښتن يم.> لکه څنگه چې هغوی ته ويل شوي وو اسراييليانو هماغسې وکړل.

٢٥ کله چې فرعون خبر شو چې د اسراييلو قوم تښتېدلی دی، هغه او د هغه درباريانو د هغوی په هکله خپله پرېکړه بدله کړه او ويې ويل: <مونږ څه وکړل؟ مونږ اسراييليان پرېښودل چې وښتني او هغوی چې زمونږ غلامان وو له لاسه مو ورکړل!> ٢٦ فرعون خپلې جنگي گاډۍ گانې او لښکرې تيارې کړې. ٢٧ هغه د ځان سره شپږسوه ښې ښې جنگي گاډۍ گانې د مصر د نورو ټولو جنگي گاډيو سره چې د هر يو سره خپل خپل قوماندان ؤ يوړلې. ٢٨ څښتن د فرعون زړه سخت کړ، نو

هغه د اسراييليانو پسې چې په جرأت سره د مصر څخه ووتل، روان شو. (۹) د مصريانو، د فرعون ټول اسونه، جنگي گاډۍ گانې، اس سواران او لښکرې د اسراييليانو پسې روان شول او له هغوی څخه مخکې شول، چېرته چې هغوی د درياب سره چې فم الحیروت او بل صفون ته نژدې ؤ خپمې ودرولې وې.

(۱۰) څنگه چې فرعون نژدې شو، اسراييليانو سترگې پورته کړې او ويې لیدل چې مصريان هغوی پسې راروان دي. هغوی ډېر ووېرېدل او څښتن ته يې فریاد وکړ. (۱۱) هغوی حضرت موسیٰ ته وویل: >آیا په مصر کې قبرونه نه وو چې تا دلته دښتې ته راوستلو چې مړه شو؟ گوره تا زمونږ سره څه وکړل چې له مصر څخه دې راوويستلو؟ (۱۲) آیا تاته مونږ په مصر کې ونه ويل چې مونږ پرېږده چې د مصريانو غلامان اوسو؟ مونږ ته په دښتې کې د مړه کېدلو څخه د مصريانو غلامي ښه ده.<

(۱۳) حضرت موسیٰ په ځواب کې وفرمایل: >مه وپرېږئ! په خپل ځای کې ودرېږئ. تاسو به ووينئ چې څښتن نن تاسو ته څنگه خلاصون درکوي. کوم مصريان چې نن يې وینئ، هغه به بیا هيڅکله ونه وینئ. (۱۴) تاسو غلي اوسئ، څښتن به ستاسو دپاره جگړه وکړي.<

(۱۵) څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: >ته ولې ماته د مرستې په خاطر فریاد کوي؟ خلکو ته ووايه چې وړاندې لاړ شي. (۱۶) خپله امسا پورته کړه او د درياب خواته يې ونيسه. اوبه به بېلې شي او اسراييليان به وکولی شي چې په درياب کې په وچه ځمکه باندې تېر شي. (۱۷) زه به د مصريانو زړونه سخت کړم چې هغوی تاسو پسې درشي او زه به په فرعون، د هغه په لښکرو او جنگي گاډيو په چلوونکو باندې د برياليتوب په سبب جلال ومومم. (۱۸) کله چې زه د فرعون، د هغه جنگي گاډيو او اس چلوونکو ته ماتې ورکړم او خپل جلال ښکاره کړم، مصريان به پوه شي چې زه څښتن يم.<

(۱۹) د خدای پاک فرېښته چې د اسراييلو د لښکرو په مخ کې روانه وه شاته لاړه. ورپېڅې هم د هغوی شاته حرکت وکړ (۲۰) او هغه د مصريانو او د اسراييليانو په منځ کې شوه. د شپې په دوران کې ورپېڅو په مصريانو باندې تياره راوستله، مگر د اسراييلو په قوم يې رڼا راوستله. نو لښکرې په

ټوله شپه کې يو بل ته نژدې نه شوې ورتلی.

٢١ حضرت موسیٰ د درياب د پاسه خپل لاس ونيوه او څښتن په قوي ختيځ باد باندې د درياب اوبه شاته يوړلې. دا باد ټوله شپه ولگېده او درياب يې په وچه ځمکه بدل کړ. اوبه بېلې شوې ٢٢ او اسراييليان په درياب کې په وچه ځمکه تېر شول او دواړو خواو ته د اوبو دېوالونه وو. ٢٣ مصريان د خپلو ټولو اسونو، جنگي گاډيو او د اس سوارانو سره هغوی تعقيب کړل او په درياب کې ورپسې روان شول. ٢٤ د سباوون څخه مخکې، څښتن د اور او ورپڅو له منځ څخه د مصريانو لښکرو ته وکتل او هغوی يې وارخطا کړل. ٢٥ څښتن د هغوی د گاډيو عرابې له کاره وغورزولې نو هغه په سختې سره چلېدلې. او مصريانو وويل: <راځئ چې له دې ځای څخه وتښتو، ځکه چې څښتن زموږ په ضد د اسراييليانو دپاره جنگيږي!>

٢٦ بيا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: <خپل لاس دې درياب ته اوږد کړه. نو اوبه به بېرته په مصريانو، د هغوی په جنگي گاډيو او اس چلوونکو باندې راشي.> ٢٧ نو حضرت موسیٰ خپل لاس د درياب خواته اوږد کړ او د سباوون په وخت کې اوبه خپل اولني حالت ته راوگرځېدلې. مصريانو هڅه وکړه چې وتښتي، مگر څښتن درياب ته وروغورزول. ٢٨ اوبه راوگرځېدلې او جنگي گاډۍ گانې، اس سواران او ټولې مصري لښکرې يې چې په درياب کې د اسراييليانو پسې وې غرق کړل او يو هم پاتې نه شو. ٢٩ مگر اسراييليان په درياب کې په وچه ځمکه باندې چې اوبه د هغې دواړو خواو ته لکه د دېوالونو په شان ولاړې وې تېر شول.

٣٠ په هغه ورځ څښتن اسراييليان د مصريانو څخه وژغورل او اسراييليانو هغوی وليدل چې د درياب په غاړه مړه پراته وو. ٣١ کله چې اسراييليانو د څښتن لوی قدرت چې هغه مصريانو ته وښوده وليد، قوم د څښتن څخه ووېرېده او په هغه او د هغه په خدمتگار حضرت موسیٰ باندې يې ايمان راوړ.

د حضرت موسیٰ روحاني سندره

١٥ بيا حضرت موسیٰ او اسراييليانو څښتن ته دا سندره وويله:

خزه به د خښتن دپاره سندره ووايم

خکه چې د جلال سره يې بری وموند

اسونه او د هغو سپاره يې درياب ته ورگوزار کړل

② خښتن زما قوي ساتونکی دی

دا هغه خوک دی چې زه يې ژغورلی يم

هغه زما خدای دی او زه به يې ستاينه کوم

زما د پلار خدای دی او وبه وایم چې لوړ دی

③ خښتن جنگيالی دی

خښتن د هغه نوم دی

④ د فرعون جنگي گادې او لښکرې

هغه ورگوزارې کړې درياب ته

د فرعون ښه ښه منصبداران

دوب شول په سره بحيره کې

⑤ ژور درياب هغوی لاندې کړل

هغوی تل ته د يوې تيرې په شان ورسېدل

⑥ ستا په ښي لاس کې خښتنه

هيبتناک زور موجود دی

ستا نبي لاس ای ځښتنه

دښمنان ټوټې ټوټې کوي

څپل د حضور په لوی والي کې (۷)

ته څپل مخالفین له پښو غورزوې

ستا قهر لمبه کيږي او

هغوی د بوسو په شان سوزوي

تا درياب پو کر (۸)

او اوبه ډېری شوې

سیلابونه د یو دېوال په شان کلک ودرېدل

د درياب ډېره ژوره برخه جامده شوه

دښمن به لافي وهلې (۹)

زه به هغوی تعقیب کړم او ورپسې وبه رسېږم

زه به د هغوی غنیمت وپېشم

زه به ځان ورباندې موږ کړم

زه به خپله توره راوباسم

او زه به هغوی له منځه یوسم

۱۰ مگر تا یو پوکی وکړ

او دریا ب هغوی لاندې کړل

په زورورو اوبو کې

هغوی د سرپو په شان ډوب شول

۱۱ د خدایانو په منځ کې

خوک ستا په شان دی ای څښتنه؟

خوک ستا په شان دی؟

ته مقدس او لوی یې

ستا جلال هیبتناک دی

ته عجیب عجیب کارونه کوې

۱۲ تا خپل بنی لاس اوږد کړ

او ځمکې زمونږ دښمنان ژوندي تېر کړل

۱۳ تل ولاړ په خپل وعده یې

کړې به خپل قوم ته لارښودنه

کوم چې تا ژغورلی

په خپل قوت سره به ته هغوی

خپلې پاکې ځمکې ته بوځې

١٤ قومونه به خبر شي او په لړزان به شي

د فلسطين په قوم به راشي سخته وېره

١٥ د ادوم مشران به ووېرېږي ډېر

د موآب مشران به په لړزه شي

د کنعان خلک به خپل همت د لاسه ورکړي

١٦ سخته وېره او لړزه به په هغوی باندې پرېوزي

ستا د مټ په زور باندې به

هغوی تر هغه وخته پورې

د تېرې په شان غلي وي

ترڅو ستا قوم تېر شي ای څښتنه

ترڅو ستا قوم چې تا د غلامی نه

ازاد کړی تېر شي

١٧ ته به هغوی دننه راوړي

او په خپل غره باندې به يې ځای په ځای کړي

هغه ځای څښتنه

چې تا د خپل کور دپاره انتخاب کړی دی

مقدس ځای چې تا په خپله ودان کړی دی

١٨ تل تر تله به څښتن

پادشاهي کاندې <

د مریم روحاني سندره

١٩ کله چې د فرعون اسونه، جنگي گاډی او سپاره درياب ته وړ داخل شول، څښتن په هغوی باندې اوبه بېرته راوستلې. مگر اسراييليان په درياب کې په وچه ځمکه باندې تېر شول.

٢٠ بيا مریم د حضرت هارون خور چې پیغمبره وه په خپل لاس کې یوه چمبه واخیستله او ټولې بنځې د چمبو سره ورپسې شوې او نڅا یې کوله. ٢١ مریم د هغوی دپاره دا سندره وویل:

>څښتن ته سندره ووايئ

ځکه چې هغه په سرلوړی سره بريالی شوی دی

هغه اسونه او سپاره درياب ته غورزولي دي <

ترخې اوبه

٢٢ بيا حضرت موسی اسراييليان د سرې بحیرې څخه د شور دښتې ته بوتلل. درې ورځې هغوی په دښته کې روان وو، مگر اوبه یې ونه موندلې. ٢٣ بيا هغوی یو ځای ته چې ماره نومېدله راغلل. مگر د هغه ځای اوبه ډېرې ترخې وې او هغوی نه شو کولی چې هغه وڅښي. له دې امله په هغه

باندې د ماره نوم کېښودل شو. (۲۴) نو خلک د حضرت موسیٰ په مقابل کې راپورته شول او وېي ويل: <مونږ به څه څښو؟> (۲۵) بيا حضرت موسیٰ څښتن ته زاری وکړې او څښتن ورته د لرگي يوه ټوټه وروښودله. حضرت موسیٰ هغه په اوبو کې وغورزوله او اوبه خوږې شوې.

څښتن هلته هغوی ته قوانين ورکړل چې د هغو له مخې ژوند وکړي او هغوی وازمايي چې د هغه قوانينو ته غاړه ږدي او که نه. (۲۶) هغه وفرمايل: <که چېرې تاسو خپل څښتن خدای ته په غور سره غوږ ونيسئ او هغه څه وکړئ کوم چې د هغه په نظر کې ښه دي او که چېرې تاسو د هغه په امرونو باندې عمل وکړئ او د هغه د فرمانونو څخه پيروي وکړئ، نو زه به په تاسو باندې هغه ناروغی نازلې نه کړم کومې چې ما په مصريانو باندې نازلې کړې وې. ځکه چې زه څښتن يم او زه تاسو ته شفا درکوونکی يم.>

(۲۷) بيا هغوی ايليم ته راغلل. هلته دولس چيني او د خرما اویا ونې وې. نو هغوی هلته د چينو په غاړه څمپې ودرولې.

د من ډوډی او مرزان

۱۶ (۱) د اسراييلو ټول قوم د ايليم څخه لاړ او د دوهمې مياشتې په پنځلسمه ورځ د مصر څخه د تگ څخه وروسته هغوی د سين دښتې ته چې د ايليم او سینا ترمنځ وه راغلل. (۲) په دښته کې د اسراييلو ټول قوم حضرت موسیٰ او حضرت هارون ته شکايت وکړ (۳) او ورته وېي ويل: <کاشکې مونږ د څښتن په لاس په مصر کې وژل شوي وای. مونږ به هلته د غوښې د ډېگونو څنگ ته کېښناستو او څومره خواړه چې مونږ غوښتل مونږ به خوړل. مگر تاسو مونږ دې دښتې ته راوستلو چې ټول له لوږې ووژنئ.>

(۴) څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: <اوس به زه په تاسو ټولو باندې د اسمان څخه د ډوډی باران واوروم. خلک دې هره ورځ ځي او د ځان دپاره دې د يوې ورځې خواړه راټولوي. په دې ډول به زه هغوی وازمايم چې زما لارښودنې ته غاړه ږدي او که نه. (۵) په شپږمه ورځ دې هغوی د دوو ورځو خواړه راوړي او ځان دپاره دې تيار کړي.>

٦ نو حضرت موسیٰ او حضرت هارون ټولو اسراییلیانو ته وفرمایل: <نن ماښام به تاسو پوه شی چې دا خښتن ؤ چې تاسو یې د مصر څخه راوویستلئ. ٧ تاسو به په سهار کې د خښتن جلال وویښئ، ځکه چې هغه د خپل ځان په ضد ستاسو شکایتونه اورېدلي دي. مونږ څوک یو چې زمونږ څخه گيله کوی؟> ٨ حضرت موسیٰ دا هم وفرمایل: <تاسو به پوه شی چې دا خښتن دی چې په ماښام کې به درته غوښه او په سهار کې چې خومره ډوډی غواړئ درکوي، ځکه چې هغه د خپل ځان په ضد ستاسو شکایتونه اورېدلي دي. مونږ څوک یو؟ تاسو زمونږ څخه نه بلکه له خښتن څخه مو شکایت کړی دی.>

٩ حضرت موسیٰ هارون ته وفرمایل: <ټول قوم ته ووايه چې د خښتن په مخکې ودرېږي، ځکه چې هغه د هغوی شکایتونه اورېدلي دي.> ١٠ کله چې حضرت هارون د اسراییلو ټول قوم ته وینا کوله، هغوی د دښتې خواته وکتل او هلته د خښتن جلال په ورپېڅ کې ښکاره شو. ١١ خښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: ١٢ <ما د اسراییلیانو شکایتونه اورېدلي دي. هغوی ته ووايه: ماښام به تاسو غوښه وخورئ او په سهار کې به په ډوډی باندې ماږه شی. بیا به تاسو پوه شی چې زه ستاسو خښتن خدای یم.>

١٣ ماښام د مرزانو یوه لویه ډله راغله او ټول کمپ یې وښووه او په سهار کې د کمپ په شاوخوا کې پرځه پرته وه. ١٤ کله چې پرځه والوتله، په ځمکه باندې د واورې په شان واړه بڅرکي راښکاره شول. ١٥ کله چې اسراییلیانو هغه ولیدل، نو ویې نه پېژندل او د یو او بل څخه یې پوښتنه کوله: <دا څه شی دي؟>

حضرت موسیٰ هغوی ته وفرمایل: <دا هغه ډوډی ده چې خښتن تاسو ته د خوړلو دپاره درکړې ده. ١٦ خښتن امر کړی دی چې هر څوک دې د خپلې ورځنۍ اړتیا په اندازه هغه راټوله کړي. دوه دوه لیتره دې د خپلې کورنۍ هر یو تن ته راټوله کړي.>

١٧ اسراییلیانو همداسې وکړل. ځینو ډېره او ځینو لږه راټوله کړه. ١٨ کله چې هغوی هغه اندازه کړه، چا چې ډېره راټوله کړې وه د هغه سره زیاته نه وه او چا چې لږه راټوله کړې وه د هغه سره کمه نه وه. هر یو د خپلې اړتیا په اندازه راټوله کړې وه. ١٩ حضرت موسیٰ هغوی ته وفرمایل:

<هيڅوک دې هغه تر سهار پورې ونه ساتي.> (۲۰) مگر له هغوی څخه ځينو حضرت موسیٰ ته غوږ ونه نیوه او لږه یې وساتله. په راتلونکي سهار هغې چينجي وکړل او بد بوی یې کاوه او حضرت موسیٰ هغوی ته په قهر شو. (۲۱) هر سهار هرچا د خپلې اړتیا په مطابق خواړه راټولول او کله به چې لمر ګرمېده نو څه چې په ځمکه باندې پاتې کېدل هغه به ویلي کېدل. (۲۲) په شپږمه ورځ هغوی دوه چنده راټوله کړه، یعنې څلور لیتره د هر یو تن دپاره. نو د قوم ټول مشران راغلل او حضرت موسیٰ یې خبر کړ. (۲۳) حضرت موسیٰ هغوی ته وفرمایل: <څښتن امر کړی دی چې سبا د ارام کولو مقدسه ورځ ده چې څښتن ته وقف شوې ده. نن هرڅه چې غواړئ پاڅه یې کړئ او هرڅه چې غواړئ ویې ایشوئ. هرڅه چې پاتې کېږي هغه د سهار دپاره وساتئ.> (۲۴) څنګه چې حضرت موسیٰ امر کړی ؤ، څه چې پاتې شول هغوی تر راتلونکې ورځې پورې وساتل او هغه بوی او چينجي ونه کړل. (۲۵) حضرت موسیٰ وفرمایل: <دا نن وخورئ، ځکه چې نن د سبت او د ارام کولو ورځ ده چې څښتن ته وقف شوې ده او تاسو به بیرون په ځمکه باندې خواړه ونه مومئ.> (۲۶) تاسو باید شپږ ورځې خواړه راټول کړئ، مګر په اوومه ورځ چې د سبت ورځ ده هیڅ شی به نه وي.>

(۲۷) بیا هم ځینې خلک په اوومه ورځ د خواړو د راټولولو دپاره لارل، مګر هغوی هیڅ څه ونه موندل. (۲۸) بیا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: <تاسو به ترڅه وخته پورې زما د امر ونو څخه سرغړونه کوئ؟> (۲۹) یاد ساتئ چې زه څښتن یم او ما تاسو ته د ارام کولو دپاره یوه ورځ درکړې ده. همدا دلیل دی چې زه به په شپږمه ورځ همېشه د دوه ورځو خواړه درکوم. په اوومه ورځ دې هرڅوک په خپل کور کې پاتې شي او د هغه ځای څخه دې نه راوړي.> (۳۰) نو قوم په اوومه ورځ ارام وکړ.

(۳۱) دا خواړه د اسراییلو قوم د من په نوم یادول. هغه د دنیا د دانو په شان وو، هغه سپین وو او د شاتو په شان خوند یې درلود. (۳۲) حضرت موسیٰ وفرمایل: <څښتن امر کړی دی چې دوه لیتره من واخلي او د راتلونکو نسلونو دپاره یې وساتئ. نو هغوی به دا خواړه وویني چې هغه مې تاسو ته په هغه وخت کې په دښته کې درکړي وو چې کله مې د مصر څخه راوويستلئ.> (۳۳) حضرت موسیٰ هارون ته وفرمایل: <یو لوبښی راواخله او دوه لیتره من په کې واچوه او په عبادتخانه کې یې

کېږده چې د راتلونکو نسلونو دپاره د یادگار په توګه وساتل شي. < ٣٤ > څنګه چې څښتن په حضرت موسیٰ باندې امر کړی ؤ، حضرت هارون هغه د لوظ د صندوق مخې ته کېښود چې وساتل شي. < ٣٥ > اسرایلیانو څلوېښت کاله من وخور تر هغې پورې چې هغوی د کنعان خاورې ته ورسېدل او هلته ځای په ځای شول. < ٣٦ > (هغه لوبښی چې د من د اندازه کولو دپاره استعمالېده هغه د عومر په نوم یادېده او د شلو لیټرو سره برابر ؤ.)

د ګټ څخه اوبه

١٧ < ١ > د اسراییلو ټول قوم د سین دښته پرېښودله او د څښتن په امر یې د یو ځای څخه بل ځای ته کډه کوله. هغوی په رفیدیم کې خېمې ودرولې، مګر هلته د قوم دپاره د څښلو اوبه نه وې. < ٢ > نو هغوی حضرت موسیٰ ته شکایت وکړ او ورته یې وویل: < مونږ ته د څښلو دپاره اوبه راګرځه. > حضرت موسیٰ په ځواب کې وفرمایل: < تاسو ولې شکایت کوئ؟ تاسو ولې څښتن ازمایئ؟ >

< ٣ > مګر خلک ډېر تېري وو او په حضرت موسیٰ باندې غورېدل. هغوی وویل: < تا مونږ ولې له مصر څخه راوویستو چې د خپلو ماشومانو او حیواناتو سره مو له تندې مړه کړې؟ >

< ٤ > حضرت موسیٰ څښتن ته زاری وکړې او وېې فرمایل: < زه د دې خلکو سره څه وکړم؟ نژدې دی چې دوی مې سنگسار کړي. >

< ٥ > څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: < د اسراییلو ځینې مشران د ځان سره بوځه او د خلکو په منځ کې څه. د ځان سره هغه امسا یوسه په کومې چې تا د نیل سیند وهلی ؤ. < ٦ > زه به د سینا د غره سره په یو ګټ باندې ستا په مخکې ودرېږم. ته هغه ګټ ووهه او خلکو ته به د څښلو دپاره له هغه څخه اوبه جاري شي. > نو حضرت موسیٰ د اسراییلو د مشرانو په مخکې همداسې وکړل.

< ٧ > او هغه د دې ځای نوم مسا او مریبه کېښود، ځکه چې اسرایلیانو شکایت وکړ او څښتن یې ازمایه او وېې ویل: < آیا څښتن زمونږ په منځ کې دی او که نه؟ >

د عماليقيانو سره جگړه

٨ عماليقيان رفيديم ته راغلل او په اسراييليانو باندې يې حمله وكړه. ٩ حضرت موسى^۱ يوشع ته وفرمايل: <زمونږ له خلكو څخه يو څو تنه انتخاب كړه او لاړ شه د عماليقيانو سره جگړه وكړه. زه به سبا د غونډې په سر ودرېږم او د خداى پاك امسا به زما په لاسونو كې وي.> ١٠ څنگه چې حضرت موسى^۱ حكم كړى ؤ، يوشع د عماليقيانو سره جگړه وكړه او حضرت موسى^۱، حضرت هارون او حور د غونډې سرته لاړل. ١١ ترڅو پورې چې د حضرت موسى^۱ لاسونه پورته وو، اسراييليان بريالي كېدل. مگر كله چې هغه خپل لاسونه ښكته كول نو عماليقيان به بريالي كېدل. ١٢ كله چې د حضرت موسى^۱ لاسونه سترې شول، نو حضرت هارون او حور يوه تېره راوړه او حضرت موسى^۱ يې په هغې باندې كښېناوه. په دواړو خواو يې د حضرت موسى^۱ لاسونه پورته ونيول، نو د هغه لاسونه د لمر تر پرېوتلو پورې تينگ پاتې شول. ١٣ په دې ډول يوشع عماليقيانو ته په بشپړه توگه ماتې وركړه.

١٤ بيا څښتن حضرت موسى^۱ ته وفرمايل: <د دې بريو بيان وليكه ترڅو هغه يو يادگار پاتې شي. يوشع ته ووايه چې زه به عماليقيان په بشپړه توگه تباه كړم.> ١٥ حضرت موسى^۱ د قربانۍ ځاى جوړ كړ او دا نوم يې ورباندې كېښود څښتن زما د برياليتوب بيرغ دى. ١٦ هغه وفرمايل: <د څښتن بيرغ جگ ونيسئ! څښتن به د تل دپاره د عماليقيانو په ضد جگړې ته دوام وركړي!>

يترون د حضرت موسى^۱ سره ليدنه كونه كوي

١٨ ١ يترون د مديان كاهن او د حضرت موسى^۱ خسر واورېدل چې خداى پاك د حضرت موسى^۱ او د اسراييلو د خلكو دپاره كوم كارونه كړي وو او څنگه يې هغوى له مصر څخه راوويستل. ٢ څه موده مخكې حضرت موسى^۱ خپله ښځه صفوره او خپل دوه زامن لېرلي وو چې د هغه د خسر يترون سره واوسېږي. ٣ د حضرت موسى^۱ د اولني زوى نوم جرشون ؤ، ځكه كله چې د هغه هلك پيدا شو نو حضرت موسى^۱ فرمايلي وو: <زه په پردۍ خاوره كې مسافر يم.> ٤ هغه وفرمايل: <د خپل پلار خداى زما سره مرسته وكړه او زه يې له دې څخه وژغورلم چې فرعون مې

وژني < نو په دې خاطر يې د بل زوی نوم اليعازر کېښود. (۵) يترون د حضرت موسیٰ د ښځې او د هغې د دوو زامنو سره هغې دښتې ته راغی چېرته چې حضرت موسیٰ مقدس غره ته نژدې خېمه ودرولې وه. (۶) يترون هغه ته دا خبر ورولېږه: <زه ستا خسر يترون ستا د ښځې او دوو زامنو سره تاته راځم.> (۷) نو حضرت موسیٰ د هغه مخې ته ورغی او هغه ته يې د احترام دپاره سر ټيټ کړ او هغه يې ښکل کړ. هغوی د يو بل د صحت پوښتنه وکړه او بيا د حضرت موسیٰ خېمې ته ورننوتل. (۸) حضرت موسیٰ خپل خسر ته د هغو کارونو په هکله چې څښتن د اسراييلو د خلاصون په خاطر په فرعون او د مصر په خلکو باندې کړي وو بيان کړل. همدارنگه د هغو ټولو سختيو په هکله يې ورته وويل چې هغوی په لاره کې ورسره مخامخ شوي وو او څښتن هغوی څنگه وژغورل. (۹) يترون د هغه احسان په سبب چې څښتن په اسراييلو باندې کړی ؤ چې هغوی يې له مصريانو څخه وژغورل خوشاله شو. (۱۰) هغه وويل: <د څښتن ثنا او صفت دې وي چې تاسو يې د فرعون او د مصريانو څخه وژغورلي! د څښتن ثنا او صفت دې وي چې خپل قوم يې له غلامۍ څخه وژغوره!> (۱۱) اوس زه پوهېږم چې څښتن له ټولو نورو خدايانو څخه لوی دی، ځکه چې هغه اسراييل د خپلو مغرورو دښمنانو څخه خلاص کړل. (۱۲) بيا د حضرت موسیٰ خسر يترون سوزېدونکې نذرانه او نورې قربانۍ خدای پاک ته راوړلې او حضرت هارون د اسراييلو د ټولو مشرانو سره راغی چې د عبادت په ځای کې د حضرت موسیٰ د خسر سره ډوډۍ وڅوري.

د قاضيانو ټاکل

(تثنيه ۱: ۹-۱۸)

(۱۳) بله ورځ حضرت موسیٰ په يو ځای کې کښېناست چې د خلکو دعوې فيصله کړي او هغه د سهار څخه تر ماښام پورې مصروف ؤ. (۱۴) کله چې يترون هغه ټول کارونه وليدل چې حضرت موسیٰ کول، هغه پوښتنه وکړه: <دا څه دي چې ته يې د خلکو دپاره کوې؟ دا کار ولې په يوازې ځان کوې او خلک د سهار څخه نيولې تر ماښامه پورې درڅخه چاپېر وي چې تا سره مشوره وکړي؟>

(۱۵) حضرت موسیٰ په ځواب کې وفرمايل: <ځکه چې خلک دلته راځي چې په دې پوه شي چې خدای پاک د هغوی څخه څه غواړي چې ويې کړي.> (۱۶) کله چې دوه تنه په خپل منع کې کومه

شخړه ولري، هغوی ماته راځي او زه دا پرېکړه کوم چې څوک په حقه دی. بیا هغوی ته د خدای پاک فرمانونه او قوانین بیانوم. <

۱۷) بیا یترون وویل: >ته دا کار په صحیح طریقې سره نه کوي. ۱۸) ته به خپل ځان او دا خلک سخت ستړي کړي. دا کار ستا دپاره ډېر سخت دی، ته یوازې دا کار نه شي کولی. ۱۹) اوس ماته غوږ ونیسه چې تاته یوه ښه مشوره درکړم او خدای پاک به ستا سره مل وي. ستا دپاره دا ښه ده چې ته د خدای پاک په حضور کې د قوم نمایندګي وکړي او د هغوی شخړې هغه ته راوړي. ۲۰) هغوی ته د خدای پاک فرمانونه او قوانین ورزده کړه او د ژوند کولو طریقه وروښایه او ورته وښایه چې څه باید وکړي. ۲۱) مګر له ټول قوم څخه لایق نفر وټاکه، داسې نفر چې د خدای پاک څخه وپریږي او د اعتبار وړ وي او د رشوت څخه کرکه کوي. هغوی په زر نغري، سل نغري، پنځوس نغري او لس نغري ډلو باندې مشران وټاکه. ۲۲) هغوی پرېږده چې په دایمي توګه د قاضیانو په توګه د قوم خدمت وکړي. هغوی به سختې دعوي تاته راوړي او د کوچنیو شخړو پرېکړه به په خپله کوي. او په دې به ستا کار آسانه او بار به دې سپک شي. ۲۳) که چېرې ته دا کار د خدای پاک د امر سره سم وکړي، هم به خپله ستړی نه شي او هم به د خلکو شخړې ژر حل شي او په خاطر جمعی سره به وکولی شي چې خپلو کورونو ته لاړ شي. <

۲۴) حضرت موسیٰ د خپل خسر مشوره ومنله ۲۵) او د ټولو اسرائیلیانو څخه یې قابله نفر وټاکل. هغوی یې په زر نغري، سل نغري، پنځوس نغري او لس نغري ډلو باندې مشران وټاکل. ۲۶) هغوی به همپشه د قاضیانو په توګه د خلکو خدمت کاوه. هغوی به سختې دعوي حضرت موسیٰ ته راوړلې، مګر د ساده دعوو پرېکړه به یې په خپله کوله.

۲۷) بیا حضرت موسیٰ خپل خسر یترون رخصت کړ او یترون خپل وطن ته ستون شو.

اسرائیلیان د سینا په غره کې

۱-۲) د اسرائیلو قوم له رفیدیم څخه لاړ او د مصر څخه له راوتلو وروسته د دریمې میاشتې په اوله ورځ د سینا دښتې ته راغلل. هلته یې د سینا د غره په لمنه کې خپمې ودرولې. ۳) حضرت

موسی^۱ د خدای پاک سره د ملاقات دپاره غره ته وخوت.

څښتن هغه ته د غره څخه غږ وکړ او ورته ویې فرمایل: <د یعقوب اولادې یعنی اسرایلیانو ته داسې ووايه: (۴) تاسو ولیدل چې ما په مصریانو باندې څه وکړل او څنگه مې تاسو لکه د عقاب په شان چې خپل بچیان په خپلو وزرونو باندې وړي دلته خپل ځان ته راوستلی. (۵) اوس که چېرې تاسو په وفاداری سره زما اطاعت وکړئ او زما په لوظ باندې ټینګ ودرېږئ، بیا به تاسو په ټولو قومونو کې زما خاص قوم شئ. که څه هم دا ټوله دنیا زما ده، (۶) خو تاسو به زما دپاره کاهنان او مقدس قوم اوسئ. دا هغه خبره ده چې ته یې باید اسرایلیانو ته ورسوي. < (۷) نو حضرت موسی^۱ د غره څخه راکوز شو او د قوم مشران یې سره راغونډ کړل او څه چې څښتن ورته فرمایلي وو، هغوی ته یې بیان کړل. (۸) ټول قوم په یو اواز په ځواب کې وویل: <هر څه چې څښتن فرمایلي دي مونږ به په هغه باندې عمل وکړو. > نو حضرت موسی^۱ د هغوی ځواب بېرته څښتن ته راوړ.

(۹) څښتن حضرت موسی^۱ ته وفرمایل: <زه به تاته په ټینګې ورېځې کې راشم، نو کله چې زه ستا سره خبرې کوم قوم به یې واوري او په تا باندې به اعتبار وکړي. >

څه چې قوم ویلي وو حضرت موسی^۱ هغه څښتن ته وویل. (۱۰) څښتن حضرت موسی^۱ ته وفرمایل: <خلکو ته ورشه او ورته ووايه چې نن او سبا خپل ځانونه د عبادت دپاره پاک کړي او باید خپل کالي ومینځي (۱۱) او په دریمه ورځ تیار اوسي. ځکه چې زه په هغه ورځ د ټولو خلکو په حضور کې د سینا غره ته رانښکته کېږم. (۱۲) د غره گردچاپېره حد وټاکه چې خلک ورڅخه تېر نه شي او هغوی ته ووايه: پام کوئ چې غره ته راونه خېژئ او حتی هغه ته نژدې هم ورنه شئ. که څوک په هغه باندې پښه کېږدي نو وبه وژل شي. (۱۳) هغه باید سنگسار شي او یا په غشو وويشتل شي او هیڅوک باید هغه ته لاس ورنه وړي. دا به په انسان او حیوان دواړو باندې عملي کېږي. مگر کله چې سرنی ووهل شي، بیا خلک کولی شي چې د غره لمنې ته راشي. >

(۱۴) بیا حضرت موسی^۱ له غره څخه رانښکته شو او خلکو ته یې وفرمایل چې د عبادت دپاره تیار شي. نو هغوی خپل کالي ومینځل (۱۵) او حضرت موسی^۱ خلکو ته وفرمایل: <د دریمې ورځې دپاره ځانونه تیار کړئ او په دې موده کې ښځو ته مه ورنژدې کېږئ. >

١٦ د دريمې ورځې په سهار تندر او برېښنا شوه او د غره په سر باندې يوه ټينگه ورپځ بڼکاره شوه او د سرنې يو ډېر لوړ غر واورېدل شو. ټول خلک چې په کمپ کې وو د وېرې له لاسه ولرېدل. ١٧ حضرت موسیٰ هغوی د کمپ څخه دباندې راوستل چې د خدای پاک سره ملاقات وکړي او هغوی د غره په لمنه کې ودرېدل. ١٨ د سینا ټول غر په لوگي کې پټ ؤ، ځکه چې څښتن په هغه باندې په اور کې رابښکته شوی ؤ. دا لوگی د داش د لوگي په شان پورته کېده او ټول غر سخت لړزېده. ١٩ د سرنې غر نور هم لوړېده. حضرت موسیٰ خبرې کولې او خدای پاک هغه ته په تندر کې ځواب ورکاوه. ٢٠ څښتن د سینا د غره په سر رابښکته شو او حضرت موسیٰ یې د غره سرته راوغوښت. حضرت موسیٰ وروخت ٢١ او څښتن هغه ته وفرمایل: <ښکته لاړ شه او خلکو ته خبرداری ورکړه چې له حد څخه راوانه وړي چې راشي او ما وويني. که چېرې داسې وکړي، له هغوی څخه به ډېر نفر مړه شي. ٢٢ حتی کاهنان هم چې ماته نژدې راځي باید ځانونه پاک کړي او که نه زه به هغوی ته هم سزا ورکړم.>

٢٣ حضرت موسیٰ څښتن ته وفرمایل: <خلک د سینا غره ته نه شي راختلی، ځکه چې تا په خپله مونږ ته خبرداری راکړ چې د غره گردچاپېره حد وټاکو او هغه غر مقدس وگڼو.>

٢٤ څښتن په ځواب کې وفرمایل: <ښکته لاړ شه او هارون د ځان سره راوڅېږوه. مگر کاهنان او خلک باید د خپل حد څخه راتېر نه شي چې ماته راشي. که نه، نو زه به ورته سزا ورکړم.> ٢٥ بیا حضرت موسیٰ خلکو ته ورښکته شو او د څښتن خبرې یې ورته وکړې.

لس حکمونه

(تثنیه ٥: ١ - ٢١)

٢٠ خدای پاک خبرې وکړې او د هغه خبرې دا وې: ٢ <زه ستاسو څښتن خدای یم او تاسو مې له مصر څخه چې په کې غلامان وئ راوويستلئ.>

٣ زما څخه پرته د بل خدای عبادت مه کوئ.

٤ د خپلو ځانونو دپاره د هېڅ شي په شکل چې هغه په اسمان کې يا په ځمکه باندې يا د ځمکې لاندې په اوبو کې وي بتان مه جوړوئ. ٥ هېڅ بت ته سجده يا عبادت مه کوئ ځکه چې زه ستاسو څښتن خدای يو غيرتي خدای يم. څوک چې زما څخه کرکه کوي زه به هغوی او د هغوی اولادې ته تر دريم او څلورم نسله پورې سزا ورکړم. ٦ مگر زه د هغو زرگونو نسلونو سره چې زما سره مينه کوي او زما امرونو ته غاړه ږدي مينه کوم.

٧ زما نوم د بدو مقصدونو دپاره مه استعمالوئ، ځکه چې زه ستاسو څښتن خدای به هغه چاته سزا ورکړم څوک چې زما نوم په غلطه استعمال کړي.

٨ د سبت ورځ ولمانځئ او هغه مقدسه وگنئ. ٩ تاسو د کار کولو دپاره شپږ ورځې لرئ، ١٠ مگر اوومه ورځ د آرام کولو ورځ ده چې څښتن خدای ته وقف شوې ده. په دې ورځ به تاسو هېڅ کار نه کوئ، نه تاسو، نه ستاسو زامن يا لورگانې، نه غلامان، نه ستاسو حيوانات، نه هغه بېگانه خلک چې ستاسو په وطن کې اوسېږي. ١١ ما څښتن په شپږو ورځو کې ځمکه، اسمان، دريابونه او هرڅه چې په هغو کې دي جوړ کړل، مگر په اوومه ورځ مې آرام وکړ. ځکه ما سبت ته برکت ورکړ او هغه مې مقدس کړ.

١٢ د خپل پلار او مور احترام کوئ ترڅو تاسو په هغه خاوره کې چې زه يې درکوم زيات عمر ولرئ.

١٣ قتل مه کوئ.

١٤ زنا مه کوئ.

١٥ غلامه کوئ.

١٦ د هېچا په ضد د دروغو شهادت مه ورکوئ.

١٧ د بل سړي کور ته د طمعې په سترگه مه گورئ. د هغه ښځې، غلامانو، غوايانو، خرو يا هرڅه

چې هغه يې لري ورته د طمعي په سترگه مه گورئ.

د خلکو وپره

(تثنيه ۵: ۲۳ - ۳۳)

۱۸ کله چې ټولو خلکو د تندر او سرنې غږ واورېد او برېښنا او هغه غږ يې وليده چې لوگي ورڅخه پورته کېده، نو هغوی د وېرې د لاسه ولېږدېدل او لېرې ودرېدل. ۱۹ هغوی حضرت موسیٰ ته وويل: <که چېرې ته زمونږ سره خبرې وکړې، غوږ به درته ونيسو. مگر مونږ وپېرېږو چې که چېرې خدای پاک زمونږ سره خبرې وکړي نو مړه به شو.>

۲۰ حضرت موسیٰ قوم ته وفرمايل: <مه وپېرېږئ. خدای پاک ستاسو د ازمايلو دپاره راغلی دی ترڅو د هغه وپره درسره وي او گناه ونه کړئ.> ۲۱ خو خلک په يوې لېرې فاصلې کې ودرېدل او حضرت موسیٰ هغې تورې تيارې ته ورنژدې شو چې خدای پاک په کې ؤ.

د قربانۍ د ځايونو په هکله قوانين

۲۲ بيا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: <اسراييليانو ته داسې ووايه: تاسو په خپله ليدلي دي چې ما څنگه ستاسو سره د اسمان څخه خبرې وکړې. ۲۳ د ځانونو دپاره د سپينو او سرو زرو خدايان مه جوړوئ چې زما څخه بغير د هغه عبادت وکړئ. ۲۴ زما دپاره د خاورو څخه د قربانۍ ځای جوړ کړئ او په هغه باندې خپلې سوزېدونکې او د سلامتۍ نذرانې او د خپلو رمو او پادو حيوانات قرباني کړئ. هرځای چې زه يې ستاسو دپاره ټاکم چې زما عبادت په کې وکړئ، زه به هلته درشم او تاسو ته به برکت درکوم. ۲۵ که چېرې تاسو زما دپاره د تيرو څخه د قربانۍ ځای جوړوئ نو د تراش شويو تيرو څخه يې مه جوړوئ، ځکه که چېرې په هغو باندې د کوم سامان څخه کار واخلئ هغه به ناپاک کړئ. ۲۶ زما د قربانۍ ځای ته په زينه باندې مه ورڅېږئ، ترڅو په هغې باندې ستاسو د شرم ځای ښکاره نه شي.>

د عبراني غلامانو سره چلند

(تثنیه ۱۵: ۱۲ - ۱۸)

۲۱ ﴿۱﴾ خبنتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: <دا هغه قوانين دي چې ته يې بايد اسراييليانو ته ورکړې: ﴿۲﴾ که چېرې تاسو يو عبراني غلام په بيه واخلي، هغه دې شپږ کاله ستاسو خدمت وکړي. مگر په اووم کال به پرته له دې چې څه بيه ورڅخه واخيستل شي هغه ازاد شي. ﴿۳﴾ که چېرې په هغه وخت کې چې هغه ستاسو غلام شوی و واده يې نه و کړی، هغه به د تگ په وخت کې خپله بنځه له ځانه سره نه بيايي. خو که چېرې په هغه وخت کې چې هغه ستاسو غلام شو واده يې کړی و، هغه به خپله بنځه هم له ځانه سره بوځي. ﴿۴﴾ که چېرې بادار يې ورته بنځه وکړي او هغه بنځه ورته زامن يا لورگاني وزېږوي، هغه بنځه او د هغې ماشومان د بادار کيږي او يوازې هغه سړی دې ازاد شي. ﴿۵﴾ مگر که چېرې هغه غلام داسې اعلان وکړي چې زه د خپل بادار او د خپلې بنځې او ماشومانو سره مينه لرم او نه غواړم چې ازاد شم، ﴿۶﴾ بيا به يې خپل بادار د عبادت ځای ته بوځي. هغه دې هلته د دروازې يا د دروازې د چوکاټ په مخکې ودروي او په رینه باندې دې د هغه غوږ سوری کړي. بيا به دا سړی ټول عمر د هغه غلام وي.

﴿۷﴾ که چېرې يو سړی خپله لور د يوې غلامې په توگه خرڅوي، هغه دې د نارينه غلامانو په شان ازاده نه شي. ﴿۸﴾ که چېرې هغه په يو داسې نفر باندې خرڅه شي چې داسې نيت ولري چې هغه خپله بنځه کړي، مگر هغه يې نه خوښيږي نو بيا دې هغه بېرته د خپل پلار له خوا په بيه واخيستل شي. د هغې بادار هغه په بېگانه خلکو باندې نه شي خرڅولی، ځکه چې د هغې سره يې بې وفايي کړې ده. ﴿۹﴾ که چېرې يو سړی يوه غلامه واخلي چې خپل زوی ته يې وکړي، نو د هغې سره دې لکه د خپلې لور په شان روبه کوي. ﴿۱۰﴾ که چېرې يو سړی دوهم واده وکړي، نو بايد اولنی بنځه د خواړو، کاليو او د واده د حقونو څخه بې برخې نه کړي. ﴿۱۱﴾ که چېرې هغې ته دا درې شيان نه برابرې، بايد ازاده يې کړي او هيڅ بيه دې وانخلي.

د ظالمانه عملونو په هکله قوانين

﴿۱۲﴾ هرڅوک چې يو بل سړی ووهي او ويې وژني، هغه بايد ووژل شي. ﴿۱۳﴾ خو که چېرې هغه دا

کار په قصد سره نه وي کړی مگر د خدای له خوا ورته پېښه شي، هغه دې داسې ځای ته وتښتي چې زه يې ټاکم. (۱۴) مگر که چېرې يو سړی دسيسه جوړه کړي او په قصد سره بل سړی ووژني حتی^۱ که چېرې هغه د خوندي پاتې کېدو دپاره زما د قربانۍ ځای ته هم وتښتي، بايد ووژل شي.

(۱۵) هرڅوک چې خپل پلار يا خپله مور ووهي هغه بايد ووژل شي.

(۱۶) هرڅوک چې يو بل نفر وتښتوي او هغه خرڅ کړي يا تر هغه وخته پورې ورسره وي چې هغه ونيول شي، هغه بايد ووژل شي.

(۱۷) هرڅوک چې خپل پلار يا خپلې مور ته ښکښلې وکړي، هغه بايد ووژل شي.

(۱۸) - (۱۹) که چېرې د دوه نفرو ترمنځ جگړه وي او يو نفر بل نفر په تېره يا په سوک باندې ووهي خو هغه ونه وژني، نو بايد سزا ورته ورنه کړای شي. خو که چېرې هغه نفر چې وهل شوی دی بستر شي، مگر وروسته وکولی شي چې پاڅیږي او د خپلې امسا په کومک سره بیرون وگرځي، نو کوم سړي چې هغه يې وهلی دی بايد د هغه د وخت د ضایع کېدلو بیه ورکړي او ترڅو پورې چې هغه روغ شوی نه وي د هغه د علاج مصرف به ورکوي.

(۲۰) که چېرې يو سړی خپل غلام يا غلامه په کوتک باندې ووهي او هغه غلام ځای په ځای مړ شي، هغه ته بايد سزا ورکړل شي. (۲۱) مگر که چېرې دا غلام يوه يا دوه ورځې ژوندی پاتې شي نو هغه ته دې سزا نه ورکول کېږي، ځکه چې دا غلام د هغه خپله شتمني ده او د هغه دپاره دا تاوان بس دی.

(۲۲) که چېرې څو نفره سره جگړه کوي او يوه اميدواره ښځه داسې ژوبله کړي چې خپل ماشوم له لاسه ورکړي او بل ځای يې زخمي نه شي، هر يوه چې هغه ژوبله کړې وي نو کومه جریمه چې د هغې ښځې مېړه يې غواړي او قاضيانو ته د تائید وړ وي هغه دې ورکړي. (۲۳) که چېرې په خپله دا ښځه زخمي شي، نو سزا به يې د ژوند په بدل کې ژوند وي، (۲۴) د سترگې په بدل کې سترگه، د غاښ په بدل کې غاښ، د لاس په بدل کې لاس، د پښې په بدل کې پښه، (۲۵) د سوزولو په بدل کې سوزول، د زخم په بدل کې زخم، د وهلو ټکولو په بدل کې وهل ټکول.

٢٦) که چېرې يو څوک خپل غلام يا غلامه په سترگه باندې ووهي او سترگه يې له منځه يوسي، هغه دې غلام د سترگې د تاوان په توگه ازاد کړي. ٢٧) که چېرې هغه د خپل غلام يا غلامې غاښ مات کړي، هغه دې د غاښ د تاوان په توگه هغه غلام ازاد کړي.

د خاوندانو مسئوليت

٢٨) که چېرې يو غويي يو څوک په ښکر ووهي چې هغه مړ شي، غويي دې سنگسار شي او د هغه غوښه دې ونه خوړل شي. مگر د هغه خاوند ته به سزا نه ورکول کيږي. ٢٩) مگر که چېرې هغه غويي د خلکو د وهلو عادت درلود او خاوند يې ورڅخه خبر ؤ او هغه دا غويي ترلی نه وي ساتلی، نو که چېرې هغه يو سړی يا يوه ښځه داسې ووهي چې مړ شي، نو سنگسار دې شي او د هغه خاوند دې هم ووژل شي. ٣٠) خو که چېرې خاوند دا اجازه ولري چې د خپل د ژوند د ژغورلو دپاره تاوان ورکړي، نو هغه بايد پوره بيه ورکړي. ٣١) که چېرې هغه غويي د چا زوی يا لور ووهي، همدا قانون عملي کيږي. ٣٢) که چېرې هغه غويي يو غلام يا غلامه ووهي، د هغه خاوند بايد دېرش مقاله سپين زر د غلام بادار ته ورکړي او غويي بايد سنگسار شي.

٣٣) که چېرې يو سړی يوه کنده لوڅه کړي يا يوه کنده وباسي او هغه پته نه کړي او يو غويي يا يو خر په کې وغورزېږي، ٣٤) د کندی خاوند بايد د حيوان خاوند ته تاوان ورکړي او مړ حيوان به د کندی د خاوند شي. ٣٥) که چېرې د يو سړي غويي د بل چا غويي زخمي کړي او هغه مړ شي، هغوی دې ژوندی حيوان خرڅ کړي او پيسې او مړ حيوان دواړه دې په خپل منځ کې سره مساوي ووبشي. ٣٦) خو که چېرې دا معلومه شي چې هغه غويي د وهلو عادت درلود او بياهم د هغه خاوند هغه ترلی نه ؤ ساتلی، هغه خاوند بايد د حيوان په بدل کې حيوان ورکړي او مړ حيوان به د هغه خپل شي.

د تاوان په هکله قوانين

٢٢) ١) که چېرې يو سړی يو غويي يا يو پسه غلا کړي او هغه حلال يا خرڅ کړي، نو هغه بايد

د هر غويي په بدل کې پنځه غوايان او د هر پسه په بدل کې څلور پسونه ورکړي. (۲) - (۴) څه چې هغه غلا کړي دي بايد د هغه تاوان ورکړي. که چېرې هغه هيڅ شي ونلري، نو د غلام په توگه دې خرڅ شي چې د غلا شوي شي تاوان ورکړي. که غلا شوی حيوان که هغه غويی، يا خر يا پسه وي د هغه سره ژوندی وموندل شي، هغه بايد د هغه دوه چنده بيه ورکړي.

که چېرې غل د شپې له خوا کور ته د ننوتلو په وخت کې ونيول شي او هغه ووژل شي نو چا چې هغه وژلی دی هغه د ده د قتل په خاطر مجرم نه دی. خو که دا کار د ورځې له خوا وشي نو هغه به د دې قتل په خاطر مجرم وگڼل شي.

(۵) که چېرې يو سړی خپل حيوانات په يو پټي يا د انگورو په باغ کې خروي او هغه پرېږدي چې وگرځي او د بل سړي په پټي کې وڅرېږي، نو هغه بايد د خپل پټي يا د انگورو د باغ ترټولو بڼه حاصل په تاوان کې ورکړي.

(۶) که چېرې يو څوک په خپل پټي کې اور ولگوي او دا اور د اغزيو په وسيله د بل چا پټي ته خپور شي او د هغه گېډی يا ولاړې غلې دانې وسوزوي، نو هر چا چې اور لگولی وي بايد پوره تاوان يې ورکړي.

(۷) که چېرې يو سړی بل چاته پيسې يا قيمتي شيان د امانت په توگه ورکړي او هغه د هغه سړي د کور څخه غلا شي، که چېرې غل ونيول شي بايد دوه چنده بيه ادا کړي. (۸) مگر که چېرې هغه غل پيدا نه شي، د کور خاوند بايد د قاضي په حضور کې ځان حاضر کړي او په دې ځای کې به هغه قسم خوري چې هغه د دې سړي شتمني نه ده غلا کړي.

(۹) فرض کړئ د دوه نفرو ترمنځ د غويي، خره، پسه، کاليو يا نورو شيانو په سر شخړه ده او هر يو وايي چې هغه زما دي. نو دواړه خواوې دې د فيصلې کولو دپاره قاضي ته راشي. نو کوم يو چې د قاضي له طرفه مجرم وگڼل شو، هغه بل نفر ته بايد دوه چنده تاوان ورکړي.

(۱۰) که چېرې يو سړی خپل خر، غويی، پسه يا کوم بل حيوان بل چاته د امانت په توگه ورکړي او هغه مړ يا زخمي شي يا په داسې وخت کې غلا شي چې هيڅوک يې ونه ويني، (۱۱) د هغوی ترمنځ

به دا شخړه د خښتن په نوم په قسم خوړلو سره حل شي چې هغه سړي د دې بل سړي حيوان نه دی غلا کړی. نو خاوند دې دا ومني او هيڅ تاوان ته اړتيا نشته. (۱۲) مگر که چېرې دا حيوان غلا شوی وي، هغه سړی باید د هغه خاوند ته تاوان ورکړي. (۱۳) که چېرې هغه د کوم وحشي حيوان له خوا وژل شوی وي، هغه سړی دې د هغه حيوان د بدن پاتې برخه د ثبوت په ډول د هغه خاوند ته راوړي، نو دا لازمه نه ده چې هغه د وژل شوي حيوان په خاطر تاوان ورکړي.

(۱۴) که چېرې يو سړی د بل چا څخه يو حيوان په قرض واخلي او هغه په داسې وخت کې زخمي يا مړ شي چې د هغه خاوند حاضر نه وي، هغه يې باید تاوان ورکړي. (۱۵) مگر که چېرې دا پېښه د هغه د خاوند په موجودیت کې وشي، نو د تاوان ورکولو اړتيا نشته. که چېرې دا حيوان په کرایه نیول شوی وي، نو د کرایې پیسې چې خاوند ته يې ورکړل شوې دي د هغه تاوان پوره کوي.

اخلاقي او مذهبي قوانین

(۱۶) که چېرې يو سړی يوه داسې پېغله چې چاته کوژدن شوې نه وي وغولوي او د هغې سره زنا وکړي، نو هغه باید مهر ورکړي او د هغې سره دې واده وکړي. (۱۷) که چېرې د هغې پلار ببخي راضي نه وي چې خپله لور هغه ته ورکړي، بياهم باید هغه نفر د پېغلې پلار ته د ناوې د مهر په اندازه پیسې ورکړي.

(۱۸) کوډگره ژوندی مه پرېږدی.

(۱۹) هرڅوک چې د يو حيوان سره جنسي اړیکې لري باید ووژل شي.

(۲۰) هرڅوک چې د خښتن څخه پرته بل خدای ته قرباني وکړي باید له منځه یوړل شي.

(۲۱) د يو بېگانه سړي سره بده رویه مه کوئ يا ظلم ورباندې مه کوئ، یاد ساتئ چې تاسو هم په مصر کې بېگانه وئ. (۲۲) د کونډې يا يتيم سره بده رویه مه کوئ. (۲۳) که چېرې تاسو داسې وکړئ او هغوی ماته د مرستې دپاره فریاد وکړي، زه به د هغوی دعا قبوله کړم. (۲۴) زه به په قهر شم او تاسو به په جنگ کې ووژنم. ستاسو بڼځې به کونډې شي او اولادونه به مو بې پلاره شي.

٢٥) که چېرې تاسو زما د قوم څخه کوم غريب ته پيسې په قرض ورکړئ، د يو قرض ورکوونکي په شان عمل ورسره مه کوئ او هغه مه مجبوروئ چې سود درکړي. ٢٦) که چېرې تاسو د يو چا چينه په ګرو واخلي، بايد هغه د لمړيرپواته څخه مخکې بېرته ورکړئ. ٢٧) ځکه چې دا د هغه يوازينی لباس دی چې هغه ورباندې تود وي. کېدای شي چې د هغه سره بل داسې شی نه وي چې هغه په کې ویده شي. که چېرې هغه ماته د مرستې دپاره فریاد وکړي، زه به د هغه دعا قبوله کړم ځکه چې زه رحيم يم.

٢٨) د خدای پاک په باره کې بدې خبرې مه کوئ او نه د خپل قوم کوم مشر ته نېپرا کوئ.

٢٩) د خپلو غلو دانو، د انگورو د شربتونو او زيتونو د تېلو د نذرانو په ورکولو کې ځنډ مه کوئ.

تاسو بايد خپل مشران زامن ماته وقف کړئ. ٣٠) د خپلو غوايانو او پسونو اولني زېږېدل شوي بچي ماته راکړئ. پرېږدئ چې اولني زېږېدل شوي نران بچي د خپلو مورگانو سره اووه ورځې پاتې شي او په اتمه ورځ يې ماته راکړئ.

٣١) تاسو بايد زما مقدس قوم اوسئ. نو د داسې حيوان غوښه مه خورئ چې وحشي حيواناتو دارلې وي. هغه سپيو ته واچوئ.

عدالت او انصاف

٢٣) ١) د درواغو خبر مه خپروئ. د درواغو په شاهدی ورکولو سره د بدکاره سړي سره مرسته مه کوئ. ٢) په بد کار کې د اکثریت څخه پیروي مه کوئ. کله چې تاسو په يوه دعوه کې شاهدي ورکوئ، د اکثریت څخه په پلوي کولو سره عدالت تر پښو لاندې کوئ مه. ٣) د يو غريب سړي په محاکمه کې په دې خاطر چې هغه غريب دی د هغه طرفداري مه کوئ.

٤) که چېرې تاسو یوناخاپه د خپل دښمن غویي یا خر ووينی چې لار يې غلطه کړې ده، هغه بېرته وروئ. ٥) که چېرې تاسو وليدل چې ستاسو د دښمن خر د بار لاندې پرېوتی دی، هغه هلته

مه پرېردئ، د هغه سره مرسته وكړئ چې خر يې بېرته پاڅېږي.

٦) په محكمه كې د غريب سره بې انصافي مه كوئ. ٧) په درواغو تهمت مه لگوئ او د يو بې گناه يا صادق سړي د مړينې سبب كېږئ مه. ځكه چې زه به گناهكار ونه بخښم. ٨) رشوت مه اخلي، ځكه چې رشوت بينا خلك ړندوي او د بې گناه خلكو حق ورباندې تر پښو لاندې كېږي.

٩) په يو مسافر سړي باندې تېرى مه كوئ. ځكه چې تاسو خپله په مصر كې مسافران وئ او د مسافرانو د حال څخه خبر يئ.

د سبت قوانين

١٠) تاسو بايد شپږ كاله خپلې ځمكې وكړئ او حاصل يې ورېبئ. ١١) مگر په اووم كال هغه ځمكه شاړه پرېردئ او څه شى چې په كې شنه شوي وي هغه ورڅخه مه رېبئ. څه چې په كې پاتې وي هغه به غريبان خلك او وحشي حيوانات وخورئ. خپل د انگورو باغونو او د زيتونو د ونو د باغونو سره همداسې كار وكړئ.

١٢) په هفته كې شپږ ورځې خپل كار وكړئ، مگر په اوومه ورځ كار مه كوئ ترڅو ستاسو غلامان او بېگانه خلك چې ستاسو دپاره كار كوي او حتى 'ستاسو حيوانات هم وكولى شي ارام وكړي.

١٣) هرڅه چې ما څښتن درته ويلي دي په هغو باندې عمل كوئ. د نورو خدايانو په نوم دعا مه كوئ، حتى 'د هغوى نومونه په ژبه هم مه اخلي.

درې لوى اخترونه

(هجرت ٣٤: ١٨ - ٢٦ او تثنيه ١٦: ١ - ١٧)

١٤) زما د احترام په خاطر په كال كې درې ځله اخترونه كوئ، ١٥) اول د فطيرې ډوډى اختر. لكه څنگه چې ما درباندي امر كړى دى اووه ورځې فطيره ډوډى وخورئ. دا كار د ايب په مياشت كې وكړئ، ځكه چې په دې مياشت كې تاسو له مصر څخه راووتلى. په دې اختر كې دې هېڅوك

زما حضور ته خالي لاس نه راځي.

١٦ تاسو د لو کولو اختر د خپلو اولنيو حاصلاتو سره چې په خپلو پټيو کې مو کرلي دي ولمانځئ.

د کال په آخر کې د حاصل د راټولولو اختر ولمانځئ، يعنې کله چې تاسو د پټيو څخه حاصل راټولئ. ١٧ هر کال بايد په دغو دريو اخرونو کې ستاسو ټول نارينه زما يعنې ستاسو د څښتن خدای د عبادت دپاره راشي.

١٨ کله چې تاسو ماته يو حيوان قرباني کوئ، د هغه سره خميره ډوډۍ مه وړاندې کوئ. هغه حيوانات چې په دغو اخرونو کې ماته قرباني کېږي، د هغې وازگه بايد تر سهاره پورې پاتې نه شي.

١٩ هر کال د خپل څښتن خدای کور ته د خپل اولني حاصل ډېرې بڼې غلې دانې راوړئ.

يو سپرلی د خپلې مور په شيدو کې مه پخوئ.

وعدې او لارښودنې

٢٠ گورئ، زه ستاسو مخې ته يوه فرښته درلېږم چې په لاره کې ستاسو ساتنه وکړي او هغه ځای ته مو راولي چې ستاسو دپاره مې تيار کړی دی. ٢١ هرڅه چې هغه فرښته فرمايي په غور سره ورڅخه اطاعت وکړئ. د هغې په مقابل کې سرکشي مه کوئ، هغه به ستاسو سرکشي ونه بخښي، ځکه چې پوره اختيار مې ورته ورکړی دی. ٢٢ که چېرې تاسو په غور سره د هغې خبرو ته غوږ ونيسئ او زما ټولې خبرې ومنئ، زه به ستاسو د دښمنانو دښمن شم او زه به د هغه چا په خلاف شم ځوک چې ستاسو په خلاف وي. ٢٣ زما فرښته به ستاسو په مخکې روانه وي او تاسو به د اموريانو، حيتيانو، فرزبانو، کنعانيانو، حويانو او يېوسيانو خاورې ته بوځي او زه به هغوی ټول له منځه يوښم. ٢٤ د هغوی خدايانو ته سجده يا عبادت مه کوئ او د هغوی د رواجونو څخه پيروي مه کوئ. د هغوی بتان له منځه يوسئ او هغه لويې تيرې چې د هغوی د عبادت دپاره استعمالېږي ټوټې ټوټې کړئ. ٢٥ که چېرې تاسو زما يعنې د خپل څښتن خدای عبادت وکړئ نو زه به ستاسو په خوراک او اوبو کې برکت واچوم او ستاسو ټولې ناروغۍ به لېرې کړم. ٢٦ ستاسو په خاوره کې

به هيڅ يوه بڼځه خپل اولاد نقصان نه کړي او نه به شنډه شي. زه به تاسو ته اوږده عمرونه درکړم.

٢٧ زه به په هغو قومونو باندې سخته وېره راولم او ستاسو دښمنان به دومره وارخطا کړم چې درڅخه وتښتي. ٢٨ زه به ستاسو په دښمنانو کې سخته وېره پيدا کړم او حويان، کنعانيان او حيتيان به ستاسو له مخې څخه لېرې کړم. ٢٩ مگر زه به هغوی په يو کال کې ونه باسم، ځکه چې ځمکه به ويجاړه پاتې شي او وحشي حيوانات به ډېر زيات شي. ٣٠ بلکه هغوی به لږ لږ شرم ترڅو تاسو دومره ډېر شئ چې هغه خاوره ونيسئ. ٣١ زه به ستاسو د خاورې سرحدونه د سرې بحيرې څخه نيولې د مديترانې تر بحيرې پورې او د دښتې څخه نيولې د فرات تر سينده پورې وغزوم. زه به ستاسو سره مرسته وکړم چې هغو خلکو ته چې اوس په دې خاوره کې اوسېږي ماتې ورکړئ او هغوی به وشړئ. ٣٢ د هغوی يا د هغوی د خدايانو سره هيڅ قسم تړون مه کوئ. ٣٣ هغوی مه پرېږدئ چې ستاسو په هېواد کې واوسېږي. که چېرې تاسو هغوی پرېږدئ، هغوی به تاسو زما په مقابل کې په گناه کولو باندې مجبور کړي. که چېرې تاسو د هغوی د خدايانو عبادت وکړئ، نو دا به ستاسو دپاره يو وژونکی دام وي.

د لوظ تائيدول

٢٤ ١ خښتن حضرت موسی^١ ته وفرمايل: <ته، هارون، ناداب، ابېهو او د اسراييلو اويا مشران ماته غره ته راوځئ او له لېرې فاصلې څخه راته سجده وکړئ. ٢> يوازې ته ماته نژدې راشه او نور دې راته نژدې نه راځي. د اسراييلو د قوم د نورو خلکو څخه دې هيڅوک هم غره ته نه راځي.

٣ کله چې حضرت موسی^١ راغی او خلکو ته يې د خښتن ټولې خبرې او قوانين اعلان کړل، هغوی په يو اواز په ځواب کې وويل: <مونږ به د خښتن په هره خبره باندې عمل کوو. ٤> حضرت موسی^١ د خښتن ټول امرونه وليکل. هغه سهار وختي پاڅېد او د غره په لمنه کې يې د قربانۍ ځای جوړ کړ او هلته يې دولس تيرې چې د اسراييلو د دولسو قبيلو نماينده گي يې کوله ودرولې. ٥ بيا حضرت موسی^١ اسراييلي ځينې ځوانان ولېږل او هغوی سوزېدونکې نذرانې او ځينې غوايان

د سلامتی د نذرانې په توګه څښتن ته قرباني کړل. (۶) حضرت موسیٰ نیمه وینه راواخیستله او په لګنونو کې یې واچوله او نیمه یې په قربانګاه باندې وشیندله. (۷) بیا هغه د لوظ کتاب راواخیست او خلکو ته یې په لوړ اواز سره ولوست. هغوی وویل: <مونږ به د څښتن اطاعت کوو او د هغه په ټولو امرانو باندې به عمل کوو.>

(۸) بیا حضرت موسیٰ هغه وینه چې په لګنونو کې وه راواخیستله او په خلکو باندې یې وشیندله. هغه وفرمایل: <دا د هغه لوظ وینه ده چې څښتن د دغو ټولو حکمونو په مطابق له تاسو سره کړی دی.>

(۹) حضرت موسیٰ د حضرت هارون، ناداب، ابیهو او د اسراییلو د اويا مشرانو سره غره ته وخوت (۱۰) او د اسراییلو خدای یې ولید. د هغه د پښو لاندې د شین یاقوت د فرش په شان یو څه ښکاره کېدل چې د اسمان په شان شنه وو. (۱۱) که څه هم د اسراییلو دغو مشرانو خدای پاک ولید، خو هغه ورته زیان ونه رساوه. بیا هغوی وخوړل او ویې څښل.

حضرت موسیٰ د سینا په غره کې

(۱۲) څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: <ماته د غره سرته راوخپڙه او دلته پاتې شه. زه به تاته د تیرو لوحې چې په هغو باندې مې د خلکو د لارښودنې دپاره حکمونه لیکلي دي درکړم.> (۱۳) حضرت موسیٰ او د هغه مرستیال یعنی یوشع تیار شول او حضرت موسیٰ مقدس غره ته ورپورته شو. (۱۴) حضرت موسیٰ مشرانو ته وفرمایل: <تاسو دلته انتظار وباسئ، ترڅو مونږ بېرته راشو. حضرت هارون او حور ستاسو سره دي او هرڅوک چې کومه مسئله لري هغوی ته دې ورشي.>

(۱۵) کله چې حضرت موسیٰ غره ته پورته شو، ورپڅو غر پټ کړ (۱۶) او د څښتن جلال د سینا په غره باندې خپور شو. غر شپږ ورځې په ورپڅو کې پټ ؤ او په اوومه ورځ څښتن له ورپڅو څخه حضرت موسیٰ ته غږ وکړ. (۱۷) د څښتن جلال اسراییلیانو ته داسې ښکارېده لکه د غره په سر باندې چې اور بل وي. (۱۸) کله چې حضرت موسیٰ غره ته ورپورته شو، هغه په ورپڅو کې ورننوت او څلوېښت ورځې او څلوېښت شپې په غره کې پاتې شو.

د مقدسې خېمې دپاره نذرانې

(هجرت ۳۵: ۴ - ۹)

۲۵ ﴿۱﴾ خبنتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: ﴿۲﴾ >اسراييليانو ته ووايه چې ماته يوه نذرانه راوړي. ته بايد زما دپاره د هغه چا څخه نذرانه واخلي چې زړه يې غواړي وربې کړي. ﴿۳﴾ دا هغه نذرانې دي چې ته يې بايد د هغوی څخه واخلي: سره زر، سپين زر او برنج، ﴿۴﴾ بڼه کتان، آبي، بانجانې او سرې وړۍ، هغه ټوکر چې د وزو د وړيو څخه جوړ شوی وي، ﴿۵﴾ سره رنگ شوي د پسه پوستکي، بڼه خرمن، د غز لرگي، ﴿۶﴾ د خراغونو دپاره د زيتون تېل، د مسح کولو د تېلو او د خوشبویۍ دپاره مسالې، ﴿۷﴾ سليمانې تيرې او نورې قيمتي تيرې چې د مشر کاهن په مقدس پېښند او د هغه په سينه پوښ باندې ولگول شي. ﴿۸﴾ بيا په خلکو باندې زما دپاره يوه مقدسه خېمه جوړه کړه ترڅو وکولی شم د هغوی په منځ کې واوسېرم. ﴿۹﴾ دا خېمه او د هغې ټول سامان کټ مټ د هغې نقشې په مطابق جوړ کړه چې زه يې درته ښاييم.

د لوظ صندوق

(هجرت ۳۷: ۱ - ۹)

۱۰ ﴿۱۰﴾ په هغوی باندې د غز د لرگي څخه يو صندوق جوړ کړه چې يو متر او لس سانتي اوږد وي، پنځه شپېته سانتي پلن وي او پنځه شپېته سانتي لوړ وي. ﴿۱۱﴾ د هغه منځنۍ او بيرونی برخې ته د سوچه سرو زرو پوښ ورکړه او گردچاپېره څنډې يې د سرو زرو څخه جوړې کړه. ﴿۱۲﴾ د هغه دپاره څلور د سرو زرو کړۍ گانې جوړې کړه او هغه په څلورو پایو باندې وتړه، يعنې دوه کړۍ گانې په يو خوا او دوه په بلې خوا. ﴿۱۳﴾ د صندوق د وړلو دپاره د غز د لرگي څخه دوه ميلې جوړې کړه او د سرو زرو پوښ ورته ورکړه. ﴿۱۴﴾ هغه ميلې هغو کړيو ته چې د صندوق په څنگونو کې دي ورنښاسه ترڅو صندوق ورباندې يوړل شي. ﴿۱۵﴾ ميلې دې په کړيو کې پاتې شي او هغه بايد راونه ايستل شي. ﴿۱۶﴾ بيا به د تېرو هغه دوه لوحې چې حکمونه ورباندې ليکل شوي دي درکړم چې هغه په صندوق کې کېږدي.

۱۷ ﴿۱۷﴾ د صندوق سرپوښ چې کفاره ورباندې ادا کېږي د سوچه سرو زرو څخه جوړ کړه چې يو متر

او لس ساتي اوږد وي او پنځه شپېته ساتي پلن وي. (۱۸) د سرپوښ په سرونو کې د ټکول شويو سرو زرو څخه دوه کروبيان جوړ کړه. (۱۹) يو کروډ په يو سر او دوهم کروډ په بل سر کې جوړ کړه. په دوو سرونو کې د سرپوښ سره کروبيان د سرو زرو د يوې ټوټې څخه جوړ کړه. (۲۰) د کروبيانو وزرونه دې پورته خپاره شوي وي چې په سرپوښ باندې سيوري وکړي. کروبيان دې يو بل ته مخامخ وي او د سرپوښ خواته دې گوري. (۲۱) په صندوق کې د تېرو دوه لوحې کېږده او هغه سرپوښ د صندوق د پاسه کېږده. (۲۲) زه به د سرپوښ د پاسه د دوو کروبيانو ترمنځ چې د لوظ په صندوق باندې دي ستا سره ليدنه کتنه وکړم او د اسراييلو د قوم د پاره به خپل ټول حکمونه درکړم.

د مقدسې ډوډۍ د پاره مېز

(هجرت ۳۷: ۱۰ - ۱۶)

(۲۳) د غز د لرگي څخه يو داسې مېز جوړ کړه چې نوي ساتي اوږد وي، پنځه څلوېښت ساتي پلن وي او پنځه شپېته ساتي لوړ وي. (۲۴) هغه ته د سوچه سرو زرو پوښ ورکړه او د هغه گردچاپېره څنډې د سرو زرو څخه جوړې کړه. (۲۵) همدارنگه د هغه گردچاپېره يو چوکاټ جوړ کړه چې پراخوالی يې پنځه اويا ملي متره وي او په چوکاټ باندې د سرو زرو څنډې جوړې کړه. (۲۶) د مېز د پاره څلور د سرو زرو کړۍ گانې جوړې کړه او په هغو څلورو کنجونو کې چېرته چې څلور پايې دي وټړه. (۲۷) کړۍ گانې دې چوکاټ ته نژدې وي، د دې د پاره چې هغه ميلې ونيسي چې د مېز په وړلو کې ورڅخه کار اخيستل کېږي. (۲۸) د غز د لرگي څخه ميلې جوړې کړه، د سرو زرو پوښ ورته ورکړه او مېز ورباندې وړۍ. (۲۹) ټولې کاسې، قابونه او د څښلو د نذرانو د پاره منگي او جامونه دې د سوچه سرو زرو څخه جوړ شي. (۳۰) مېز بايد د لوظ د صندوق مخې ته کېښودل شي او په هغه باندې دې همېشه هغه مقدسه ډوډۍ چې ماته نذرانه کېږي پرته وي.

خراغدان

(هجرت ۳۷: ۱۷ - ۲۴)

(۳۱) د سوچه سرو زرو څخه يو خراغدان جوړ کړه او د هغه پايه او ميله، د هغه د پيالو په شان گلان، غوټۍ گانې او گلپانې د ټکول شويو سرو زرو څخه جوړ کړه چې ټول د يوې ټوټې سرو زرو

څخه جوړ شوي وي. (۳۲) شپږ څانگې دې د خراغدان د څنگونو څخه غزېدلې وي يعنې درې د يو څنگ څخه او درې د بل څخه. (۳۳) درې پيالې چې شکل يې د بادام د گل په شان دی، د غوتيو او گلپانو سره بايد په يوې څانگې باندې وي، درې په بلې څانگې باندې او همدا ډول د شپږو واړو څانگو دپاره چې د خراغدان څخه غزېږي. (۳۴) په خپله په خراغدان باندې دې څلور د بادام د گل په شان پيالې وي، د غوتې گانو او گلپانو سره. (۳۵) يوه غوتې به د څانگو د اولې جوړې لاندې وي چې د خراغدان څخه غزېږي، دوهمه غوتې د دوهمې جوړې لاندې او دريمه غوتې د دريمې جوړې لاندې يعنې ټولې شپږ څانگې. (۳۶) غوتې گانې، څانگې او خراغدان دې د ټکول شويو سوچه سرو زرو د يوې ټوټې څخه وي. (۳۷) د خراغدان دپاره اووه خراغونه جوړ کړه او ويې دروه ترڅو مخې ته رڼا ورکړي. (۳۸) د هغه پلته پاکوونکي او پتنوسونه دې د سوچه سرو زرو وي. (۳۹) د خراغدان او د هغه د ټول سامان په جوړولو کې د څلوردېرشو کيلوگرامه سوچه سرو زرو څخه کار واخله. (۴۰) دې خبرې ته پام وکړه چې دا د هغې نقشي په مطابق جوړ کړې چې ما درته په غره باندې دروښودله.

مقدسه خېمه

(هجرت ۳۶: ۸ - ۳۸)

۲۶ (۱) د لسو داسې پردو څخه يوه مقدسه خېمه جوړه کړه چې د ښه کتان او د آبي، بانجاني او سرو وړيو څخه وي او په پردو کې يې د کروبيانو نقش گلدوزي شوی وي. (۲) د ټولو پردو اندازه دې يوشان وي، دولس متره دې اوږدې او دوه متره دې پلنې وي. (۳) د دې پردو څخه پنځه په يوه جوړه کې سره يوځای کړه او بيا نورې پنځه پردې په دوهمه جوړه کې. (۴) په هره جوړه کې د بيروني پردې په څنډه باندې د آبي رنگه ټوټې کړې گانې جوړې کړه. (۵) پنځوس کړې گانې په يوې پردې باندې او پنځوس د بلې جوړې په اخرنۍ پردې باندې جوړې کړه چې دا کړې گانې يو بل ته مخامخ وي. (۶) بيا د سرو زرو پنځوس چنگکونه جوړ کړه او د پردو په يوځای تړلو کې ورڅخه کار واخله ترڅو ټوله يوه خېمه ورڅخه جوړه شي.

(۷) د خېمې د ټولو دپاره د وزو د وړيو څخه پردې جوړې کړه. ټولې دې يوولس دانې وي. (۸)

یوولس واره پردې دې په یوه اندازه وي، یعنې دیارلس متره دې اوږدې او دوه متره دې پلنې وي. **۹** پنځه پردې په یوه جوړه کې یو تر بله سره وگنډه او نورې شپږ په بله جوړه کې. شپږمه پرده د خېمې په مخکینۍ برخه کې سره غبرگه کړه. **۱۰** پنځوس کړۍ گانې د یوې جوړې د اخرنۍ پردې په څنډه کې او پنځوس د بلې جوړې د اخرنۍ پردې په څنډه کې جوړې کړه. **۱۱** بیا د برنجو پنځوس چنگکونه جوړ کړه او په کړیو کې یې واچوه چې خېمه سره ونښلوي. **۱۲** د دې پردو اضافه نیمه برخه دې د خېمې شاته ځوړنده شي. **۱۳** د پردې دواړو خواو ته چې نیم متر زیات شوی دی هغه به راځوړند وي چې خېمه ورباندې پټه شي. **۱۴** د خېمې دپاره د پسه د داسې پوستکي څخه پوښ جوړ کړه چې سور رنگ ورکړل شوی وي او په هغه باندې د ښې څرمنې څخه یو پوښ جوړ کړه.

۱۵ د خېمې دپاره د غز د لرگي څخه ولاړ چوکاټونه جوړ کړه. **۱۶** هر چوکاټ دې څلورنیم متره اوږد او پنځه شپېته سانتي پلن وي **۱۷** او باید دوه یوشان نښلونکې تختې ولري، ترڅو چوکاټونه سره یوځای شي. ټول چوکاټونه دې دا تختې ولري. **۱۸** د خېمې د جنوب خوا دپاره شل چوکاټونه جوړ کړه **۱۹** او څلوېښت د سپینو زرو پایې چې ورلاندې شي، د هر چوکاټ لاندې دې دوه دوه پایې وي د دې دپاره چې دوه تختې یې ونیسي. **۲۰** د خېمې د شمال خوا دپاره شل چوکاټونه جوړ کړه **۲۱** او څلوېښت د سپینو زرو پایې جوړې کړه چې د هر چوکاټ لاندې دوه دوه وي. **۲۲** د خېمې د شا دپاره چې د لوېدیځ خواته ده، شپږ چوکاټونه جوړ کړه **۲۳** او دوه چوکاټونه د خېمې شاته کنجونو دپاره جوړ کړه. **۲۴** دا چوکاټونه باید په دغو دوو کنجونو کې د بېخ څخه نیولې تر سره پورې سره غبرگ کړای شي او په یوې کړۍ کې ولگول شي. دا دواړه کنجونه دې په همدې شان وي. **۲۵** نو اته چوکاټونه او شپاړس د سپینو زرو پایې به وي، د هر چوکاټ لاندې به دوه دوه وي.

۲۶ د غز د لرگي څخه پنځلس اړمونه جوړ کړه، پنځه د هغو چوکاټونو دپاره جوړ کړه چې د خېمې په یوې خوا باندې دي. **۲۷** پنځه د هغو چوکاټونو دپاره چې په بلې خوا باندې دي او پنځه د هغو چوکاټونو دپاره چې شاته د لوېدیځ خواته په آخر سر کې دي. **۲۸** منځنی اړم دې د چوکاټونو تر نیمايي پورې کېښودل شي او د خېمې له یو سر څخه دې تر بل سره پورې وغزیري. **۲۹** چوکاټونو ته د سرو زرو پوښ ورکړه او په هغو باندې د سرو زرو کړۍ گانې ولگوه چې اړمونه

ونيسي او هغو ته هم بايد د سرو زرو پوښ ورکړل شي. (۳۰) خېمه د هغې نقشي په مطابق جوړه کړه چې ما په غره باندې درته دروښودله.

(۳۱) د آبي، بانجاني او سرو وړيو او د ښه کتان څخه يوه پرده جوړه کړه چې د کروبيانو داسې نقش په کې وي چې گلدوزي شوی وي. (۳۲) د غز د لرگي په څلورو ستنو باندې چې د سرو زرو پوښ ورته ورکړل شوی وي او د سپينو زرو په څلورو پايو باندې ولاړې دي، پرده د سرو زرو په چنگکونو باندې راخوړنده کړه. (۳۳) پرده د چنگکونو څخه راخوړنده کړه او د پردې شاته د لوظ صندوق چې دوه د تيرو لوحې په کې دي کېږده. دا پرده به مقدس ځای د ډېر مقدس ځای څخه جلا کړي. (۳۴) د لوظ په صندوق باندې چې په ډېر مقدس ځای کې پروت دی سريوښ کېږده. (۳۵) هغه ميز د پردې څخه دباندې د خېمې شمال خواته کېږده او خراغدان ورته مخامخ جنوب خواته کېږده.

(۳۶) د خېمې د دروازې دپاره د آبي، بانجاني او سرو وړيو او د ښه کتان څخه يوه پرده جوړه کړه چې گلدوزي په کې شوې وي. (۳۷) د دغې پردې دپاره د سرو زرو چنگکونه جوړ کړه او د غز د لرگي څخه پنځه داسې ستنې جوړې کړه چې د سرو زرو پوښ ورته ورکړل شوی وي. د هغو دپاره پنځه برنجي پايې جوړې کړه.

د قرباني ځای

(هجرت ۳۸: ۱ - ۷)

۲۷ (۱) د غز د لرگي څخه د قرباني يو ځای جوړ کړه چې يو متر او دېرش سانتي لوړ وي. هغه دې څلور کنجه وي، دوه متره او شل سانتي دې اوږد وي او دوه متره او شل سانتي دې پلن وي. (۲) د څلورو کنجونو دپاسه برجونه جوړ کړه ترڅو برجونه او قربانگاه ټول د يوې ټوټې لرگي څخه جوړ شي او ټولو ته دې د برنجو پوښ ورکړل شي. (۳) د هغه ټول سامان د برنجو څخه جوړ کړه يعنې د ايرو د لبرې کولو لوبني او د هغه بېلچې، د وينې د شيندلو کاسې، د غوښې قاشق پنبچې او د اور لوبني. (۴) يوه د برنجو جالی جوړه کړه او د هغې په څلورو کنجونو باندې څلور د برنجو

کړی گانې ولگوه. (۵) دا جالی د قربانی د ځای د خنډې لاندې کېږده ترڅو د قربانگه تر نیمایي پورې ورسېږي. (۶) د غز د لرگي څخه د وړلو میلیې جوړې کړه او د برنجو پوښ ورته ورکړه (۷) او د وړلو په وخت کې یې د قربانی د ځای د دواړو اړخونو په کړیو کې ولگوه. (۸) د هغې نقشي په مطابق چې ما درته په غره باندې دروښودله، د قربانی ځای د تختو څخه جوړ کړه او تش یې پرېږده.

د مقدسې خېمې حویلی

(هجرت ۳۸: ۹ - ۲۰)

(۹) د ښه کتان د پردو څخه د مقدسې خېمې دپاره یوه حویلی جوړه کړه چې جنوب خوا یې پنځه څلوېښت متره اوږده وي. (۱۰) هغه دې د برنجو په شلو پایو کې د شلو برنجي ستنو په وسیله د چنگکونو او سیخونو سره چې د سپینو زرو څخه جوړ شوي دي ټینګه شي. (۱۱) د حویلی شمال خوا دې هم همداسې جوړه شي. (۱۲) د حویلی لوېدیځې خواته به دوه ویشت متره اوږدې پردې وي د لسو ستنو او پایو سره. (۱۳) ختیځې خواته یعنې په هغه ځای کې چې د ننوتلو دروازه ده، هم باید حویلی دوه ویشت متره پلنه وي. (۱۴-۱۵) د دروازې دواړو خواو ته دې د درې ستنو او پایو سره اووه متره پردې وي. (۱۶) د حویلی د دروازې دپاره دې یوه داسې پرده وي چې نهه متره اوږده وي. هغه دې د آبي، بانجاني او سرو وړیو او د ښه کتان څخه جوړه وي او د گلدوزۍ کار دې په کې وشي. هغه دې د څلورو ستنو او څلورو پایو په وسیله ټینګه کړای شي. (۱۷) ټولې ستنې چې د حویلی گردچاپېره دي، د سپینو زرو د سیخونو سره دې ونښلول شي او چنگکونه یې باید د سپینو زرو څخه جوړ شي او پایې یې د برنجو څخه. (۱۸) حویلی دې پنځه څلوېښت متره اوږده او دوه ویشت متره پلنه وي. پردې دې د ښه کتان څخه جوړې شي چې دوه متره او شل سانتي لوړې وي او د برنجو پایې به هم ورسره وي. (۱۹) نور ټول سامان چې په خېمې کې ورڅخه کار اخیستل کېږي او هغه ټول مېخونه چې د خېمې او حویلی دپاره دي، هغه دې د برنجو څخه جوړ شوي وي.

د څراغونو دپاره تېل

(لاویان ۲۴: ۱ - ۴)

٢٠) په اسراییلیانو باندې امر وکړه چې د رڼا دپاره د زیتونو سوچه تېل راوړي ترڅو خراغونه بل وساتل شي. ٢١) په مقدسه خېمه کې د هغې پردې څخه دباندې چې د لوظ د صندوق په منځ کې ده، هارون او د هغه زامن دې دا خراغونه د ماښام څخه نیولې تر سهاره پورې د څښتن په حضور کې بل وساتي. اسراییلیان او د هغو اولاده دې د تل دپاره په دې حکم باندې عمل کوي.

د کاهنانو دپاره لباس

(هجرت ٣٩: ١ - ٧)

٢٨) خپل ورور هارون او د هغه زامن ناداب، ایهو، العازار او ایتامار راوغواړه. هغوی د اسراییلو د خلکو څخه جلا کړه ترڅو د کاهنانو په توګه زما خدمت وکړي. ٢٩) خپل ورور هارون دپاره خاص لباس جوړ کړه، ترڅو هغه ته عزت او ښکلا وروبخښي. ٣٠) ټولو هغو ماهرو خلکو ته چې ما ورته په داسې کارونو کې توان ورکړی دی ووايه چې د هارون دپاره لباس جوړ کړي، ترڅو هغه د کاهن په توګه زما خدمت ته وقف شي. ٣١) هغه لباس چې هغوی یې باید جوړ کړي: سینه پوښ، مقدس پېښند، چپنه، او بدل شوی کمیس، لونګی او یوه پټی. هغوی دې دا خاص لباس ستا ورور هارون او د هغه د زامنو دپاره جوړ کړي، ترڅو هغوی وکولی شي چې د کاهنانو په توګه زما خدمت وکړي. ٣٢) هغه ماهر نفر دې د آبي، بانجاني او سرو وړیو، د سرو زرو د تار او د ښه کتان څخه کار واخلي.

٣٣) د سرو زرو تار او د آبي، بانجاني او سرو وړیو او د ښه کتان څخه مقدس پېښند جوړ کړه، په دې کې دې ګلدوزي وشي. ٣٤) مقدس پېښند دې د اوږې دوه تسمې ولري چې د هغه په دواړو خواو باندې ونښلول شي چې پېښند ورسره وتړل شي. ٣٥) ښه او بدل شوی کمربند چې د همدغه شان موادو څخه جوړ شي، هغه دې د مقدس پېښند سره ونښلول شي چې د یوې ټوټې په شان ښکاره شي. ٣٦) دوه سلیماني تیرې واخله او د یعقوب د زامنو د نومونو نقش ورباندې وباسه، ٣٧) یعنې د هغوی د عمر په ترتیب، شپږ نومونه په یوه تیره باندې او پاتې شپږ په بله تیره باندې. ٣٨) د یعقوب د زامنو د نومونو نقش په دوو تېرو باندې داسې وباسه لکه څنګه چې د غمي جوړوونکي د یو مهر نقش وباسي. بیا تیرې په هغو ځایونو کې ولګوه چې د سرو زرو د قابونو په شان جوړ شوي

دي. (۱۲) هغه تيرې د مقدس پېشېند د اورې په تسمو باندې ولگوه چې د اسراييلو د دولسو قبيلو استازيتوب وكړي. په دې ډول به هارون د هغوی نومونه په خپلو اوږو باندې انتقالوي، ترڅو زه خښتن تل خپل قوم په ياد وساتم. (۱۳) د سرو زرو د قابونو په شان دوه ځايونه جوړ كړه (۱۴) او دوه د سوچه سرو زرو تاو شوي ځنځيرونه د يوې رسی په شان جوړ كړه او په هغو ځايونو كې يې ولگوه.

سينه پوښ

(هجرت ۳۹: ۸ - ۲۱)

(۱۵) د مشر كاھن دپاره سینه پوښ جوړ كړه چې د خدای پاک د رضا د معلومولو دپاره ورڅخه كار واخلي. هغه دې د هماغو موادو څخه جوړ شي چې مقدس پېشېند ورڅخه جوړ شوی دی او هماغسې گلدوزي دې په كې وشي. (۱۶) هغه دې څلور كنجه وي، دوه ويشت ساتي دې اوږد وي او دوه ويشت ساتي دې پلن وي او دوه قاته دې وي. (۱۷) بيا په هغه باندې څلور قطاره قيمتي تيرې ولگوه. په اول قطار كې يو ياقوت، يو ژير ياقوت او يو لعل ولگوه. (۱۸) په دوهم قطار كې يو زمروت، يو شين ياقوت او يو الماس ولگوه. (۱۹) په دريم قطار كې يوه فيروزه، يو عقيق او يو ارغواني ياقوت ولگوه (۲۰) او په څلورم قطار كې يو شينكى ياقوت، يوه سليماني تيره او يو يشم ولگوه. هغه دې په داسې ځايونو كې ولگول شي چې د سرو زرو د قابونو په شان جوړ شوي دي. (۲۱) دولس تيرې دې وي، د يعقوب د زامنو د هر نوم دپاره يوه يوه تيره. په هرې يوې كې د يو مهر په شان نقش وايستل شي او د دولسو قبيلو څخه دې د يوې قبيلې نوم په كې وي. (۲۲) د سینه پوښ دپاره د سوچه سرو زرو څخه داسې ځنځيرونه جوړ كړه چې د يوې رسی په شان تاو شوي وي. (۲۳) دوه د سرو زرو كړۍ گانې جوړې كړه او د سینه پوښ په پورتنیو كنجونو يې ونښلوه (۲۴) او په دغو دوو كړيو باندې دوه د سرو زرو ځنځيرونه وټړه. (۲۵) د ځنځيرونو دوه نور سروونه د هغو ځايونو پورې وټړه چې د سرو زرو څخه جوړ شويو قابونو په شان دي او په دې ډول يې د مقدس پېشېند د اورې د تسمو په مخکينۍ برخې باندې ونښلوه. (۲۶) بيا د سرو زرو دوه كړۍ گانې جوړې كړه او د سینه پوښ په لاندينيو كنجونو پورې يې ونښلوه. هغه دې په دننۍ څنډې باندې د مقدس پېشېند په څنگ كې وي. (۲۷) دوه نورې كړۍ گانې جوړې كړه او د اورې د تسمو په لانديني برخه كې يې ونښلوه چې د مقدس پېشېند په مخکينۍ برخې باندې بخۍ ته نژدې او د مقدس پېشېند

د کمر بند د پاسه دي. (۲۸) د سينه پوښ کړی گانې دې د مقدس پېښند د کړی گانو سره چې کمر بند سره وصل دي په آبي مزي باندې وترل شي، ترڅو سينه پوښ د مقدس پېښند څخه لېرې نه شي.

(۲۹) هر کله چې هارون مقدس ځای ته ورننوزي، هغه به هغه سينه پوښ اغوندي چې د اسراييلو د قبيلو نومونه ورباندې ليکل شوي دي. هغه به دا نومونه د خپل زړه د پاسه وړي، ترڅو زه څښتن تل خپل قوم رايادوم. (۳۰) اوريم او تميم په سينه پوښ کې د هغه د زړه د پاسه کېږده. نو کله چې هارون زما پاک حضور ته راځي، هغه به يې وړي. په داسې وختونو کې بايد هغه همېشه دا سينه پوښ واغوندي، ترڅو د اسراييلو د قوم د پاره زما رضا معلومه کړي.

د کاهنانو نور لباس

(هجرت ۳۹: ۲۲ - ۳۱)

(۳۱) هغه چپنه چې د مقدس پېښند لاندې اغوستل کېږي هغه ټوله دې د آبي ټوکر څخه جوړه شي. (۳۲) د هغې په منځ کې دې د سر د پاره يو سوری پرېښودل شي او د سوري گردچاپېره دې يوه غاړه وگنډل شي ترڅو چپنه ونه شلېږي. (۳۳) د چپنې د لمنې په څنډه باندې د آبي، بانجاني او سرو وړيو څخه داسې انار جوړ کړه چې په منځ کې يې د سرو زرو زنگونه وي. (۳۴) د سرو زرو زنگونه او انار دې د چپنې د لمنې گردچاپېره د يو بل ترمنځ راشي. (۳۵) هارون دې د کاهن په توگه د خدمت کولو په وخت کې دغه چپنه واغوندي. کله چې هغه زما حضور ته په مقدس ځای کې راننوزي يا کله چې هغه ځي، د زنگونو اواز به اورېدل کېږي او هغه به نه وژل کېږي.

(۳۶) د سوچه سرو زرو څخه يو گل جوړ کړه او په هغه باندې د دې لغتونو يعنې څښتن ته وقف شوی يو نقش وباسه لکه څنگه چې په يو مهر باندې ايستل کېږي. (۳۷) هغه گل په يو آبي مزي باندې د لونگي په مخکينۍ برخې پورې وټره. (۳۸) هارون دې هغه په خپل تندي باندې وټري ترڅو زه څښتن هغه ټولې مقدسې نذرانې چې اسراييليان يې ماته وقف کوي قبولې کړم، حتی که چېرې خلک د هغو په وړاندې کولو کې کومه سهوه هم وکړي.

(۳۹) د هارون د پاره د ښه کتان څخه کميس او يوه لونگي جوړ کړه. پټی هم جوړه کړه او هغه دې

گلدوزي شي.

٤٠ د هارون د زامنو دپاره کمیسونه، پتی گانې او خولی گانې جوړې کړه چې هغوی ته عزت او ښکلا ورکړي. ٤١ خپل ورور هارون او د هغه زامنو ته دغه لباس ورواغونده. هغوی د زیتون په تېلو باندې مسح کړه او مقرر یې کړه. هغوی وقف کړه ترڅو د کاهنانو په توگه زما خدمت وکړي. ٤٢ د هغوی دپاره د کتان داسې نیکرونه جوړ کړه چې د ملا خڅه نیولې تر ورنونو پورې ورسپړي چې بدنونه یې ښکاره نه شي. ٤٣ کله چې هارون او د هغه زامن مقدسې خېمې ته ورننوزي یا د قربانۍ ځای ته ورنژدې کیږي چې په مقدس ځای کې د کاهنانو په توگه خدمت وکړي، باید هغه تل واغوندي ترڅو هغوی خپل ځانونه گناهکار نه کړي او مړه نه شي. دا دې د هارون او د هغه د اولادې دپاره یو دایمي حکم وي.

د کاهنانو ټاکنه

(لاویان ٨: ١ - ٣٦)

٢٩ دا هغه مراسم دي چې د کاهنانو په توگه د هارون او د هغه د زامنو د ټاکنې دپاره دي سرته ورسپړي: یو داسې ځوان غویي او دوه پسونه واخله چې کوم عیب په کې نه وي. ٣٠ د غنمو د ډېرو ښو اوږو څخه فطیرې ډوډۍ پخې کړه. ځینې د زیتونو په تېلو کې پخې کړه، ځینې یې له تېلو او ځینې یې د کلچو په شکل چې تېل ورباندې موبنل شوي وي پخې کړه. ٣١ دا ټولې ډوډۍ په یوې ټوکرۍ کې واچوه او کله چې ته راځي او هغه غویي او دوه پسونه ماته قرباني کوي نو هغه درسره راوړه.

٣٢ بیا هارون او د هغه زامن د مقدسې خېمې د دروازې خولې ته راوله او غسل ورته ورکړه. ٣٣ دا کالي واخله او هارون ته یې ورواغونده: کمیس، هغه چپنه چې د مقدس پېښند لاندې اغوستل کیږي، مقدس پېښند او سینه پوښ. مقدس پېښند په کمر بند باندې وتړه. ٣٤ هغه ته لونگی په سر کړه او په هغې باندې د وقف کولو پاک نښان وتړه په کوم باندې چې نقش ایستل شوی دی. ٣٥ بیا د مسح کولو تېل واخله او د هغه په سر باندې یې توی کړه او مسح یې کړه.

۸ د هغه زامن راوله او کمیسونه ورته واغونده ۹ او خولی گانې ورته په سر کړه. بیا د هارون او د هغه د زامنو په ملاگانو باندې پتی گانې وټره. په دې ډول به هارون او د هغه زامن وټاکي. هغوی او د هغوی اولاده به د تل دپاره د کاهنانو په توگه زما خدمت کوي.

۱۰ غویی د مقدسې خېمې مخې ته راوله او هارون او د هغه زامن به د هغه په سر باندې خپل لاسونه کېږدي. ۱۱ هغه د خېمې د دروازې په خوله کې زما په حضور کې حلال کړه. ۱۲ د غویی لږه وینه واخله او په خپله گوته یې په هغو برجونو باندې چې د قربانۍ د ځای په کنجونو کې دي وسولوه. بیا پاتې وینه د قربانۍ د ځای په بېخ کې توی کړه. ۱۳ بیا ټوله هغه وازگه چې په کولمو باندې پرته وي، د اینې ډېره بڼه برخه او د هغه دوه پښتورگي چې وازگه ورباندې پرته وي واخله او هغه ماته د یوې نذرانې په توگه په قربانگاه باندې وسوزوه. ۱۴ مگر د غویی غوښه، پوستکی او خوشایي د کمپ څخه دباندې وسوزوه. دا د گناه یوه نذرانه ده چې د کاهنانو د گناهونو د پاکولو دپاره ده.

۱۵ د هغو پسونو څخه یو پسه واخله او هارون او د هغه زامن به خپل لاسونه د هغه په سر باندې کېږدي. ۱۶ هغه حلال کړه او وینه یې واخله او د قربانۍ د ځای په څلورو خواو باندې یې وشینده. ۱۷ پسه ټوټې ټوټې کړه او د نس د ننۍ برخې او پښې یې ومینځه او د سر او د نورو ټوټو سره یې کېږده. ۱۸ بیا ټول پسه په قربانگاه باندې وسوزوه. دا زما یعنې څښتن دپاره یوه سوزېدونکې نذرانه ده چې بوی یې په ما باندې بڼه لگيږي.

۱۹ هغه بل پسه واخله او هارون او د هغه زامن به خپل لاسونه د هغه په سر باندې کېږدي. ۲۰ هغه حلال کړه. لږه وینه یې واخله او د هارون او د هغه د زامنو د بڼې غوږونو په نرمیو، د بڼې لاسونو په غټو گوتو او د بڼې پښو په غټو گوتو باندې یې وسولوه. بیا پاتې وینه د قربانۍ د ځای په څلورو خواو باندې وشینده. ۲۱ د هغې وینې څخه لږه وینه چې د قربانۍ په ځای باندې پرته ده واخله او لږ د مسح کولو تېل واخله او په هارون او د هغه په زامنو او د هغوی په کالیو باندې یې وشینده. بیا به هغه، د هغه زامن او د هغوی لباس ماته وقف شي.

۲۲ د پسه وازگه، لم، هغه وازگه چې په کولمو باندې پرته وي، د اینې ډېره بڼه برخه، دوه پښتورگي

د وازگې سره چې ورباندې پرته وي او ښي ورون، دا ټول ورڅخه پرې کړه. (دا پسه د ټاکنې د مراسمو دپاره دی.) (۲۳) د هغې ټوکړې څخه د هر قسم ډوډۍ نه يوه يوه ډوډۍ راواخله (۲۴) او دا ټول د هارون او د هغه د زامنو په لاسونو کې کېږده. بيا هغوی دې هغه پورته ونيسي ترڅو دا وښايي چې هغه ماته وقف شوي دي. (۲۵) بيا يې د هغوی د لاسونو څخه راواخله او په قربانگاه باندې يې د سوزېدونکې نذرانې سره وسوزوه چې بوی يې په ما خښتن باندې ښه لگيږي.

(۲۶) کله چې ته د هارون د ټاکلو دپاره د پسه سينه واخلي، نو اول بايد هغه پورته ونيسي ترڅو دا وښايي چې دا غوښه ماته وقف شوې ده. دا به ستا برخه وي.

(۲۷) - (۲۸) په راتلونکي کې کله چې د اسراييليانو څخه څوک د کاهن د ټاکنې په مراسمو کې او يا د سلامتۍ د نذرانې د وړاندې کولو په وخت کې د پسه سينه او ورون وړاندې کوي، نو غوښه به يې زما وي، خو کاهنان کولی شي هغه وخوري. دا قانون به هيڅکله نه بدلېږي.

(۲۹) د هارون مقدس لباس به د هغه له مرگ څخه وروسته د هغه اولادې ته پاتې شي، ترڅو هغوی په کې مسح شي او وټاکل شي. (۳۰) د هارون زوی چې د هغه څخه وروسته کاهن کېږي او مقدسې خېمې ته ورننوزي چې په مقدس ځای کې خدمت وکړي، نو هغه دې اووه ورځې دا لباس واغوندي.

(۳۱) هغه پسه چې د ټاکنې د مراسمو دپاره دی واخله او غوښه يې په يو پاک ځای کې پخه کړه. (۳۲) د مقدسې خېمې د دروازې په خولې کې دې هارون او د هغه زامن د پسه غوښه او هغه ډوډۍ چې په ټوکړې کې پاتې ده وخوري. (۳۳) يوازې هغوی کولی شي چې د ټاکنې په مراسمو کې هغه غوښه او ډوډۍ چې د هغوی د کفارې د ادا کولو دپاره ورڅخه کار اخيستل کېږي وخوري. عادي خلک نه شي کولی هغه وخوري ځکه چې دا شيان مقدس دي. (۳۴) که چېرې څه غوښه يا ډوډۍ ونه خوړل شي او تر سهاره پورې پاتې شي، هغه وسوزوه. هغه بايد ونه خوړل شي ځکه چې هغه مقدس دي.

(۳۵) لکه څنگه چې ما درته حکم کړی دی د هارون او د هغه د زامنو د ټاکنې مراسم دې په اوو ورځو کې سرته ورسېږي. (۳۶) ته بايد هره ورځ يو غویي حلال کړې او ماته يې وړاندې کړې ترڅو

د هغوی یعنی د هارون او د هغه د زامنو گناه وبخښم او د قربانی خای پاک شي. برسېره پردې باید د زیتون تېل واخلي او د قربانی خای ورباندې مسح کړې چې مقدس شي. (۳۷) اووه ورځې دا کار وکړه. بیا به د قربانی خای دومره مقدس شي چې هرڅوک یا هر شی چې د هغه سره ولگيږي، هغه به هم مقدس شي.

ورځنۍ نذرانې

(شمېر ۲۸: ۱ - ۸)

(۳۸) ته باید هره ورځ په قربانگاه باندې دوه یو کلن وري قرباني کړې. (۳۹) یو په سهار کې قرباني کړه او بل په ماښام کې. (۴۰) د اولني وري سره یو کیلوگرام بڼه اوږه وړاندې کړه چې یو لیتر سوچه د زیتونو تېل ورسره گډ وي او د خښلو د نذرانې په توگه یو لیتر د انگورو شربت وړاندې کړه. (۴۱) دوهم وری په ماښام کې قرباني کړه او د هغه سره هماغه اندازه اوږه، د زیتون تېل او د انگورو شربت وړاندې کړه لکه څنگه چې په سهار کې دې وکړل. دا زما دپاره یوه سوزېدونکې نذرانه ده او د هغې بوی په ما باندې بڼه لگيږي. (۴۲) دا سوزېدونکې نذرانه دې د تل دپاره هره ورځ د مقدسې خېمې د دروازې په خولې کې زما حضور ته وړاندې شي. زه به هلته د اسراییلو د خلکو سره لیدنه او کتنه وکړم او تا سره به خبرې وکړم. (۴۳) د اسراییلانو سره به هم هلته لیدنه او کتنه وکړم او هغه خای به زما د جلال په وسیله پاک شي. (۴۴) نو زه به خېمه او د قربانی خای پاک کړم او هارون او د هغه زامن به د دې دپاره پاک کړم چې د کاهنانو په توگه زما خدمت وکړي. (۴۵) بیا به زه د اسراییلو د خلکو په منځ کې اوسېرم او د هغوی خدای به یم. (۴۶) هغوی به په دې پوه شي چې زه د هغوی څښتن خدای یم چا چې هغوی له مصر څخه راوویستل ترڅو د هغوی په منځ کې واوسېرم. زه د هغوی څښتن خدای یم.

د خوشبویی د سوزولو قربانگاه

(هجرت ۳۷: ۲۵ - ۲۸)

۳۰ (۱) د خوشبویی د سوزولو دپاره د غز د لرگي څخه یوه قربانگاه جوړه کړه. (۲) هغه باید

خلور کنجه وي. پنځه څلوېښت سانتي بايد اوږده وي او پنځه څلوېښت سانتي پلنه او نوي سانتي بايد لوړه وي. د هغې برجونه چې په څلورو کنجونو کې دي، هغه دې د قربانگاه سره د يوې ټوټې لرگي څخه جوړ شي. (۳) د هغې پاسنۍ برخې، څلور واړه خواو او برجونو ته د سرو زرو پوښ ورکړه او گردچاپېره څنډې يې د سرو زرو څخه جوړې کړه. (۴) د څنډو لاندې د قربانگاه دپاره دوه د سرو زرو کړۍ گانې جوړې کړه، يعنې په دواړو خواو باندې يې يوه يوه جوړه کړه چې هغه ميلې ونيسي چې د هغې په وړلو کې ورڅخه کار اخيستل کېږي. (۵) ميلې د غز د لرگي څخه جوړې کړه او د سرو زرو پوښ ورته ورکړه. (۶) قربانگاه د هغې پردې مخې ته کېږده چې د لوظ د صندوق په مخ کې ده يعنې د هغه سرپوښ مخې ته چې د لوظ په صندوق باندې پروت دی. په هغه ځای کې به زه ستا سره ليدنه کتنه کوم. (۷) هر سهار کله چې هارون د څراغونو د تيارولو دپاره راځي، په هغې باندې دې خوشبويي وسوزوي. (۸) کله چې هغه په ماښام کې څراغونه لگوي، بايد همداسې وکړي. دغه د خوشبويۍ نذرانه دې پرته له کوم څنډه تل ترتله جاري وي. (۹) په دې قربانگاه باندې هيڅ حرامه خوشبويي يا کومه سوزېدونکې نذرانه يا د غلې دانې نذرانه مه وړاندې کوئ او په هغې باندې د څښلو نذرانه مه تويوئ. (۱۰) په کال کې دې يو ځل هارون د قربانگاه د پاکولو دپاره په څلورو برجونو باندې د هغه حيوان د وينې د سولولو مراسم سرته ورسوي کوم چې د گناه دپاره قرباني کېږي. دا کار دې تل ترتله هر کال ترسره شي. دغه قربانگاه دې په بشپړه توگه مقدسه شي او ما يعنې څښتن ته دې وقف شي. <

د کفارې پيسې

(۱۱) بيا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: (۱۲) >کله چې ته د اسراييليانو سرشمېرنه کوې، هر يو بايد څښتن ته د شمېرل کېدو په وخت کې د خپل ژوند په خاطر بيه ادا کړي. بيا چې کله هغوی شمېرې، هيڅ بلا به په هغوی باندې نازل نه شي. (۱۳) هر يو تن چې په سرشمېرنه کې شاملېږي، هغه دې د هغه مثقال په مطابق چې په مقدس ځای کې استعمالېږي او شپږ گرامه وزن ولري يو مثقال ورکړي. دغه يو مثقال ماته يوه نذرانه ده. (۱۴) هر يو تن چې په سرشمېرنه کې شمېرل کېږي، يعنې هر يو سړی چې عمر يې شل کاله يا د شلو کالو څخه زيات وي، هغه دې دا نذرانه څښتن ته ورکړي. (۱۵) کله چې تاسو څښتن ته نذرانه وړاندې کوئ چې د خپل ژوند دپاره کفاره ادا کړئ، نو

څوک چې شتمن وي هغه دې د يو مثقال څخه زيات نه ورکوي او څوک چې غريب وي هغه دې د يو مثقال څخه کم نه ورکوي. (۱۶) د اسراييلو د خلکو څخه د دغې کفارې پيسې راټولې کړه او د مقدسې خېمې په ساتنه او څارنه کې يې مصرف کړه. دا پيسې به د هغوی د ژوند په خاطر کفاره وي او زه به هغوی رايادوم چې ويې ساتم. <

برنجي تشت

(۱۷) بيا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: (۱۸) <د مينځلو دپاره د برنجو يو تشت جوړ کړه چې د برنجو پاڼه ولري. د مقدسې خېمې او د قربانۍ د ځای ترمنځ يې کېږده او اوبه په کې واچوه. (۱۹) هارون او د هغه زامن دې د هغه څخه اوبه واخلي او خپل لاسونه او پښې دې ومينځي. (۲۰) هرکله چې هغوی مقدسې خېمې ته ورننوزي، هغوی به خپل لاسونه او پښې مينځي ترڅو مړه نه شي. همدارنگه کله چې هغوی د قربانۍ ځای ته ورنژدې کېږي چې ماته په اور باندې يوه نذرانه وړاندې کړي (۲۱) نو هغوی بايد خپل لاسونه او پښې ومينځي ترڅو مړه نه شي. دا يو امر دی چې هارون او د هغه اولاده بايد د تل دپاره د هغه څخه پيروي وکړي.>

د مسح کولو تېل

(۲۲) بيا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: (۲۳) <دا لاندینی بڼې مسالې واخله: شپږ کيلوگرامه کنډ چې د مايع په شکل وي، درې کيلوگرامه خوشبويه دال چيني، درې کيلوگرامه خوشبويه بانس، (۲۴) شپږ کيلوگرامه د سناد د پاڼو شيره، (ټول دې د هغه وزن په مطابق وي چې په مقدس ځای کې ورڅخه کار اخيستل کېږي) او څلور ليتره د زيتونو تېل. (۲۵) له هغو څخه د مسح کولو مقدس تېل جوړ کړه. دا دې د عطرو په شان گډوله وي. (۲۶) بيا د دغو شيانو په مسح کولو کې ورڅخه کار واخله: مقدسه خېمه او د لوظ صندوق، (۲۷) ميز او د هغه ټول سامان، خراغدان او د هغه سامان، د خوشبويۍ د سوزولو قربانگاه، (۲۸) د سوزېدونکې نذرانې د قربانۍ ځای او د هغه ټول لوبڼي او تشت سره د پايې. (۲۹) په دې ډول دغه شيان وقف کړه او هغه به دومره مقدس شي چې هرڅوک يا هر شی د هغو سره ولگيږي، نو هغه به هم مقدس شي.>

٣٠ هارون او د هغه زامن مسح کړه او وټاکه، ترڅو هغوی د کاهنانو په توګه زما خدمت وکړي.
 ٣١ اسراییلیانو ته داسې ووايه: دا د مسح کولو مقدس تېل به تل تر تله زما د خدمت دپاره
 استعمالیږي. ٣٢ هغه د عادي خلکو په بدنونو باندې مه تویوئ او د دې ډول ترکیب څخه هیڅ تېل
 مه جوړوئ. هغه پاک دي او تاسو یې باید پاک وګڼئ. ٣٣ هر څوک چې دا ډول عطر جوړ کړي او
 هر څوک چې هغه پرته له کاهنه په بل چا باندې وسولوي باید زما د قوم څخه وشړل شي.

خوشبویي

٣٤ بیا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: <دغه خوشبویه مسالې واخله لکه کنډ، خوشبویه
 صدف او سوچه کنډر. دا ټول دې په یوه اندازه وي. ٣٥ د خوشبویي د جوړولو دپاره د هغو څخه
 کار واخله او د عطر په شان یوه ګډوله جوړه کړه. په هغو کې مالګه ورزیاته کړه چې هغه سوچه او
 پاکه وساتي. ٣٦ له هغې څخه لږ میده میده کړه او په مقدسه څېمه کې یې د لوظ د صندوق مخې
 ته په هغه ځای کې کېږده چې زه درسره لیدنه او کتنه کوم. هغه به تاسو ته ډېره مقدسه وي. ٣٧ د
 خپلو ځانونو دپاره له دې ترکیب څخه هیڅ خوشبویي مه جوړوئ. هغه زما څښتن په خاطر مقدسه
 وګڼئ. ٣٨ هر څوک چې داسې یو شی جوړ کړي چې د خوشبویي څخه یې خوند واخلي باید زما
 له قوم څخه وشړل شي.>

بصلئیل او اهو لیاب

(هجرت ٣٥: ٣٠ - ٣٦: ١)

٣١ بیا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: ٣٢ <ګوره، ما بصلئیل د اوري زوی او د حور
 لمسی د یهودا له قبیلې څخه انتخاب کړی دی ٣٣ او هغه مې د خپل روح څخه ډک کړی دی او په
 هر ډول هنري کار کې مې ورته مهارت، توان او پوهه ورکړې ده. ٣٤ هغه کولی شي چې د سرو
 زرو، سپینو زرو او برنجو څخه ښکلي شیان جوړ کړي، ٣٥ قیمتي تیرې پرې کړي او تیارې یې
 کړي، د لرګیو کار او هر ډول هنري کار وکړي. ٣٦ ما اهو لیاب د اخیسامک زوی چې د دان له
 قبیلې څخه دی، د دې دپاره ټاکلی دی چې د هغه مرستیال وي. برسېره پردې ما ټولو کسبګرو ته

چې د هغوی سره کار کوي خاص مهارت ورکړی دی ترڅو وکولی شي هغه ټول شيان جوړ کړي چې په تا باندې مې امر کړی دی: (۷) لکه مقدسه خېمه، د لوظ صندوق د سربونښ سره چې ورباندې پروت وي او د خېمې نور ټول سامان، (۸) مېز او د هغه سامان، د سوچه سرو زرو خراغدان او د هغه ټول سامان، د خوشبویی د سوزولو دپاره قربانگاه، (۹) د سوزېدونکې نذرانې د قربانۍ ځای او د هغه ټول لوبښي، تشت او د هغه پایه، (۱۰) د هارون کاهن او د هغه د زامنو دپاره ښکلی لباس چې کله هغوی د کاهنانو په توگه خدمت کوي (۱۱) او د مسح کولو تېل او د مقدس ځای دپاره خوشبویی. هغوی دې دا شيان هماغسې جوړ کړي لکه څنگه چې ما درته امر کړی دی. <

سبت یعنی د آرام کولو ورځ

(۱۲) بیا څښتن حضرت موسی^۱ ته وفرمایل: (۱۳) > د اسراییلو خلکو ته داسې ووايه: تاسو باید سبت یعنی د آرام کولو ورځ ولمانځئ. دا به تل تر تله زما او ستاسو ترمنځ یوه نښه وي ترڅو تاسو یوه شی چې زه څښتن یم او تاسو مې د خپل قوم په توگه انتخاب کړي یئ. (۱۴) د سبت ورځ ولمانځئ ځکه چې دا ستاسو دپاره مقدسه ده. هرڅوک چې د هغې بې حرمتي کوي باید ووژل شي او هرڅوک چې په دې ورځ کار وکړي باید زما له قوم څخه وشړل شي. (۱۵) تاسو د کار کولو دپاره شپږ ورځې لرئ، مگر اوومه ورځ سبت یعنی د آرام کولو ورځ ده چې ما څښتن ته وقف کړای شوې ده. هرڅوک چې په دې ورځ کار وکړي هغه دې ووژل شي. (۱۶) اسراییلیان دې د سبت د ورځې څخه پیروي وکړي. هغه دې د یو لوظ په توگه د تل دپاره ولمانځي. (۱۷) دا به همېشه زما او د اسراییلیانو ترمنځ یوه نښه وي، ځکه چې ما څښتن اسمان او ځمکه په شپږو ورځو کې جوړ کړل او په اوومه ورځ مې کار بس کړ او آرام مې وکړ. <

(۱۸) کله چې د سینا په غره باندې څښتن د حضرت موسی^۱ سره خبرې خلاصې کړې، نو د تیرو هغه دوه لوحې چې په خپله یې ورباندې حکمونه لیکلي وو حضرت موسی^۱ ته ورکړې.

۳۲ ﴿۱﴾ کله چې خلکو ولیدل چې حضرت موسیٰ^۱ په غره کې ډېر وخت تېر کړ، نو هغوی د حضرت هارون په شاوخوا راټول شول او هغه ته یې وویل: <مونږ نه پوهېږو چې په دې موسیٰ^۱ باندې چې مونږ یې له مصر څخه راوویستلو څه وشول. نو مونږ ته یو خدای جوړ کړه چې لارښودنه راته وکړي.>

﴿۲﴾ حضرت هارون هغوی ته په ځواب کې وفرمایل: <د خپلو ښځو، زامنو او لورگانو څخه د سرو زرو غوږوالی راوباسئ او ماته یې راوړئ.> ﴿۳﴾ نو ټولو خلکو خپلې د سرو زرو غوږوالی راوویستلې او حضرت هارون ته یې راوړې. ﴿۴﴾ هغه له هغوی څخه غوږوالی واخیستلې او په یو قالب کې یې ورڅخه د خوسي په شکل د سرو زرو یو بت جوړ کړ. بیا خلکو وویل: <ای اسرائیلو، دا زمونږ خدای دی چې مونږ یې د مصر څخه راوویستلو!>

﴿۵﴾ بیا حضرت هارون د هغه طلايي خوسي په مخ کې د قربانۍ یو ځای جوړ کړ او اعلان یې وکړ: <سبا به څښتن ته د احترام کولو په خاطر اختر وي.> ﴿۶﴾ نو بله ورځ خلک وختي پاڅېدل او سوزېدونکې نذرانې یې قربانې کړې او د سلامتی نذرانې یې وړاندې کړې. بیا هغوی دومره وخورل او وڅښل چې مستي او عیاشي یې شروع کړه.

﴿۷﴾ بیا څښتن حضرت موسیٰ^۱ ته وفرمایل: <همدا اوس لاندې ښکته شه، ځکه چې ستا خلک چې تا له مصر څخه راوویستل، فاسد شوي دي.> ﴿۸﴾ هغوی له هغې لارې څخه چې ما ورته ښودلې ده گرځېدلي دي او د ځان دپاره یې د خوسي په شکل یو بت جوړ کړی دی او سجده ورته کوي. هغه ته یې قربانۍ وړاندې کړې دي او داسې وایي چې ای اسرائیلو، دا زمونږ هغه خدای دی چې مونږ یې له مصر څخه راوویستلو.> ﴿۹﴾ څښتن حضرت موسیٰ^۱ ته وفرمایل: <زه پوهېږم چې دا سرزوري او سرکشه خلک دي.> ﴿۱۰﴾ اوس ته ما مه منع کوه. زه هغوی ته په قهر یم او غواړم چې هغوی له منځه یوسم. بیا به ستا او ستا د اولادې څخه یو لوی قوم جوړ کړم.>

۱۱) مگر حضرت موسیٰ خپل څښتن خدای ته زاری وکړې او ویې فرمایل: <څښتنه، ته ولې په خپل قوم باندې چې په خپل لوی قدرت سره دې له مصر څخه راوویست، دومره په قهر کېږي؟> ۱۲)

مصریان ولې ووايي چې تا خپل قوم د دې دپاره له مصر څخه راوویست چې په غرونو کې یې ووژني او د ځمکې له مخ څخه یې ورک کړي؟ د خپل قهر څخه تېر شه، خپله اراده بدله کړه او په خپل قوم باندې دا آفت مه نازلوه. ۱۳) خپل خدمتگاران ابراهیم، اسحاق او یعقوب در په یاد کړه چې تا ورته په خپل ذات باندې دا قسم خوړلی ؤ: زه به ستاسو اولاده د اسمان د ستورو په شان زیاته کړم او ستاسو اولادې ته به هغه ټوله ځمکه ورکړم د کومې لوظ چې ما د هغوی سره کړی دی او هغه ځمکه به تر ابدې پورې د هغوی ملکیت وي.> ۱۴) نو څښتن خپله اراده بدله کړه او په خپل قوم باندې یې هغه آفت نازل نه کړ چې هغوی ته یې اخطار ورکړی ؤ.

۱۵) حضرت موسیٰ بېرته له غره څخه رانښکته شو او د تیرو هغه دوه لوحې چې په دواړو خواو باندې یې د خدای پاک حکمونه لیکل شوي وو په لاس کې وې. ۱۶) خدای پاک په خپله هغه لوحې جوړې کړې وې او په هغو باندې یې حکمونه لیکلي وو.

۱۷) کله چې یوشع د خلکو د چیغو اواز واورېده، هغه حضرت موسیٰ ته وویل: <د کمپ څخه د جگړې اواز راځي.>

۱۸) حضرت موسیٰ په ځواب کې وفرمایل: <دا د بري يا د ماتې اواز نه دی، بلکه دا د سندري اواز دی.>

۱۹) کله چې حضرت موسیٰ کمپ ته نژدې شو او هغه خوسې او د خلکو نڅا یې ولیدله، نو ډېر په قهر شو او لوحې یې وغورزولې او هغه یې د غره په لمن کې ټوټې ټوټې کړې. ۲۰) حضرت موسیٰ هغه خوسې چې هغوی جوړ کړي ؤ راواخیست او په اور کې یې وسوزاوه. بیا یې هغه د پوډرو په شان میده میده کړ او د اوبو سره یې گډ کړل او په اسراییلیانو باندې یې وڅښل. ۲۱) حضرت موسیٰ هارون ته وفرمایل: <دغو خلکو تا سره څه کړي دي چې په دومره لویه گناه باندې دې اخته کړل؟>

٢٢ حضرت هارون په ځواب کې وفرمايل: <زما باداره، مه په قهر پرېره، ته دا خلک پېژنې چې د بدو کارونو سره څومره شوق لري. (٢٣) هغوی ماته وويل: مونږ نه پوهېږو چې په دې موسى باندې چې مونږ يې له مصر څخه راوويستلو څه وشول، نو مونږ ته يو خداى جوړ کړه چې لارښودنه راته وکړي. (٢٤) نو ما هغوی ته وويل: هرڅوک چې د سرو زرو گانې لري هغه دې راوباسي. بيا هغوی ماته سره زر راکړل او ما هغه په اور کې واچول او دا خوشی ورڅخه راووت!>

٢٥ حضرت موسى وليدل چې حضرت هارون دا خلک په خپل سر پرېښي وو، نو هغوی د خپلو دښمنانو د خدا شول. (٢٦) نو حضرت موسى د کمپ د دروازې په خولې کې ودرېد او داسې غږ يې وکړ: <هرڅوک چې د څښتن په خوا وي ماته دې راشي!> نو ټول لايوان د هغه په شاوخوا راټول شول. (٢٧) بيا حضرت موسى هغوی ته وفرمايل: <د اسراييلو څښتن خداى امر کوي چې هرڅوک دې خپله توره له ځانه سره واخلي او په کمپ کې دې له دې دروازې څخه تر بلې دروازې پورې لاړ شي او خپل ورونه، ملگري او گاونډيان دې ووژني.> (٢٨) لايوانو د حضرت موسى امر په ځاى کړ او په هغه ورځ يې نژدې درې زره خلک ووژل. (٢٩) بيا حضرت موسى لايوانو ته وفرمايل: <تاسو نن څښتن ته وقف شوي يئ، ځکه چې خپل ورونه او زامن مو ووژل، نو څښتن تاسو ته خپل برکت درکړى دى.>

٣٠ بله ورځ حضرت موسى خلکو ته وفرمايل: <تاسو لويه گناه کړې ده. مگر اوس به زه بيا څښتن ته غږه ته وروځېږم، کېدای شي چې زه وکولى شم د خداى پاک څخه ستاسو د گناهونو دپاره بخښنه وغواړم.> (٣١) نو حضرت موسى بېرته څښتن ته ورغى او ويې فرمايل: <دغه قوم لويه گناه کړې ده او د ځانونو دپاره يې د سرو زرو خداى جوړ کړى دى. (٣٢) مگر اوس د هغوی گناه وبخښه. که چېرې دا کار نه کوي، بيا زما نوم د هغه کتاب څخه چې د خپل قوم د خلکو نومونه دې په کې ليکلي دي لېرې کړه.>

٣٣ څښتن حضرت موسى ته په ځواب کې وفرمايل: <هرچا چې زما په مقابل کې گناه کړې وي، زه به د هغه نوم د خپل کتاب څخه لېرې کړم. (٣٤) اوس لاړ شه، دغه قوم هغه ځاى ته بوځه چې ما درته وويل او زما فرېښته به ستا لارښودنه کوي. نو کله چې د هغوی د سزا وخت راشي، زه به هغوی ته د خپلې گناه سزا ورکړم.>

٣٥) بيا خبنتن په قوم باندې بلا نازله كړه، ځكه چې هغوى په حضرت هارون باندې د سرو زرو خوسى جوړ كړى ؤ.

خبنتن اسراييليانو ته حكم كوي چې د سينا د غره څخه لاړ شي

٣٣) بيا خبنتن حضرت موسى^١ ته وفرمايل: >ته او دا قوم چې د مصر څخه دې راوويست له دې ځاى څخه لاړ شئ او هغې ځمكې ته ورشئ چې ما وعده كړې وه چې هغه به ابراهيم، اسحاق، يعقوب او د هغوى اولادې ته وركرم. (٢) زه به ستاسو څخه مخكې يوه فرښته ولېرم او كنعانيان، اموريان، حيتيان، فرزبان، حويان او ييوسيان به له هغه ځاى څخه راوباسم. (٣) تاسو ډېرې بڼې او حاصلخېزې ځمكې ته ځئ! مگر زه به ستاسو سره لاړ نه شم، ځكه چې تاسو سرزورى قوم يئ او كېداى شي چې په لار كې مو له منځه يوسم.<

(٤) - (٥) مخكې هم خبنتن داسې سختې خبرې كړې وې او حضرت موسى^١ ته يې داسې فرمايلي وو: په رښتيا سره دا قوم سرزورى دى. كه زه د هغوى سره لاړ شم نو هغوى به سمدستي ووژنم. خو هغوى ته ووايه چې خپلې گانې وباسي، بيا به زه پرېكړه وكړم چې د هغوى سره څه وكړم. نو خلكو په ژړا شروع وكړه. (٦) كله چې هغوى د سينا د غره څخه لاړل، نور يې د گانو اچول بس كړل.

د خبنتن د حضورى خېمه

(٧) حضرت موسى^١ به د كمپ څخه دباندې په يوې لېرې فاصله كې يوه خېمه ودروله او هغه به يې د خبنتن د حضورى د خېمې په نوم يادوله. هرچا چې به غوښتل د كوم شي په باره كې د خبنتن رضا معلومه كړي، نو هغې خېمې ته به ورتلل. (٨) كله به چې حضرت موسى^١ هغې خېمې ته ورتله، ټول قوم به د خپلو خېمو په دروازو كې ودرېده او حضرت موسى^١ ته به يې تر هغه وخته پورې كتل ترڅو به هغه خېمې ته ورننوت. (٩) د حضرت موسى^١ د ننوتلو څخه وروسته به ورپېڅ رانښكته كېدله او د خېمې د دروازې په خولې كې به ودرېدله او خبنتن به د حضرت موسى^١ سره د هغې ورپېڅې له منځ څخه خبرې كولې. (١٠) څنگه به چې قوم د خېمې په دروازه كې ورپېڅ ليدله

چې ولاړه به وه، نو ټول به په سجده پرېوتل. (۱۱) څښتن به حضرت موسیٰ سره مخامخ خبرې کولې لکه څنگه چې یو سړی د خپل ملگري سره خبرې کوي. بیا به حضرت موسیٰ کمپ ته راستنېده، مگر د هغه ځوان مرستیال د نون زوی یوشع به په خېمه کې پاتې کېده.

حضرت موسیٰ د څښتن جلال ویني

(۱۲) حضرت موسیٰ څښتن ته وفرمایل: <ته ماته وایې چې دغه قوم بوځه، خو دا دې راته ونه ویل چې څوک راسره لېرې. تا ماته ویلي دي چې زه تا ښه پېژنم او ستا څخه خوشاله یم. (۱۳) که چېرې ته زما څخه خوشاله یې، نو ماته دې خپل پلانونه ووايه، ترڅو تا وپېژنم او همېشه دې خوشاله کړم. دا مه هېروه چې دا قوم ستا خپل قوم دی.>

(۱۴) څښتن په ځواب کې وفرمایل: <زه به په خپله ستا سره لاړ شم او بری به درکړم.>

(۱۵) حضرت موسیٰ هغه ته وفرمایل: <که چېرې ته زمونږ سره نه ځې، نو مونږ مه مجبوروه چې له دې ځای څخه لاړ شو. (۱۶) خو که چېرې ته زمونږ سره لاړ شې، نو هرڅوک به په دې پوه شي چې ته د خپل قوم او زما څخه خوشاله یې. په دې ډول به د دنیا د نورو ټولو قومونو څخه زمونږ فرق وشي.>

(۱۷) څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمایل: <کومه غوښتنه چې تا کړې ده زه به هماغسې وکړم، ځکه چې زه تا ډېر ښه پېژنم او ستا څخه خوشاله یم.>

(۱۸) بیا حضرت موسیٰ وفرمایل: <اوس دې خپل جلال ماته وښايه.>

(۱۹) څښتن په ځواب کې وفرمایل: <زه به ستا په مخکې تېر شم او ته به زما شان او شوکت وگورې او خپل پاک نوم به درته ووايم. زه څښتن یم او په چا باندې چې وغواړم رحم وکړم نو په هغوی باندې رحم کوم او په چا باندې چې وغواړم مهربانه شم نو په هغوی باندې مهرباني کوم.>

(۲۰) هغه زیاته کړه: <خو تا نه پرېږدم چې زما مخ وویښې، ځکه هیڅوک نه شي کولی چې زما مخ وویښي او ژوندی پاتې شي.> (۲۱) بیا څښتن وفرمایل: <دلته زما په خوا کې یو ځای شته، ته کولی

شي چې په يو گټ باندې ودرېږي. (۲۲) كله چې زما جلال تېرېږي، زه به تا د گټ په يو چاود كې واچوم او په خپل لاس به دې پټ كړم ترڅو زه تېر شم. (۲۳) بيا به زه خپل لاس لېرې كړم او ته به زما شا ووينې، مگر مخ به مې ونه وينې. <

د تېرو نوې لوحې

(تثنيه ۱۰: ۱ - ۵)

۳۴ (۱) څښتن حضرت موسى^۱ ته وفرمايل: <د اولنيو لوحو په شان د تېرو دوه لوحې تيارې كړه، زه به په هغو باندې هغه خبرې وليكم چې په اولنيو لوحو باندې ليكل شوې وې او تا ماتې كړې. (۲) سبا سهار تيار اوسه او د سينا غره ته راوځېږه او د غره په سر باندې ماته ځان حاضر كړه. (۳) ستا سره دې هيڅوك نه راځي او په غره باندې دې په هيڅ ځاى كې څوك ونه ليدل شي، حتى^۱ رمې او پادې دې هم د غره په لمنه كې نه څري. < (۴) نو حضرت موسى^۱ د څښتن د امر سره سم د اولنيو لوحو په شان دوه د تېرو لوحې تيارې كړې. هغه سهار وختي پاڅېده او لوحې يې د ځان سره واخيستلې او د سينا غره ته پورته شو.

(۵) بيا څښتن په ورېځ كې رابښكته شو او د هغه سره هلته ودرېد او خپل مقدس نوم يې څښتن اعلان كړ. (۶) بيا څښتن د حضرت موسى^۱ په مخ كې تېر شو او دا غږ يې وكړ: <زه څښتن يعنې څښتن خداى يم، زه خواخوږى او مهربانه خداى يم. په اسانى سره نه په قهرېږم او ډېره مينه او وفاداري كوم. (۷) د زرگونو خلكو سره دوامداره مينه كوم او زه بدې، سرغړونه او گناه بخښم. خو گناهكاران هيڅكله بې سزا نه پرېږدم او د پلرونو د گناه سزا به د هغوى اولادونو او لمسيو ته تر دريم او څلورم نسله پورې ورکړم. <

(۸) حضرت موسى^۱ سمدستي په ځمکه پرېوت او په سجده شو. (۹) هغه وفرمايل: <اى څښتنه، که چېرې ته په رښتيا سره زما څخه خوشاله يې، نو ستا څخه غوښتنه كوم چې زمونږ سره لاړ شه. که څه هم دا قوم سرزورى دى، خو ته زمونږ بدې او گناه وبخښه او مونږ د خپل قوم په توگه قبول كړه. <

څښتن د اسراييلو سره خپل لوظ نوی کوي

(هجرت ۲۳: ۱۴ - ۱۹ او تتنيه ۷: ۱ - ۵، ۱۶: ۱ - ۱۷)

۱۰) بيا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: **حزه اوس د اسراييلو د خلکو سره يو لوظ کوم. زه به د هغوی په مخ کې داسې عجيبه کارونه وکړم چې د دې ټولې دنيا په هيڅ يو قوم کې شوي نه وي. کوم خلک چې تاسو يې په منع کې اوسېږئ، هغوی به وويني چې زه څښتن ستاسو دپاره څومره هيبتناکه کارونه کوم. ۱۱) نن چې زه تاسو ته کوم حکمونه درکوم هغو ته غاړه کېږدئ. نو بيا به زه اموريان، کنعانيان، حيتيان، فرزبان، حويان او ييوسيان ستاسو له مخې څخه لېرې کړم. ۱۲) کوم وطن ته چې تاسو روان يئ، پام کوئ چې د هغه وطن له اوسېدونکو سره کوم تړون ونه کړئ. که نه، نو د هغوی په دام کې به راگېر شئ. ۱۳) د هغوی د قربانۍ ځايونه وران کړئ، هغه لويې تيرې چې د عبادت دپاره استعمالېږي ماتې کړئ او د اشيره بتان يې راوغورزئ.**

۱۴) د بل خدای عبادت مه کوئ، ځکه څښتن چې نوم يې غيرتي دی، هغه غيرتي خدای دی. ۱۵) پام کوئ چې د هغه وطن د اوسېدونکو سره کوم تړون ونه کړئ، ځکه کله چې هغوی د خپلو خدايانو عبادت کوي او قرباني ورته وړاندې کوي، نو تاسو ته به هم بلنه درکړي او تاسو به يې لارې کړي ترڅو د هغوی قربانۍ وخورئ. ۱۶) که چېرې تاسو د هغوی لورگانې خپلو زامنو ته په نکاح کړئ نو څرنگه چې هغوی د خپلو خدايانو عبادت کوي، نو ستاسو زامن به هم خپلې لارې ته راواړوي.

۱۷) خپلو ځانونو ته د فلز څخه بتان مه جوړوئ.

۱۸) د فطيرې ډوډۍ اختر ولمانځئ. لکه څنگه چې ما په تاسو باندې امر کړی دی، اووه ورځې فطيره ډوډۍ وخورئ. دا کار د اييب په مياشت کې په ټاکل شوي وخت وکړئ، ځکه چې په دې مياشت کې تاسو له مصر څخه راووتلئ.

۱۹) ستاسو په کورنيو کې هر اولني پيدا شوي نران او ستاسو د رمو او پادو اولني زېږېدل شوي نران بچي زما دي. ۲۰) اولني زېږېدل شوی خر د يو وري سره بدل کړئ، مگر که چېرې تاسو هغه

بدل نه کړ، نو د هغه خر اورمېر مات کړئ. خپل ټول اولني زامن بېرته په بيه واخلي.

هيشوک دې ماته تش لاس رانه شي.

٢١ شپږ ورځې کار وکړئ. مگر په اوومه ورځ آرام وکړئ، حتی د قلبې او لو په وخت کې هم بايد کار ونه کړئ.

٢٢ کله چې تاسو د غنمو د اولني حاصل لو کول شروع کوئ نو د لو کولو اختر ولمانځئ او د حاصل د راټولولو اختر په مني کې ولمانځئ.

٢٣ ستاسو ټول نارينه بايد په کال کې درې ځلې د اسراييلو څښتن خدای ته د عبادت دپاره راشي.

٢٤ کله چې تاسو په هر کال کې درې ځلې د خپل څښتن خدای حضور ته د عبادت دپاره راځئ نو هيشوک به په تاسو باندې حمله نه کوي او ستاسو جايداد به نه نيسي. زه به هغه قومونه چې ستاسو په مقابل کې ودريري لېرې کړم او ستاسو سيمه به پراخه کړم.

٢٥ کله چې تاسو ماته يو حيوان قرباني کوئ نو هغه د خميرې ډوډۍ سره مه وړاندې کوئ. کوم حيوان چې د فسحې په اختر کې حالليزي، د هغه د غوښې څخه تر سهاره پورې هيش شى مه ساتئ.

٢٦ هر کال د خپل څښتن خدای کور ته د خپل اولني حاصل ډېرې ښې غلې دانې راوړئ.

يو سپرلی د خپلې مور په شيدو کې مه پخوئ.

٢٧ څښتن حضرت موسى ته وفرمايل: <دا خبرې وليکه، ځکه چې دا د هغه لوظ شرطونه دي

چې ستا سره او د اسراييلو د قوم سره مې کړی دی.> ٢٨ حضرت موسى خلوښت شپې او خلوښت ورځې د څښتن سره په غره کې پاتې شو، په دې ټوله موده کې هغه نه څه وڅښل او نه يې څه وخوړل. هغه د لوظ خبرې يعنې لس حکمونه په لوحو باندې وليکل.

حضرت موسیٰ د سینا د غره څخه راکوزیږي

٢٩) کله چې حضرت موسیٰ د تیرو د دوو لوحو سره چې حکمونه ورباندې لیکل شوي وو د سینا له غره څخه رابښکته شو، نو د هغه مخ ځلېده، ځکه چې هغه د څښتن سره خبرې کړې وې خو هغه ورڅخه خبر نه و. ٣٠) کله چې حضرت هارون او د اسراییلو خلکو د حضرت موسیٰ مخ ولید چې ځلیږي نو هغوی له وېرې حضرت موسیٰ ته ورنژدې نه شول. ٣١) مگر حضرت موسیٰ هغوی راوغوښتل. نو حضرت هارون او د قوم ټول مشران حضرت موسیٰ ته ورغلل او حضرت موسیٰ هغوی سره خبرې وکړې. ٣٢) وروسته ټول اسراییلیان حضرت موسیٰ ته نژدې ورغلل او حضرت موسیٰ هغوی ته هغه ټول حکمونه ورکړل کوم چې څښتن هغه ته د سینا په غره باندې ورکړي وو. ٣٣) کله چې حضرت موسیٰ د هغوی سره خپلې خبرې خلاصې کړې، هغه خپل مخ په پردې باندې پټ کړ. ٣٤) مگر کله به چې حضرت موسیٰ مقدسې خېمې ته ورننوته چې د څښتن سره خبرې وکړي، نو خپله پرده به یې لېرې کوله. چې کله به هغه راووت، نو خلکو ته به یې د څښتن حکمونه بیانول. ٣٥) او هغوی به لیدل چې د حضرت موسیٰ مخ ځلیږي. تر هغه وخته پورې چې هغه به بیا څښتن ته د خبرو کولو دپاره تله، نو په خپل مخ باندې به یې پرده اچوله.

د سبت دپاره مقررات

٣٥) ١) حضرت موسیٰ د اسراییلو ټول قوم سره راغونډ کړ او ورته وېي فرمایل: >دا د څښتن حکمونه دي چې تاسو به ورباندې عمل کوئ: ٢) تاسو باید په هفته کې شپږ ورځې کار وکړئ، مگر په اوومه ورځ چې د څښتن مقدسه ورځ ده آرام وکړئ. هرڅوک چې په هغې ورځ کار وکړي، هغه دې ووژل شي. ٣) حتی د سبت په ورځ په خپلو کورونو کې اور هم مه بلوئ.<

د مقدسې خېمې دپاره نذرانې

(هجرت ٢٥: ١ - ٩)

٤) حضرت موسیٰ د اسراییلو ټول قوم ته وفرمایل: >څښتن داسې امر کړی دی: ٥) څه چې

تاسو لری د هغو څخه د څښتن دپاره یوه نذرانه یوسئ. هر څوک چې په خپله خوښه څښتن ته نذرانې راوړي نو دا نذرانې دې راوړي: سره زر، سپین زر او برنج، ۶) ښه کتان او آبي، بانجانې او سرې وړی، هغه ټوکر چې د وزو د وړیو څخه جوړ شوی وي، ۷) سره رنگ شوي د پسه پوستکي، ښه خرمن، د غز لرگی، ۸) د څراغونو دپاره تېل، د مسح کولو د تېلو او د خوشبوی دپاره مسالې، ۹) سلیماني تیرې او نورې قیمتي تیرې چې د مشر کاهن په مقدس پېښند او د هغه په سینه پوښ باندې ولگول شي.

د مقدسې خېمې دپاره سامان

(هجرت ۳۹: ۳۲ - ۴۳)

۱۰) په تاسو کې چې څومره ماهر خلک دي هغوی دې راشي او هغه ټول شيان دې جوړ کړي چې څښتن یې امر کړی دی: ۱۱) لکه مقدسه خېمه او د هغې پوښونه، چنگکونه، چوکاټونه، اړمونه، ستنې او پایې، ۱۲) د لوظ صندوق او د هغه میلې او د هغه سرپوښ چې کفاره ورباندې ادا کېږي او پرده چې هغه ورباندې پټېږي، ۱۳) میز د پایو او ټول سامان سره او مقدسه ډوډی، ۱۴) د رڼا دپاره څراغدان د هغه د سامان سره، د رڼا دپاره څراغونه او تېل، ۱۵) د خوشبوی قربانگاه د هغې د میلو سره، د مسح کولو تېل او خوشبوی، د مقدسې خېمې د دروازې دپاره پرده، ۱۶) د سوزېدونکې نذرانې د قربانۍ ځای او د هغه برنجي جالی، میلې او ټول لوښي، برنجي تشت د پایې سره، ۱۷) د حویلی پردې د هغو د ستنو او پایو سره او د حویلی د دروازې دپاره پرده، ۱۸) د خېمې او حویلی دپاره مېخونه او رسی، ۱۹) ښکلي کالي چې په مقدس ځای کې د خدمت دپاره اغوستل کېږي، د هارون کاهن دپاره خاص لباس او د هغه د زامنو دپاره لباس چې د کاهنۍ د خدمت په وخت کې یې اغوندي.

خلک خپلې نذرانې راوړي

۲۰) وروسته بیا د اسراییلو ټول خلک د حضرت موسیٰ د حضور څخه لارل. ۲۱) بیا هغو خلکو چې زړونو یې غوښتل چې څښتن ته نذرانې راوړي، نو هغه یې راوړلې چې په مقدسه خېمه، د عبادت په خدمتونو او د کاهنانو د کالیو په جوړولو کې ورڅخه کار واخیستل شي. ۲۲) نو ټول

خلک يعنې نارينه او ښځې په خپله خوښه راغلل او هغوی د سپينې گلان، غوړوالي، گوتې او غاړه کې او هر ډول د سرو زرو گانې راوړلې او څښتن ته يې وقف کړل. (۲۳) د هر چا سره چې آبي، بانجاني يا سرې وړی، ښه کتان، د وزو د وړيو څخه جوړ شوی ټوکر، سره رنگ شوي د پسه پوستکي يا ښې څرمنې وې هغه يې راوړلې. (۲۴) د چا سره چې سپين زر يا برنج او يا د غزلرگي وو هغه يې راوړل او څښتن ته يې د سوغات په توگه وړاندې کړل. (۲۵) هغو ټولو ښځو چې د گنډلو او اوبدلو په کار کې يې مهارت درلود آبي، بانجاني يا سرې وړی يا ښه کتان چې هغوی په خپله جوړ کړي وو راوړل. (۲۶) ټولو ښځو چې زړونو يې غوښتل او مهارت يې درلود، هغوی به د وزو د وړيو څخه تارونه جوړول او اوبدل به يې. (۲۷) مشرانو سليماني تيرې او نور غمي راوړل چې په مقدس پېښند او سينه پوښ باندې ولگول شي. (۲۸) همدارنگه هغوی د څراغونو دپاره تېل راوړل او خوشبويه مسالې يې راوړلې چې د خوشبويی او مسح کولو د تېلو سره گډ شي. (۲۹) د اسراييلو ټولو نارينه او ښځو چې غوښتل يې د هغه کار دپاره خپلې نذرانې راوړلې چې څښتن د حضرت موسیٰ په وسيله هغوی ته حکم کړی ؤ چې هغه وکړي.

بصلييل او اھوليا ب

(هجرت ۳۱: ۱ - ۱۱)

(۳۰) بيا حضرت موسیٰ اسراييليانو ته وفرمايل: **حگورئ**، څښتن بصلييل د اوري زوی او د حور لمسی د يهودا له قبيلې څخه انتخاب کړی دی. (۳۱) څښتن هغه د خپل روح څخه ډک کړی دی او په هر ډول هنري کار کې يې ورته مهارت، توان او پوهه ورکړې ده. (۳۲) هغه کولی شي چې د سرو زرو، سپينو زرو او برنجو څخه ښکلي شيان جوړ کړي، (۳۳) تيرې پرې کړي او تيارې يې کړي، د لرگيو کار او هر ډول هنري کار وکړي. (۳۴) څښتن هغه او د دان د قبيلې د اخيسامک زوی اھوليا ب دواړو ته دا توان ورکړی دی چې نورو ته خپل هنر ورزده کړي. (۳۵) هغه ورته په هر قسم کار کې مهارت ورکړی دی چې د زرگرانو، نقشه جوړوونکو، د آبي، بانجاني او سرو وړيو او د ښه کتان د گلدوزانو او اوبدونکو په توگه کار وکړي. هغوی کولی شي چې هر قسم کارونه وکړي او هغوی تکړه نقشه جوړوونکي دي.

۳۶ ﴿۱﴾ بصلئیل، اهو لیاب او نور کارگران چې خښتن ورته مهارت او پوهه ورکړې ده د خښتن د حکم سره سم به مقدسه خیمه جوړه او تیاره کړي. <

خلک زیاتې نذرانې راوړي

﴿۲﴾ بیا حضرت موسیٰ بصلئیل او اهو لیاب او ټول ماهر خلک چې خښتن ورته توان ورکړی ؤ او غوښتل یې چې کار وکړي، راوغوښتل چې راشي او کار شروع کړي. ﴿۳﴾ هغوی د حضرت موسیٰ څخه هغه ټولې نذرانې چې د اسراییلو خلکو د مقدسې خیمې د جوړولو د کار دپاره راوړې وې واخیستلې. خو خلکو به حضرت موسیٰ ته هر سهار د رضاکاری نذرانې راوړلې. ﴿۴﴾ نو هغو ټولو ماهرو کسبگرو چې په مقدسې خیمې باندې یې کار کاوه، خپل کار پرېښود. ﴿۵﴾ او حضرت موسیٰ ته یې وویل: <د هغه کار دپاره چې خښتن یې امر کړی دی، خلک له ضرورت څخه زیاتې نذرانې راوړي.>

﴿۶﴾ بیا حضرت موسیٰ حکم وکړ او هغوی دا خبره ټول کمپ ته ورسوله: <هیڅ سړی یا ښځه دې د مقدسې خیمې دپاره نور هیڅ شی د نذرانې په توګه نه راوړي.> نو خلک نور د نذرانو د راوړلو څخه منع کړای شول، ﴿۷﴾ ځکه څه چې مخکې راوړل شوي وو، هغه د ټول کار د بشپړولو دپاره ډېر وو.

د مقدسې خیمې جوړېدل

(هجرت ۲۶: ۱ - ۳۷)

﴿۸﴾ د کارگرانو څخه ټولو ماهرو نفرو د ښه کتان او د آبي، بانجاني او سرو وړیو د لسو پردو څخه مقدسه خیمه جوړه کړه او په هغو کې یې د کروبیانو نقش گلدوزي کړی ؤ. ﴿۹﴾ د ټولو پردو اندازه یوشان وه، دولس متره اوږدې او دوه متره پلنې وې. ﴿۱۰﴾ د دې پردو څخه پنځه پردې سره یوځای شوې او یوه جوړه ورڅخه جوړه شوه او دوهمه جوړه د نورو پنځو څخه جوړه شوه. ﴿۱۱﴾ هغوی په هره جوړه کې د بیرونی پردې په څنډه باندې د آبي رنگه ټوټې کړې گانې جوړې کړې. ﴿۱۲﴾ همدارنگه هغوی پنځوس کړې گانې په یوې پردې باندې او پنځوس د بلې جوړې په اړخنی پردې

باندې په داسې ډول جوړې کړلې چې هغه کړۍ گانې يو بل ته مخامخ وي. (۱۳) بيا هغوی پنځوس د سرو زرو چنگکونه جوړ کړل او د پردو د دوه جوړو په يوځای تړلو کې يې ورڅخه کار واخيست، ترڅو ټوله يوه خېمه ورڅخه جوړه شي.

(۱۴) هغوی د مقدسې خېمې د پوښ دپاره د وزو د وړيو څخه پردې جوړې کړې چې ټولې يوولس دانې وي. (۱۵) يوولس واړه پردې په يوه اندازه وي، يعنې ديارلس متره اوږدې او دوه متره پلنې وي. (۱۶) هغوی پنځه پردې په يوه جوړه کې سره يوځای کړې او نورې شپږ يې په بله جوړه کې. (۱۷) بيا يې پنځوس کړۍ گانې د يوې جوړې د اخرنۍ پردې په څنډه کې جوړې کړلې او د بلې جوړې د اخرنۍ پردې په څنډه کې يې همداسې جوړې کړلې. (۱۸) د برنجو پنځوس چنگکونه يې جوړ کړل او په کړۍ گانو کې يې واچول چې خېمه يوځای سره وتړي. (۱۹) بيا يې د خېمې دپاره د پسه د داسې پوستکي څخه پوښ جوړ کړ چې سور رنگ ورکړل شوی ؤ او په هغه باندې يې د ښې څرمنې څخه يو پوښ جوړ کړ.

(۲۰) هغوی د خېمې دپاره د غز د لرگي څخه ولاړ چوکاټونه جوړ کړل. (۲۱) هر چوکاټ څلورنيم متره اوږد او پنځه شپېته سانتي پلن ؤ، (۲۲) دوه يوشان نښلونکې تختې يې درلودلې، ترڅو چوکاټونه سره يوځای شي. ټولو چوکاټونو دا تختې درلودلې. (۲۳) هغوی د خېمې د جنوب خوا دپاره شل چوکاټونه جوړ کړل، (۲۴) او څلوېښت د سپينو زرو پاڼې يې جوړې کړې چې وړاندې شي، د هر چوکاټ لاندې دوه دوه پاڼې وي، د دې دپاره چې دوه تختې يې ونيسي. (۲۵) هغوی د بلې خوا يعنې د خېمې د شمال خوا دپاره شل چوکاټونه جوړ کړل، (۲۶) او څلوېښت د سپينو زرو پاڼې يې جوړې کړلې چې د هر چوکاټ لاندې دوه دوه وي. (۲۷) د خېمې د شا دپاره يې چې د لوېديځ خواته وه، شپږ چوکاټونه جوړ کړل، (۲۸) او دوه چوکاټونه يې د خېمې د کنجونو دپاره جوړ کړل کوم چې شاته وو. (۲۹) په دغو دوو کنجونو کې هغه چوکاټونه د بېخ څخه نيولې تر سره پورې سره يوځای وو او په يوې کړۍ کې لگول شوي وو، دا دواړه يوشان وو. (۳۰) نو اته چوکاټونه او شپاړس د سپينو زرو پاڼې وي، د هر چوکاټ لاندې دوه دوه پاڼې وي.

(۳۱) هغوی د غز د لرگي څخه پنځلس اړمونه جوړ کړل، پنځه يې د هغو چوکاټونو دپاره جوړ کړل چې د خېمې په يوې خوا باندې وو، (۳۲) پنځه د هغو چوکاټونو دپاره چې په بلې خوا باندې وو او

پنځه د هغو چوکاټونو دپاره چې شاته د لوېديځ خواته په آخر سر کې وو. (۳۳) منځنی اړم چې د چوکاټونو تر نيمايي پورې ايښودل شوی ؤ، هغه د خېمې د يو سر څخه تر بل سره پورې غزېدلی ؤ. (۳۴) چوکاټونو ته يې د سرو زرو پوښ ورکړ او د سرو زرو کړيو سره يې ولگول چې اړمونه ونيسي. همدارنگه هغوی اړمونو ته هم د سرو زرو پوښ ورکړ.

(۳۵) هغوی د ښه کتان او آبي، بانجاني او سرو وړيو څخه يوه پرده جوړه کړه او په هغې کې يې د کروبيانو نقش گلدوزي کړی ؤ. (۳۶) د هغې دپاره يې د غز د لرگي څخه څلور ستنې جوړې کړې او د سرو زرو پوښ يې ورته ورکړ او د هغو دپاره يې د سرو زرو چنگکونه جوړ کړل او څلور پايې يې ورته جوړې کړې. (۳۷) هغوی د خېمې د دروازې دپاره د آبي، بانجاني او سرو وړيو او د ښه کتان څخه يوه پرده جوړه کړه چې گلدوزي په کې شوې وه. (۳۸) د دې پردې دپاره هغوی پنځه ستنې جوړې کړې چې د چنگکونو سره لگېدلې وې، د هغو سرونو او سيخونو ته يې د سرو زرو پوښ ورکړ او د ستونو دپاره يې پنځه برنجي پايې جوړې کړې.

د لوظ صندوق

(هجرت ۲۵: ۱۰ - ۲۲)

۳۷ (۱) بصلئيل د غز د لرگي څخه د لوظ صندوق جوړ کړ چې يو متر او لس سانتي اوږد ؤ، پنځه شپېته سانتي پلن ؤ او پنځه شپېته سانتي لوړ ؤ. (۲) د هغه منځنی او بيرونی برخې ته يې د سوچه سرو زرو پوښ ورکړ او د هغه گردچاپېره څنډه يې د سرو زرو څخه جوړه کړه. (۳) د هغه دپاره يې څلور د سرو زرو کړي گانې جوړې کړې او د هغه په څلورو پايو باندې يې وتړلې، چې دوه کړي گانې يې په يو خوا او دوه په بلې خوا وې. (۴) بيا هغه د غز د لرگي څخه ميلې جوړې کړې او د سرو زرو پوښ يې ورته ورکړ. (۵) ميلې يې هغو کړيو ته د وړلو دپاره ورننويستلې چې د صندوق په څنگونو کې وې. (۶) د سوچه سرو زرو څخه يې د صندوق سرپوښ چې کفاره ورباندې ادا کيږي جوړ کړ چې يو متر او لس سانتي اوږد ؤ او پنځه شپېته سانتي پلن ؤ. (۷) بيا هغه د سرپوښ په سرونو کې د ټکول شويو سرو زرو څخه دوه کروبيان جوړ کړل. (۸) يو کروبي يې په يو سر او دوهم کروبي يې په بل سر کې جوړ کړ، په دوو سرونو کې يې د سرپوښ سره

کروبیان د سرو زرو د یوې ټوټې څخه جوړ کړل. (۹) د کروبیانو وزرونه د دې دپاره پورته خپاره وو چې په سرپوښ باندې سیوری وکړي. کروبیان یو بل ته مخامخ وو او د سرپوښ خواته یې کتل.

د مقدسې ډوډۍ دپاره مېز

(هجرت ۲۵: ۲۳ - ۳۰)

(۱۰) بصلئیل د غز د لرگي څخه یو داسې مېز جوړ کړ چې نوي سانتي اورد و، پنځه څلوېښت سانتي پلن و او پنځه شپېته سانتي لوړ و. (۱۱) بیا یې هغه ته د سوچه سرو زرو پوښ ورکړ او د هغه گردچاپیره څنډه یې د سرو زرو څخه جوړه کړه. (۱۲) همدارنگه د هغه گردچاپیره یې یو چوکاټ جوړ کړ چې پراخوالی یې پنځه اویا ملي متره و او په چوکاټ باندې یې د سرو زرو څنډه جوړه کړه. (۱۳) هغه د مېز دپاره څلور د سرو زرو کړۍ گانې جوړې کړې او په هغو څلورو کنجونو کې یې وتړلې چېرته چې څلور پایې وې. (۱۴) کړۍ گانې چوکاټ ته نژدې وې، د دې دپاره چې هغه میلی ونیسي چې د مېز په وړلو کې ورڅخه کار اخیستل کېده. (۱۵) د مېز د وړلو میلی د غز د لرگي څخه جوړې شوې وې او د سرو زرو پوښ ورته ورکړل شوی و. (۱۶) هغه ټول شيان چې په مېز باندې ایښودل کېدل یعنې کاسې، قابونه او د څښلو د نذرانو دپاره منگي او جامونه د سوچه سرو زرو څخه جوړ شول.

خراغدان

(هجرت ۲۵: ۳۱ - ۴۰)

(۱۷) بصلئیل د سوچه سرو زرو څخه یو خراغدان جوړ کړ او د هغه پایه او میله، د هغه د پیالو په شان گلان، غوټۍ گانې او گلپانې یې د ټکول شویو سرو زرو څخه جوړ کړل. هغه ټول شيان د یوې ټوټې سرو زرو څخه جوړ شوي وو. (۱۸) شپږ څانگې د خراغدان د څنگونو څخه غزېدلې وې، یعنې درې د یو څنګ څخه او درې د بل څخه. (۱۹) درې پیالې چې شکل یې د بادام د گل په شان و، د غوټیو او گلپانو سره په یوې څانگې باندې وې، درې په بلې څانگې باندې او په همدې ډول د شپږو وارو څانگو دپاره وې چې د خراغدان څخه غزېدلې وې. (۲۰) په خپله په خراغدان باندې څلور د بادام د گل په شان پیالې وې، د غوټۍ گانو او گلپانو سره. (۲۱) یوه غوټۍ د څانگو د اولې

جوړې لاندې وه چې د خراغدان څخه غزېدلې وه، دوهمه غوټې د دوهمې جوړې لاندې وه او دريمه غوټې د دريمې جوړې لاندې وه يعنې ټولې شپږ څانگې وې. (۲۲) غوټې گانې، څانگې او خراغدان د ټکول شويو سوچه سرو زرو د يوې ټوټې څخه وو. (۲۳) د خراغدان دپاره يې اووه خراغونه جوړ کړل او پلته پاکوونکي او پتنوسونه يې د سوچه سرو زرو څخه جوړ کړل. (۲۴) هغه د خراغدان او د هغه د ټول سامان په جوړولو کې د څلوردېرشو کيلوگرامه سوچه سرو زرو څخه کار واخيست.

د خوشبويي د سوزولو قربانگاه

(هجرت ۳۰: ۱-۵، ۲۲-۳۸)

(۲۵) بصلييل د غز د لرگي څخه د خوشبويي د سوزولو دپاره يوه قربانگاه جوړه کړه. هغه څلور کنجه وه، پنځه څلوېښت سانتې اوږده وه او پنځه څلوېښت سانتې پلنه وه او نوي سانتې لوړه وه. د هغې برجونه چې په څلورو کنجونو کې وو، هغه د قربانگاه سره د يوې ټوټې لرگي څخه جوړ شول. (۲۶) د هغې پاسنۍ برخې، څلور واړو خواو او برجونو ته يې د سرو زرو پوښ ورکړ او د هغه گړدچاپره څنډه يې د سرو زرو څخه جوړه کړه. (۲۷) د څنډې لاندې د قربانگاه دپاره يې دوه د سرو زرو کړۍ گانې جوړې کړې، يعنې په دواړو خواو باندې يې يوه يوه جوړه کړه چې هغه ميلې ونيسي چې د هغې په وړلو کې ورڅخه کار اخيستل کېږي. (۲۸) هغه ميلې د غز د لرگي څخه جوړې کړې او د سرو زرو پوښ يې ورته ورکړ.

(۲۹) همدارنگه بصلييل د مسح کولو دپاره مقدس تېل او د خوشبويي دپاره سوچه مسالي جوړې کړې لکه څنگه چې يو عطر جوړوونکی يې جوړوي.

د سوزېدونکې نذرانې د قربانۍ ځای

(هجرت ۲۷: ۱-۸)

۳۸ (۱) بصلييل د غز د لرگي څخه يو د قربانۍ ځای جوړ کړ چې يو متر او دېرش سانتې لوړ ؤ. هغه څلور کنجه ؤ، دوه متره او شل سانتې اوږد ؤ او دوه متره او شل سانتې پلن ؤ. (۲) هغه د

څلورو کنجونو د پاسه برجونه جوړ کړل چې هغه د قربانگاه سره ټول د يوې ټوټې لرگي څخه جوړ شول او ټولو ته يې د برنجو پوښ ورکړ. (۳) د هغه ټول سامان يې د برنجو څخه جوړ کړ، يعنې د ايو د لېرې کولو لوبښي او د هغه بېلچې، د وينې د شيندلو کاسې، د غوښې قاشق پښې او د اور لوبښي. (۴) هغه يوه د برنجو جالی جوړه کړه او د قربانۍ د ځای د څنډې لاندې يې کېښودله، ترڅو د قربانگاه تر نيمايي پورې ورسېږي. (۵) د دې دپاره يې د برنجو کړۍ گانې جوړې کړې چې د جالی د څلورو کنجونو ميلې ونيسي. (۶) د غز د لرگي څخه يې د وړلو ميلې جوړې کړې او د برنجو پوښ يې ورته ورکړ (۷) او د قربانۍ د ځای د دواړو اړخونو په کړيو کې يې ولگولې. د قربانۍ ځای د تختو څخه جوړ شوی ؤ او تش ؤ.

د برنجي تشت جوړول

(هجرت ۳۰: ۱۸)

(۸) بصلييل برنجي تشت او د هغه برنجي پايه د هغو ښځو د برنجي آيننو څخه جوړ کړل چې د مقدسې خېمې په دروازه کې يې خدمت کاوه.

د مقدسې خېمې حويلی

(هجرت ۲۷: ۹ - ۱۹)

(۹) بصلييل د مقدسې خېمې دپاره يوه حويلی جوړه کړه. جنوب خوا يې پنځه څلوېښت متره اوږده وه او د ښه کتان پردې يې درلودلې، (۱۰) چې د برنجو په شلو پايو کې د شلو برنجي ستنو په وسيله ټينگې شوې وې، چې د سپينو زرو څخه جوړ شوي چنگکونه او سيخونه په کې وو. (۱۱) حويلی د شمال خواته هم همداسې وه.

(۱۲) د حويلی په لوېديځه خوا کې پردې وې چې دوه ويشت متره اوږدې وې او لس ستنې او پاڼې يې درلودلې چې د سپينو زرو څخه جوړ شوي چنگکونه او سيخونه ورسره وو. (۱۳) ختيځې خواته يعنې هغه ځای کې چې د ننوتلو دروازه وه، هم حويلی دوه ويشت متره پلنه وه. (۱۴) - (۱۵) د دروازې دواړو خواو ته د درې ستنو او پاڼو سره اووه متره پردې وې. (۱۶) د حويلی گردچاپېره

ټولې پردې د ښه کتان څخه جوړې شوې وې. (١٧) د ستنو دپاره چې کومې پایې وې، هغه د برنجو څخه جوړې شوې وې او چنگکونه، سیخونه او د ستنو د سرونو پوښونه د سپینو زرو څخه جوړ شوي وو. د حویلی گردچاپره ټولې ستني د سپینو زرو د سیخونو سره نښلول شوې وې.

(١٨) د حویلی د دروازي پرده د آبي، بانجاني او سرو وړيو او د ښه کتان څخه جوړه شوې وه او گلدوزي په کې شوې وه. هغه نهه متره اوږده او د حویلی د پردو په شان دوه متره او شل سانتي لوړه وه. (١٩) هغه په څلورو داسې ستنو باندې ټینګه شوې وه چې په څلورو برنجي پایو کې وې. چنگکونه، د سرونو پوښونه او سیخونه یې د سپینو زرو څخه جوړ شوي وو. (٢٠) د خېمې او د هغې د گردچاپره حویلی ټول مېخونه برنجي وو.

هغه فلزات چې په مقدسه خېمه کې ورڅخه کار اخیستل شوي و

(٢١) دا هغه لست دی چې د فلزاتو هغه اندازه په کې ده چې په مقدسه خېمه کې په هغه ځای کې ورڅخه کار واخیستل شو چې د تیرو دوه لوحې چې لس حکمونه ورباندې لیکل شوي وو ساتل شوي وې. د لست فرمایش حضرت موسیٰ ورکړی و او هغو لایوانو جوړ کړ چې د حضرت هارون کاهن د زوی ایتامار تر لارښودنې لاندې یې کار کاوه.

(٢٢) د یهودا د قبیلې بصلئیل د اوري زوی او د حور لمسي هغه ټول شیان جوړ کړل چې د هغو د جوړولو امر څښتن په حضرت موسیٰ باندې کړی و. (٢٣) د هغه سره د دان د قبیلې د اخیسامک زوی اهولیاب و، هغه یو کسبگر او طرح کوونکی و او د آبي، بانجاني او سرو وړيو او د ښه کتان گلدوز و.

(٢٤) د هغو ټولو سرو زرو وزن چې خلکو څښتن ته وقف کړي وو او د مقدس ځای په کار کې ورڅخه کار واخیستل شو زر کیلوګرامه و. دا د هغه وزن په مطابق وو چې په مقدس ځای کې ورڅخه کار اخیستل کېده. (٢٥) د هغو سپینو زرو اندازه چې د اسراییلو د قوم د هغو خلکو څخه ترلاسه شول چې په سرشمېرنه کې شمېرل شوي وو، ٣٤٢٥ کیلوګرامه وه، د هغه وزن په مطابق چې په مقدس ځای کې ورڅخه کار اخیستل کېده. (٢٦) د نفر په سر یو مثقال راتله، (دا مثقال د مقدس

خای د متقال په مطابق ؤ، ټول خلک چې شمېرل شوي وو او عمر يې د شلو کالو څخه زیات ؤ، ټول ۶۰۳۵۵۰ نفره وو. (۲۷) د سپینو زرو څخه ۳۴۰۰ کیلوگرامه د دې دپاره استعمال شول چې د مقدس خای او پردې دپاره سل پایې جوړې شي او د هرې پایې دپاره څلوردېرش کیلوگرامه وو. (۲۸) د پاتې پنځه ویشو کیلوگرامو سپینو زرو څخه بصلئیل سیخونه، د ستنو دپاره چنگکونه او د هغو د سرونو دپاره پوښونه جوړ کړل.

(۲۹) د هغو برنجو اندازه چې خلکو څښتن ته وقف کړي وو، ۲۴۰۰ کیلوگرامه وه. (۳۰) هغه له دې برنجو څخه د لاندینیو شیانو په جوړولو کې کار واخیست: د مقدسې خېمې د دروازې دپاره پایې، برنجي قربانگاه او د هغې جالی او ټول لوبني، (۳۱) د گردچاپېره حویلی او د هغې د دروازې دپاره پایې او د خېمې او گردچاپېره حویلی دپاره ټول مېخونه.

د کاهنانو دپاره لباس

(هجرت ۲۸: ۱-۱۴)

۳۹ (۱) د آبي، بانجاني او سرو وړيو څخه هغوی په مقدس خای کې د خدمت کولو دپاره ښکلي کالي جوړ کړل. هغوی د حضرت هارون دپاره هم د څښتن د حکم په مطابق چې حضرت موسیٰ ته يې کړی ؤ، خاص لباس جوړ کړ.

(۲) هغوی د سرو زرو او د آبي، بانجاني او سرو وړيو او د ښه کتان څخه مقدس پېښند جوړ کړ. (۳) هغوی سره زر وټکول او نری پانې يې ورڅخه جوړې کړې او تارونه يې ورڅخه پرې کړل چې په آبي، بانجاني او سرو وړيو او ښه کتان کې ورڅخه کار واخیستل شي، دا د یو ماهر کسبگر کار ؤ. (۴) هغوی د مقدس پېښند دپاره د اوږې دوه تسمې جوړې کړې او د هغه په دواړو خواو باندې يې ونښلولې چې پېښند ورسره وتړل شي. (۵) ښه اوبدل شوی کمر بند چې د همدغه شان موادو څخه جوړ شوی ؤ، هغه د مقدس پېښند سره ونښلول شو چې د یوې ټوټې په شان ښکاره شي. هغوی دا کار د څښتن د امر سره سم چې حضرت موسیٰ ته يې کړی ؤ وکړ. (۶) هغوی سلیماني تیرې په هغو خایونو کې ولگولې چې د سرو زرو د قابونو په شان جوړ شوي دي او په هغو باندې يې د مهر په شان د حضرت یعقوب د زامنو د نومونو نقش وویست. (۷) لکه څنگه چې

څښتن په حضرت موسیٰ باندې امر کړی ؤ هغوی هغه تیرې د مقدس پېښند د اورې په تسمو باندې ولگولې چې د اسراییلو د دولسو قبیلو استازیتوب وکړي.

سینه پوښ

(هجرت ۲۸: ۱۵ - ۳۰)

۸ هغوی سینه پوښ د هماغو موادو څخه جوړ کړ چې مقدس پېښند ورڅخه جوړ شوی ؤ او هماغسې گلدوزي په کې وشوه. ۹ هغه څلور کنجه ؤ، دوه ویشت سانتی اوږد ؤ او دوه ویشت سانتی پلن ؤ او دوه قاته ؤ. ۱۰ بیا هغوی په هغه باندې څلور قطاره قیمتي تیرې ولگولې. په اول قطار کې یې یو یاقوت، یو ژیر یاقوت او یو لعل ولگاوه، ۱۱ په دوهم قطار کې یې یو زمروت، یو شین یاقوت او یو الماس ولگاوه، ۱۲ په دریم قطار کې یې یوه فیروزه، یو عقیق او یو ارغوانی یاقوت ولگاوه، ۱۳ په څلورم قطار کې یې یو شینکی یاقوت، یوه سلیماني تیره او یو یشم ولگاوه. هغه په داسې ځایونو کې ولگول شول چې د سرو زرو د قابونو په شان جوړ شوي دي. ۱۴ دولس تیرې وې، د حضرت یعقوب د زامنو د هر نوم دپاره یوه یوه تیره، په هرې یوې کې د یو مهر په شان نقش ایستل شوی ؤ او د دولسو قبیلو څخه د یوې قبیلې نوم په کې ؤ.

۱۵ هغوی د سینه پوښ دپاره د سوچه سرو زرو څخه داسې ځنځیرونه جوړ کړل چې د یوې رسی په شان تاو شوي وو. ۱۶ دوه د سرو زرو د قابونو په شان ځایونه او دوه د سرو زرو کړۍ گانې یې جوړې کړې او د سینه پوښ په پورتنیو کنجونو پورې یې ونښلولې. ۱۷ په دغو دوو کړیو باندې یې دوه د سرو زرو ځنځیرونه وتړل، ۱۸ او د ځنځیرونو دوه نور سرونه یې په هغو ځایونو باندې چې د سرو زرو د قابونو په شان وو وتړل او په دې ډول یې د مقدس پېښند د اورې د تسمو په مخکینۍ برخې باندې ونښلول. ۱۹ هغوی د سرو زرو دوه کړۍ گانې جوړې کړې او د سینه پوښ په لاندینیو کنجونو پورې یې په دننۍ څنډې باندې د مقدس پېښند په څنګ کې ونښلولې. ۲۰ دوه نورې کړۍ گانې یې جوړې کړې او د اورې د تسمو په لاندینی برخه کې یې ونښلولې چې د مقدس پېښند په مخکینۍ برخې باندې بڅۍ ته نژدې او د مقدس پېښند د کمربند دپاسه وې. ۲۱ لکه څنګه چې څښتن حضرت موسیٰ ته امر کړی ؤ، هغوی د سینه پوښ کړۍ گانې د مقدس پېښند د کړۍ گانو سره په آبي مزي باندې وتړلې چې د کمربند سره وصل شي، ترڅو سینه پوښ د مقدس

پېشبنډ څخه لېرې نه شي.

د کاهنانو نور لباس

(هجرت ۲۸: ۳۱-۴۳)

۲۲ هغه چپنه چې د مقدس پېشبنډ لاندې اغوستل کېدله ټوله د آبي ټوکر څخه جوړه شوه. ۲۳ د هغې په منځ کې يې د سر دپاره يو سوری پرېښود او د سوري گردچاپېره يې يوه غاړه وگنډله ترڅو چپنه ونه شلېږي. ۲۴ هغوی د چپنې د لمنې په څنډه باندې د آبي، بانجاني او سرو وړيو او ښه کتان څخه انار جوړ کړل. ۲۵ د سوچه سرو زرو څخه يې زنگونه جوړ کړل او هغه يې د لمنې په څنډه باندې د انارو ترمنځ وښلول. ۲۶ لکه څنگه چې څښتن په حضرت موسیٰ باندې امر کړی و زنگونه او انار د هغې چپنې د لمنې په څنډه باندې چې د خدمت کولو دپاره به اغوستل کېدله، د يو او بل ترمنځ راغلل.

۲۷ هغوی د حضرت هارون او د هغه د زامنو دپاره د ښه کتان څخه کميسونه جوړ کړل ۲۸ او لونگي، خولۍ گانې او نیکرونه يې ورته د ښه کتان څخه جوړ کړل. ۲۹ پټۍ د ښه کتان او د آبي، بانجاني او سرو وړيو څخه جوړه شوې وه او هغه گلدوزي شوې وه، لکه څنگه چې څښتن په حضرت موسیٰ باندې امر کړی و ۳۰ هغوی د سوچه سرو زرو څخه يو گل جوړ کړ او په هغه باندې يې د دې لغتونو يعنې څښتن ته وقف شوی يو نقش وويست لکه څنگه چې په يو مهر باندې ايستل کېږي. ۳۱ لکه څنگه چې څښتن په حضرت موسیٰ باندې امر کړی و هغوی هغه گل په يو آبي مزي باندې د لونگۍ په مخکينۍ برخې پورې وتاړه.

د کار بشپړېدل

(هجرت ۳۵: ۱۰-۱۹)

۳۲ په دې ډول هغه ټول کار چې په مقدسې خپمې باندې روان و هغه ختم شو. اسراييليانو ټول شيان د څښتن د امر سره سم چې حضرت موسیٰ ته يې کړی و جوړ کړل. ۳۳ بيا هغوی دا شيان حضرت موسیٰ ته راوړل: خپمه او د هغې ټول سامان، د هغې چنگکونه، چوکاټونه، اړمونه، ستنې او

پايې، ۳۴ د پسه د داسې پوستکي څخه پوښ چې سور رنگ ورکړل شوی ؤ، د ښې څرمنې پوښ او دننې پرده، ۳۵ د لوڼ صندوق چې د تيرو لوحې په کې دي، د هغه د ميلو سره او د هغه سريوښ چې کفاره ورباندې ادا کيږي، ۳۶ ميز د هغه د ټول سامان سره او مقدسه ډوډۍ، ۳۷ د سوچه سرو زرو څراغدان، د هغه څراغونه، د هغه ټول سامان او د څراغونو دپاره تېل، ۳۸ د سرو زرو قربانگاه، د مسح کولو تېل او خوشبويي، د مقدسې خېمې د دروازې دپاره پرده، ۳۹ برنجي قربانگاه د هغې د برنجي جالی سره، د هغې ستنې او ټول لوبښي، تشت د پايې سره، ۴۰ د حويلې پردې د هغو د ستنو او پايو سره او د حويلې د دروازې دپاره پرده، د حويلې دپاره رسۍ گانې او مېخونه، د مقدسې خېمې دپاره ټول سامان ۴۱ او ښکلي کالي چې په مقدس ځای کې د خدمت دپاره اغوستل کيږي، د حضرت هارون کاهن دپاره خاص لباس او د هغه د زامنو دپاره لباس کله چې هغوی د کاهنانو په توگه خدمت کوي.

۴۲ لکه څنگه چې څښتن په حضرت موسیٰ باندې امر کړی ؤ، اسراييليانو ټول کارونه سرته رسولي وو. ۴۳ حضرت موسیٰ ټول کار وکاته او ويې ليدل چې هغوی د څښتن د امر سره سم کار کړی ؤ. نو هغوی ته يې برکت ورکړ.

د مقدسې خېمې ودرول

۴۰ ۱) بيا څښتن حضرت موسیٰ ته وفرمايل: ۲) >د اولې مياشتې په اوله ورځ مقدسه خېمه ودروه. ۳) په هغې کې د لوڼ صندوق چې لس حکمونه په کې دي کېږده او هغه په پردې باندې پټ کړه. ۴) ميز دننه راوړه او سامان ورباندې کېږده. همدارنگه څراغدان هم دننه راوړه او څراغونه ورباندې کېږده. ۵) د سرو زرو د خوشبويي قربانگاه د لوڼ د صندوق په مخ کې کېږده او د خېمې په دروازه باندې پرده ځورنده کړه. ۶) د سوزېدونکې نذرانې قربانگاه د مقدسې خېمې د دروازې په مخ کې کېږده. ۷) د خېمې او قربانگاه ترمنځ تشت کېږده او اوبه په کې واچوه. ۸) د هغې گردچاپېره يوه حويلې جوړه کړه او د حويلې په دروازه باندې پرده ځورنده کړه. ۹) د مسح کولو تېل واخله او خېمه او هرڅه چې په کې دي هغه ورباندې مسح کړه. خېمه او د

هغې ټول سامان وقف كړه او هغه به مقدس شي. (۱۰) بيا د سوزېدونكې نذرانې د قربانۍ ځاى او د هغه ټول لوبني مسح كړه. د قربانۍ ځاى وقف كړه او هغه به په بشپړه توگه مقدس شي. (۱۱) تشت او د هغه پاڼه مسح كړه او وقف يې كړه.

(۱۲) هارون او د هغه زامن د مقدسې خېمې د دروازې خولې ته راوله او غسل ورته وركړه. (۱۳) بيا هارون ته خاص لباس ورواغونده او مسح او وقف يې كړه ترڅو هغه د كاهن په توگه زما خدمت وكړي. (۱۴) د هغه زامن راوله او كميسونه ورته ورواغونده. (۱۵) هغوى كټ مټ داسې مسح كړه لكه څنگه چې تا د هغوى پلار مسح كړ، ترڅو هغوى د كاهنانو په توگه زما خدمت وكړي. د هغوى مسح كېدل به د يو داسې كاهنتوب دپاره وي چې تل تر تله به دوام ومومي. <

(۱۶) حضرت موسى^۱ هرڅه كټ مټ د څښتن د امر په مطابق وكړل. (۱۷) نو په دوهم كال وروسته له دې چې هغوى له مصر څخه لاړل، د اولې مياشتې په اوله ورځ خېمه ودروله شوه. (۱۸) كله چې حضرت موسى^۱ خېمه ودروله نو د هغې پايې يې په خپل ځاى كې كېښودلې. چوكاټونه يې ودرول، اړمونه يې ورننه ايستل او ستنې يې ودرولې. (۱۹) لكه څنگه چې څښتن امر كړى ؤ، هغه په خېمه باندي پوښ وغوراوه او په هغه باندي يې بيرونى پوښ واچاوه.

(۲۰) هغه د تېرو دوه لوحې واخيستلې او د لوظ په صندوق كې يې كېښودلې. ميلې يې د صندوق په كړۍ گانو كې واچولې او هغه سړپوښ يې ورباندي واچاوه چې كفاره ورباندي ادا كېږي. (۲۱) لكه څنگه چې څښتن امر كړى ؤ، حضرت موسى^۱ د لوظ صندوق خېمې ته دننه راوړ او پرده يې ځوړنده كړه. په دې ډول يې صندوق پټ كړ.

(۲۲) حضرت موسى^۱ مېز په خېمه كې شمال خواته د پردې څخه بيرون كېښود (۲۳) او لكه څنگه چې څښتن امر كړى ؤ، په هغه باندي يې هغه مقدسه ډوډۍ كېښودله چې څښتن ته وړاندي كېږي. (۲۴) خراغدان يې په خېمه كې مېز ته مخامخ جنوب خواته كېښود (۲۵) او لكه څنگه چې څښتن امر كړى ؤ، د څښتن په حضور كې يې خراغونه كېښودل. (۲۶) حضرت موسى^۱ د سرو زرو قربانگه په خېمه كې د پردې په مخ كې كېښودله (۲۷) او لكه څنگه چې څښتن امر كړى ؤ، په هغې باندي يې خوشبويي وسوزوله. (۲۸) بيا يې پرده د خېمې په دروازه كې ځوړنده كړه. (۲۹) لكه څنگه چې

څښتن امر کړی ؤ، هغه د سوزېدونکې نذرانې قربانگه د خېمې دروازې ته نژدې ودروله او په هغې باندې يې سوزېدونکې او د غلې دانې نذرانې وړاندې کړې. (٣٠) تښت يې د خېمې او د قربانۍ د ځای ترمنځ کېښود او د مينځلو دپاره يې اوبه په کې واچولې (٣١) او حضرت موسیٰ، حضرت هارون او د هغه زامنو به د هغه څخه د خپلو لاسونو او پښو د مينځلو دپاره کار اخيست. (٣٢) هرکله به چې هغوی خېمې ته ورننوتل يا به د قربانۍ ځای ته ورتلل، نو خپل لاسونه او پښې به يې مينځلې، لکه څنگه چې څښتن په حضرت موسیٰ باندې امر کړی ؤ. (٣٣) بيا حضرت موسیٰ د خېمې او د قربانۍ د ځای گردچاپېره حويلۍ جوړه کړه او د حويلۍ په دروازې باندې يې پرده ځوړنده کړه. نو حضرت موسیٰ کار پای ته ورساوه.

د څښتن جلال

(شمېر ٩: ١٥ - ٢٣)

(٣٤) بيا ورپېڅ خېمه پټه کړه او د څښتن د جلال څخه ډکه شوه. (٣٥) نو له دې کبله حضرت موسیٰ نه شو کولی چې خېمې ته ورننوزي. (٣٦) اسراييليانو به يوازې هغه وخت خپل کمپ بل ځای ته انتقالاوه چې کله به ورپېڅ د خېمې څخه پورته کېدله. (٣٧) ترڅو پورې چې ورپېڅ به هلته ولاړه وه نو هغوی به خپل کمپ نه انتقالاوه. (٣٨) د ټولو سفرونو په دوران کې ټولو اسراييليانو د ورځې له خوا د څښتن د حضور ورپېڅ د خېمې د پاسه ليدلی شوه او د شپې له خوا به يې ليدل چې په ورپېڅ کې اور بليږي.